

KEDAR NATH

AL TREILEA OCHI AL LUI SHIVA

În colecția ENIGMA

Au apărut :

Maurice Leblanc
ARSÈNE LUPIN CONTRA LUI HERLOCK SHOLMES

Carlo Manzoni
AVENTURILE UNUI DETECTIV PARTICULAR

Václav Nývlt
DOUĂ MILIOANE DE MARTORI

Georges Simenon
MAIGRET ȘI FANTOMA

Brad Ward
ȘERIFUL DIN MEDICINE BEND

Sub tipar :

Emil Braghinski și Eldar Reazanov
ZIGZAGUL NOROCULUI

F. García Pavón
DOMNIA LUI WITIZA

Kazimierz Kwaśniewski
VOI PUNE ACTORII SĂ REPETE

Iulian Semionov
VALIZA CU AMPRENTE

Editura Univers

Lei 4

Coperta de Mihai Mănescu

THIRD EYE OF SHIVA

A Crime Novel from India

By

Kedar Nath

KEDAR NATH

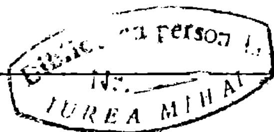
Al treilea ochi al lui Shiva

În româneşte de Maria-Magdalena Popa

Bucureşti – 1972

● EDITURA UNIVERS ●

I

Lal Singh ieși de sub întunericul relativ al arcadei de piatră. Clipind, își umbri ochii cu palmele, căci lumina crudă a soarelui era dureros de puternică. Rezemat de zidul dărăpănat, uită spre lacul din fața lui.

Creșteau pe el sumedenie de plante și lotuși care-și înălțau aurul palid spre adierea brizei. O pală ascuțită de vînt tăie drum printre ei, scoțînd la iveală făptura unu înecat. Singh tresări.

Cu pași mari, avîntați, înaintă în grabă de-a lungu drumului desfundat de piatră. Între timp ochii i deprinseră cu lumina orbitoare a după-amiezii timpurii.

Făptura care plutea era un bărbat. Fața scăldată apă zăcea prinsă într-o cunună de ierburi.

Singh își scoase sandalele de piele de bivol, lăsîndu-le pe mal, și-și suflecă pantalonii. Apoi intră pînă la genunchi în apa adîncă, sărind peste rădăcini și ierburi de mlaștină, pînă se apropie de cadavru. Îi întoarse fața. Printre buzele-i țuguiate nu scăpă un fluierat, ci mai degrabă un ușor șuier de surpriză, căci era doctorul Ram Chand. Și tocmai cuvintele înflăcărate ale acestuia despre recentele descoperiri din ruinele orașului sfînt îl ispitiseră pe Singh să întreprindă această călătorie, oarecum obositoare.

Acum cîteva ore, la dejunul de la stațiunea balneară Akash, doctorul condusese discuția.

Singh sosise tîrziu, seara trecută, în tovărășia a doi oameni de afaceri. Dimineața fusese prezentat celorlalți oaspeți de către domnul Shukla, proprietarul, un bărbat înalt și slab, cu fire albe în păru-i negru.

Era o vară timpurie, și numai puțini vizitatori se aflau la Akash. Singh recapitulă pe toți suspecții posibili : co-

lonelul englez în retragere Edward Burton și logodnica lui, Hilde Schnell ; cei doi oameni de afaceri ; personalul stațiunii precum și oaspeții care nu coborîseră la dejun și, la urma urmei, întreaga populație din Nandi Nagar.

Bănuia că Ram Chand fusese ucis. Firește că orice obiect din jur putuse să-i trezească curiozitatea de arheolog, dar era greu de înțeles ce-l atrăsese aici, unde zăcea acum cadavrul.

Nici un fapt nu dovedea că fusese o crimă. Nu se zăreau urme de luptă. Terenul era neregulat, încît poate că Ram Chand alunecase. Avea craniul fracturat, iar vîrful unei stînci din apropiere era acoperit cu sînge. Poate că fusese un accident. Raportul medicului legist avea însă să decidă.

Singh întoarse cadavrul cu capul în jos, așa cum îl găsise, și-și croi alene drumul înapoi, spre capătul lacului. Sperînd să descopere cheia misterului, recapitulă în gînd conversația de la dejun.

— Vă interesează oarecum istoria și arheologia ?

— Firește, admise Singh.

Îmi pare bine, zise Ram Chand. Prezentul depinde atît de mult de trecut ! Puțini oameni își dau seama de asta. De fapt, la noi s-a făcut foarte puțin în materie de arheologie. Așa cum le spun adesea studenților de la universitatea din Kansas, India își așteaptă încă pe Schliemann al ei.

— Oh, Schliemann, un neamț !

Întorcîndu-se spre tînăra fată, Ram Chand declară

— Heinrich Schliemann, domnișoară Hilde, a fost un arheolog american de origină germană, care a trăit între 1822 și 1890, iar printre realizările lui deosebite includ dezgroparea Troiei, a Tirynei și Micenei. Pentru a-i cunoaște întreaga operă e nevoie de ani lungi de cercetare.

Și Ram Chand se înclină, cinstind meritele marelui Schliemann.

— Sînt doar un conferențiar de arheologie, îi spuse el lui Singh, dînd pe spate un cîrlionț de păr negru ce căzuse pe fruntea-i lată și netedă. Cu toate astea, recunosc cu

modestie, am făcut cîteva descoperiri printre ruinele care acoperă vechiul templu al lui Shiva. Cînd le voi publica, se vor dovedi poate o contribuție prețioasă la înțelegerea istoriei Indiei.

— Sînt sigură de asta, afirmă Hilde.

— Și sper să obțin rezultate înainte de invazia pelerinilor la templu. în luna viitoare, urmă Ram Chand. Recunoașteți și dumneavoastră că pelerinii aceștia în cel mai bun caz ne deranjează, mai ales acum cînd, de un an și jumătate, au început săpăturile.

Domnule Ram Chand, zise tînărul cu păr negru și privire pătrunzătoare, care ședea la masa de lîngă fereastra cu vedere spre peisajul ondulat, ce grămadă de..

Poftim ?

— Vă așteptați într-adevăr să credem că aceste pietre, scoase din pămînt, care au făcut parte dintr-un vechi palat musulman, vor constitui un apel, fie cît de slab, pentru pelerinii hindusi ?

Te înșeli, răspunse Ram Chand solemn. Statuile excavate datează din secolul al cincilea al erei noastre. Ba mai mult, ele reflectă influența timpurie greacă. Încep să fiu tot mai convins că în jurul anului o mie, în partea aceasta din nordul Indiei au trăit greci. Înaintea acestei perioade, iconologia și idolatria ne erau necunoscute. Grecii își reprezentau eroii și zeitățile prin sculptură, căci se poate observa că ei au fost cei care i-au inițiat pe hindusi în...

— Pros

Ram Chand nu trădă nici o urmă de supărare.

— Pentru un absolvent al unei facultăți de litere, domnule Burton, ești mult prea vanitos, spuse el, privindu-l cu milă ironică. Și cum, din nefericire, îți lipsește atît studiul istoriei, cît și perspectiva, renunț la încercarea de a-ți dovedi că eu am dreptate.

— Doctorul are dreptate, declară Hilde. Eddie ! se întoarse ea către tînărul furios, ai fost realmente grosolan. Cere-i scuze domnului doctor.

Nici nu mă gîndesc !

Urmă o scurtă pauză neplăcută.

Hilde ! izbucni deodată Eddie. Îți pasă mai mult de el decît de mine ? Ce se petrece între voi doi ? Asearã v-am urmărit, cînd v-ați dus spre ruine. Mă întreb ce-ți șoptea acolo, lîngă lacul de lîngă templu !

Hilde roși. Eddie era foarte enervat și părea că nu vede lumea din jur.

— Nu găsești că te porți urît, Eddie ? vorbi Hilde cu glas domol, care putea să fie mărturia dragostei sau a vinei. Despre lucruri ca astea ar trebui să mă întrebi cînd sîntem singuri, iar tu îmi faci reproșuri de față cu toată lumea. Doctorul îmi arăta efectul razelor de lună pe sculpturile antice.

— Văd cît de mult te-au impresionat. Eddie se ridică încruntîndu-se mînios. Dar nu-ți dau voie ție, logodnica mea, să-ți faci de cap cu un escroc, care se dă drept doctor în arheologie. Atîta-ți spun !

Ochii cenușii ai Hildei se măriră, apoi se îngustară.

— Eddie, am fost logodnica ta. Acum nu mai sînt. Între noi totul s-a sfîrșit.

Ai făcut o serie de observații defăimătoare, domnule Burton, în legătură cu mine, spuse Ram Chand cu gravitate. Ți-aș fi recunoscător dacă le-ai retrage și mi-ai cere scuze în public. Pentru lămurirea dumitale, voi preciza că titlul de doctor mi-a fost acordat de universitatea din Kansas din S.U.A. Apoi, că se-ntîmplă să fiu autorul unei cărți publicate de universitatea din Kansas, intitulată „Contribuții la explicarea Descoperirilor Arheologice din Nordul Indiei și din Afganistan". În fine, că nu mi-am făcut de cap, cum te-ai exprimat dumneata în mod necugetat, cu domnișoara Hilde Schnell. Dimpotrivă, la cererea ei specială, am consimțit s-o întovărășesc pe drumul spre locurile istorice. Nu-i așa, Hilde ?

— Chiar așa.

Eddie își împinse scaunul, care luneca înapoi cu un scîrțîit de protest.

— Duceți-vă amîndoi la dracu ! strigă el și ieși în fugă din sufragerie.

Oaspeții ceilalți păreau foarte preocupați de masa de dejun. Clinchetul porțelanului și al tacîmurilor accentua tăcerea penibilă.

După cîtva timp, Ram Chand spuse

— Englezii au plecat în 1947, dar fantomele lor mai dăinuie pe aici. Grație idealurilor democratice pe care le-am descoperit în America...

— Democratice ? Și de Little Rock ce ziceți ?

Little Rock, Hilde, este o excrescență ; nu reprezintă întregul trup al națiunii, ci doar o suprafață infimă dintr-însul. Oricum, ceea ce am vrut să spun este că unor snobi și unor parveniți ca Burton nu le acord nici măcar o importanță submicroscopică.

— Dar nu e drept, trecu Hilde subit la apărarea lui Burton. Eddie n-a avut intenția să vă jignească. Pur și simplu, nu poate uita că e englez, deși s-a născut în momentul cînd imperiul era pe sfîrșite. Și-apoi, el n-a ieșit niciodată din India. Dumneavoastră, domnule doctor, sînteți un om învățat ; n-ar trebui să-l judecați greșit. Cu timpul, Eddie se va schimba.

— Dar, spune-mi drăguța mea, cît va trebui să-i mai suportăm proasta educație ?

Era o întrebare pur retorică.

Însuflețit de privirea admiratoare a Hildei, Ram Chand examina sufrageria.

— Vezi, reluă el, de astă dată cu voce tare, de parcă s-ar fi adresat tuturor celor prezenți, zilele acestea, din cauza muncii prea încordate, mă simt surmenat. Mi se cere să fac minuni cu ajutorul unei subvenții date de universitate, care-mi încape perfect în buzunar. Mă așteaptă o imensă muncă de cercetare. Avem, firește, fundațiile Ford, Rockefeller și Birla. Dar dacă, urmă el schimbînd rapid o privire cu cei doi oameni de afaceri, așezați la masa vecină, dar dacă mai mulți factori de răspundere

ai lumii de afaceri s-ar interesa în mod activ de știința arheologică, progresul ar fi în mod considerabil grăbit.

Omul de afaceri, cu fața buhăită și capul de forma unui dovleac, spuse cu o afectare ușor batjocoritoare :

Cît despre mine, doctore, cred că singura știință care merită să mă intereseze în mod activ este aceea care te învață cum să faci avere.

Înghiontindu-l pe tovarășul său indian, îl întrebă

— Nu-i așa, J.K. ?

— Este ! spuse celălalt, un bărbat vînjos de vîrstă mijlocie, înghiontindu-l la rîndul său pe american. Nu-i așa, F.B. ?

Părea să fie o glumă de-a lor, căci hindusul era gata să se înece, rîzînd, cu pîine prăjită.

Rîsul limpezi atmosfera penibilă, încordată pe care o lăsase Eddie.

John Middlesex, colonelul în retragere, îi făcu lui Singh un semn conspirativ. Era un englez firav la trup, îmbrăcat cu o cămașă kaki cu mîneci scurte și un șort.

— Nu pune la inimă certurile dintre doi îndrăgostiți, domnule Singh, spuse el cu un rîs nechezat, care imprimă un tremur ușor vîrfurilor ascuțite ale mustăților albe. Ele sînt la ordinea zilei. Domnișoara Schnell azi nu mai e logodită, și mîine e din nou.

— Nu, declară Hilde. De data asta s-a terminat definitiv.

— Firește, drăguțo, firește, o aprobă colonelul. De fiecare dată s-a terminat definitiv.

Conversația continuă pe un ton degajat, antrenînd aproape toată lumea.

Ram Chand profită de ocazie pentru a preface discuția într-o dare de seamă amănunțită a mersului săpăturilor. Zîmbind, sfîrși prin a se oferi să-i arate lui Singh efectul răsăritului de soare asupra unora dintre străvechile sculpturi.

Dar Singh avea de scris cîteva scrisori.

Ram Chand se ridică.

— Trebuie, totuși, să le vizitați, stărui el. Dacă mergeți într-un pas susținut, într-o jumătate de oră sînteți acolo.

— Poate că am să mă decid după masă.
— Bine, veniți oricînd, aproape că strigă Ram Chand. Mă găsiți toată ziua acolo. Căutați capătul cel mai depărtat al peșterii, la stînga templului. E imposibil să nu dați de mine. Sînt acolo cîteva piese extrem de interesante ; or să vă dea multe subiecte de meditații.

Ram Chand purta un costum crem, elegant și ușor. Scoase o batistă violetă, de mătase, și-și șterse vîrful nasului ascuțit. Avea aproape patruzeci de ani, dar părea mult mai tînăr. Ochii bruni și foarte mari, aveau o strălucire stranie, în timp ce treceau în revistă sufrageria.

Așa îl văzuse Singh pentru ultima dată viu pe Ram Chand.

II

Ceva în afacerea asta îl deranja pe Singh. Se simțea, fără voia lui, prins în mrejele ei. Era totuși hotărît să nu se amestece.

Înainte de a ajunge la capătul pieței, fu nevoit să se oprească din cauza durerii din piept. Tocmai trecea o ricșă și el o strigă.

Se așeză în ricșa de două locuri și dădu instrucțiuni omului cu picioare vînjoase și brațe subțiri.

Ricșa pătrunse în bazarul vast, înconjurat de clădiri masive de cărămidă brună, al căror parter era ocupat de magazine, etajele fiind rezervate locuințelor.

Roțile de cauciuc lunecau repede pe drumul pietruit, pe lîngă vitrine și gherete, care expuneau cereale, nuci, orez, făină și mirodenii, în coșuri deschise.

Sînteți străin în Nandi Nagar, domnule ? Și cum Singh nu răspunse, omul îi propuse peste umăr

— V-ar place să facem mai tîrziu un tur al orașului ? Să vă arăt locuri interesante ? Poate vreți să vă distrați puțin, domnule.

— Atenție, măgarule! strigă birjarul olid al tonga, adică al unei căruțe trase de cai.

Pe Singh zgomotele străzii îl liniștеau. Îl făceau să uite necazurile, să se întoarcă la ele cu mintea odihnită. Și-apoi, îi trecuse și durerea din piept. Cînd ricșa porni din nou, întrebă

Ce locuri interesante aveți pe aici?

— Păi, domnule, răspunse omul cu ricșa, înseninîndu-se, cele trei dansatoare gemene. Și pe urmă, firește...

Ricșa se opri în fața unui gard înalt, de lemn, în vîrful căruia trona inscripția Thana — postul poliției.

— Să vă aștept, domnule?

Înainte ca Singh să răspundă, un fotograf șașiu, care-și sprijinise aparatul de zidul de cărămidă roșie din jurul postului de poliție, se repezi spre el, întrebîndu-l

— Doriți o fotografie?

Singh privi la pînza pictată, înfățișîndu-l pe zeul Shiva cufundat în meditație yogină, proiectat pe fundalul munților Himalaya. Fotograful aranjă scaunul și trandafirii din vasul de aramă așezat pe masă, apoi se postă lîngă aparatul lui de modă veche.

— Dacă n-o să vă placă, nu vă costă nici un ban.

Altădată, zise Singh și trecu prin poartă.

Aripa dreaptă, din dosul tufelor tunse, cuprindea barăcile polițiștilor. Aripa stîngă adăpostea postul de poliție propriu-zis. Un polițist cu un turban roșu, într-o uniformă formată din tunică, șort kaki și moletiere deasupra bocancilor, ieși pe verandă și coborî scările.

— Unde l-aș putea găsi pe comisar?

— Ultima cameră pe dreapta, răspunse polițistu dreptîndu-se spre barăci.

Comandantul postului de poliție, un bărbat voinic cu fața buhăită, se uită la Singh, înghiți conținutul unui pahar și-și trase de pe masă picioarele încălțate în bocanci.

— Cu ce vă pot servi? întrebă el cu voce tărăgănată, uipînd frunzele de ceai.

— Am găsit pe unul din vizitatorii orașulu' Akash mort, în lacul de lîngă templul lui Shiva.

Comisarul îl privi neîncrezător.

— Ce ? întrebă un ofițer de la masa așezată într-un colț.

— Numele meu e Lal Singh. Mă plimbam printre ruine și am dat peste cadavrul unui arheolog, doctorul Ram Chand, pe care l-am cunoscut în dimineața asta.

— Cînd s-a întîmplat ?

— Aproximativ cu o oră în urmă.

Comisarul agită un clopoțel așezat pe birou. În cameră intră imediat un polițist care salută, pocnind călcîiele.

— Ram Rakha, ordonă comisarul, ia cu tine doi oameni și du-te la templul lui Shiva. Mi s-a raportat că în lac este un om mort.

— Da, domnule !

Ram Rakha își scărpină cicatricea în formă de semilună de pe obrazul stîng, salută și ieși.

— Dar nu credeți, domnule comisar, că ar trebui să trimiteți și fotograful poliției, precum și pe cineva care să știe să ia amprente ?

Comisarul se ridică, roșindu-se la față de nervos ce era.

— Îți permiți să-mi ordoni ce să fac și ce nu ? Înaintă amenințător, dar deodată încremeni. Scuzați-mă, spuneați că vă cheamă Lal Singh ?

Celălalt dădu din cap. Fruntea comisarului se acoperi de sudoare.

— N-ați fi cumva inspectorul Lal Singh din New Delhi, de la Secția Criminală ?

— Chiar el.

Comisarul era stăpînit de o tulburare stranie. Pocni din degete, vrînd parcă să-l trezească pe ofițer.

— Ghulam Ali, prostule. Un scaun, repede ! Vai de mine, de ce bădărănie m-am făcut vinovat ! Se-ntinse să dea mîna cu Singh și i-o scutură tare. Doar vă văzusem fotografia în ziare, și se cuvenea să vă recunosc numaidecît. Dar n-am făcut-o și m-am purtat ca Bheelni cînd i-a apărut zeul Rama, travestit în călugăr cerșetor... Numele meu este Amrit Sagar. Am citit totul despre dumnea-

voastră, în legătură cu spargerea de la Moga, cu crimele de la Fortul Roşu şi cu banditii care au furat diamantele de la Bombay, vreau să spun cazurile cele mai importante de anul trecut.

Comisarul îi oferi scaunul. Mustăţile puţin încărunţite dădeau ochilor congestionaţi priviri de satir.

— Sînt sigur, domnule, că veţi dezlega şi acest mister.

Singh se aşeză.

— Regret, dar mă aflu aici ca persoană particulară.

— Întotdeauna m-am temut că valul de turişti ne va aduce, pînă la urmă, necazuri, se căină comisarul. Shukla s-a apucat să facă reclamă, aici şi în străinătate, apei minerale locale, după ce i-a descoperit izvoarele la vechiul templu al lui Shiva. Apoi a aşezat o conductă şi a adus izvoarele pînă la băile lui, căci obţinuse o autorizaţie. Iar acum Akash pare să fi cîştigat o faimă internaţională pentru calităţile religioase şi medicinale ale apelor sale. Ce ne poate aştepta decît nenorocire, dacă toţi bogătaşii ăştia vin încoace şi umblă după femeile noastre? Iar unii compatrioţi au făcut şi mai rău la Akash. De pildă, chiar acest Ram Chand. Ştiu cîte ceva despre el. Se ţinea pînă şi după fata lui Shukla. Treaba lui, dar cuvenea să bage de seamă.

O clipă comisarul tăcu.

— Vă asigurăm de toată cooperarea noastră, domnule.

Dar ţi-am mai spus, Sagar Sahib, că am venit aici pentru chestiuni personale.

Comisarul zîmbi politicos.

— Dacă-mi veţi răspunde la o întrebare, o să-mi fiţi de mare ajutor, domnule.

Dă-i drumul.

— Ce-i de făcut acum?

— Nu este de competenţa mea să-ţi răspund, Sagar Sahib.

— Bine domnule. Am s-o iau altfel. Cum să facem ca să-l găsim pe ucigaş?

— Uite. Singh îşi reaminti de lecţia pe care o ţinuse cu o lună mai înainte echipei volante. Poliţia poate avea

un avantaj asupra criminalului numai dacă posedă echipamentul adecvat și mijloacele de a aduna informațiile necesare. Un aspect al problemei este motivul, dacă e bine dovedit. Stabilind principalele date dubioase prin deducție, pornind de la fapte bine cunoscute, care altfel ar fi greu de explicat, vom dovedi că persoana suspectă a avut mijloacele necesare precum și ocazia să comită crima.

Ați amintit de echipament și mijloace. V-ați referit la realizările biroului central de amprente ?

— Printre altele, da. Biroul de amprente digitale din Phillaur posedă amprentele luate după sistemul celor zece degete. Prin urmare, putem urmări identitatea unei persoane numai după arestarea ei și după ce i s-au luat amprente de pe toate cele zece degete. Ne trebuie însă și sistemul aplicat în Occident, acela al unui singur deget. El ne permite să identificăm criminalul pe baza amprentei unui singur deget, uitată de el pe locul crimei.

— Aveți dreptate domnule, aprobă comisarul. Avem multe de învățat de la dumneavoastră. Ei, și ce ar trebui să facem în cazul de față ?

— Înainte de orice...

Singh se opri brusc. Surprinsese șiretenia comisarului.

— Uite, Sagar Sahib, sînt în convalescență. Am venit să mă odihnesc la Akash. Medicul mi-a interzis să lucrez. Mă aflu aici sub un alt nume. Sper că mă pot baza pe discreția dumitale. Lasă-mă să mă dau la fund cîteva zile, în liniște.

— Firește, domnule, îl asigură comisarul rînjind și clipind ușor. Ordinele dumneavoastră vor fi executate. Îmi dau seama că între vizita dumneavoastră la Nandi Nagar și crimă nu e nici o legătură.

— Așa e. Singh nu-și îmblînzi privirea severă. Și-acum trebuie să plec.

De data aceasta comisarul nici nu clipi, nici nu rîse. Singh ajunsese la ușă.

— Domnule !

Da, Sagar Sahib ?
— Am să vă țin la curent.
Singh nu zise nimic.

III

Afară aștepta aceeași ricșă, și Singh se urcă în ea. Intrară în piață. Fructe de mangotier, pepeni, portocale roșii și alte fructe exotice își răspîndeau variatele lor parfumuri, iar pe bucăți de pînză de sac se lăfăiau ridichi, spanac și vinete.

Peste tot zăceau pe drum fructe și legume putrezite, iar vînzătorii se porniseră pe o gălăgie asurzitoare.

Nu era mai bine s-o iei prin altă parte ?
— Credeți-mă, domnule, c-am luat-o pe scurtătură.
— Cum ziceai că te cheamă ?
— Gopal, domnule, și stau în strada Darjeeling, cu nevasta, trei copii și părinții. Toată viața mi-am trăit-o aici. La școală n-am fost niciodată. Înaintea mea, tata conducea ricșa asta.
— Uite, Gopal, m-am răzgîndit. Nu mai mă-ntorc la Akash.
Vreți să vedeți dansatoarele gemene ?
— Nu. Du-mă prin oraș.
— Da, domnule.

Ca să nu se mai gîndească la senzația ascuțită de durere din piept, care-l chinuia din nou, Singh se lăsă pe spate și încercă să-și amintească de alte vremi. Zilele petrecute la King's College în Londra, și apoi mai tîrziu, cînd fusese numit asesor la Lincoln's Inn. Pe urmă întoarcerea în India, în 1957. O practică de șase luni ca avocat criminalist, urmate de examenul la Departamentul de Poliție și numirea ca inspector. Iar apoi...

Meditația îi fu întreruptă de o smucitură, care era să-l zvîrle în drum. O vacă se repezise în mijlocul șoselei.

Avea coarnele în sece Stînd pe loc, provocase oprirea circulației, întovărășită de țipete stridente și înjurături. În cele din urmă, un țăran îmbrăcat cu o tunică din pînză de casă, încins la mijloc cu șorț, se apropie de vita încăpățînată, o smuci de coadă și o trase într-o parte.

Singh se așeză din nou pe locul său, în timp ce Gopal, fredonînd un cîntec popular, începu să piloteze ricșa, scoțînd-o din aglomerația pieței.

Comisarul se îndoise de motivele pentru care Singh dorea să rămînă necunoscut totuși adevărul era că el se afla acolo pentru tratament. Furtul diamantelor din Bombay îl făcuse celebru, dar se alesese cu o rană de glonte în piept. Starea lui se agravase pentru că se apucase de lucru înainte de a fi complet vindecat. De aceea avea uneori dureri vii în piept, și acum se afla în concediu de boală. „Odihnă, cît mai multă odihnă, odihnă absolută" — îi spusese medicul.

Amintindu-și de insinuările comisarului, Singh se înfurie. Oare nu avea și el dreptul să-și ia concediu ? De ce bănuia omul acela că e vorba de o crimă, pur și simplu pentru că el, Singh, se nimerise să fie acolo ? Doar nu venise atîta drum, pînă la Nandi Nagar, cu intenția de a descoperi un complot ?

Da, zîmbi Singh dus pe gînduri, acesta este prețul celebrității. Și totuși, în sinea lui, analiza în fel și chip întîmplarea. Cel mai suspect era Eddie. Îl jignise pe Ram Chand, a cărui fire fermecătoare și distinsă îi stîrnise probabil invidia.

Cei doi oameni de afaceri n-aveau de ce să-l dușmănească pe Ram Chand. Singh îi întîlnise în tren. Fiind numai ei în compartiment, conversația a început simplu neceremonios.

— Curios ce ticsite sînt aceste trenuri, observă americanul lat în umeri, cu o voce atît de blîndă încît te-ntrebai cum putea să iasă dintr-un piept cît o tobă.

— Vedeți dumneavoastră, o să înțelegeți numaidecît cum stau lucrurile, zise Singh. Avem trenuri puține și foarte mulți călători săraci. Astfel, un compartiment calculat să cuprindă treizeci trebuie să adăpostească nouăzeci de pasageri. Cine vrea să călătorească confortabil, e nevoit să-și plătească bilet de clasa întîia. E scump, dar n-avem ce face.

Un timp nu mai vorbi nimeni. Norul de dimineață, adus de muson, dispăru ; un soare strălucitor izbucni deasupra întinderii verzi de lanuri înclinate, ce lunecau vertiginos pe lîngă fereastră.

Sub acoperișul compartimentului, ventilatorul electric în cușca lui de sîrmă se învîrtea cu viteza maximă. Hindusul cel pirpiriu de lîngă americanul solid își descheie cămașa. Cu un evantai de pene de păun își răcori pieptul acoperit cu păr cărunt.

— Unde călătoriți ? întrebă el, amabil.

— Nandi Nagar, răspunse Singh.

— O să stați cumva la stațiunea balneară Akash ?

Da, întocmai. Singh zîmbi. Par oare atît de bolnav ?

— De loc. Dimpotrivă. V-am întrebat doar. Dați-mi voie să mă prezint. Mă numesc Jai Kumar Kaul, J. K. pentru prieteni. Iar el e tovarășul meu de afaceri, domnul Frederic B. Buttonhole.

Americanul rînji

— F.B. pentru prieteni.

— Numele meu e Dayal Singh.

Singh își ascundea intenționat numele. Dacă auziseră de el ar fi apărut, inevitabil, întrebarea în legătură cu cariera lui.

— Ei bine, domnule Singh, și noi ne ducem tot la Nandi Nagar, zise Kaul. N-ați vrea să ne spuneți cum de-ați auzit de Akash ? Vă pun această întrebare deoarece de stațiunea asta ne leagă niște interese comerciale.

— Medicul meu a dat într-o revistă medicală peste un articol despre Akash și a cerut informații suplimentare. El m-a trimis să-mi petrec acolo convalescența, și iată-mă în drum spre Akash. Nici măcar doctorii nu par

să fie imuni la stilul american de reclame. Probabil stațiunea balneară e finanțată cu bani americani.

— Ah ! sînteți șiret, spuse Kaul cu un rînjet știrb. De fapt, o finanțăm noi doi, adică eu, iar tovarășul meu F.B. se ocupă cu reclama.

— Sper ca stațiunea să fie atît de bună pe cît o lăudați.

— O, da, zise Kaul. N-aveți de ce să fiți neîncrezător. Nu numai că vă veți vindeca, orice boală ați avea, dar fiecare clipă pe care o veți petrece acolo va fi o încîntare. Asta v-o garantăm. Își drese glasul și urmă Vedeți, domnule Singh, avem de gînd să dezvoltăm în stil mare orașul Nandi Nagar Cluburi de lux, bazine de înot și altele de acest gen. F.B. s-a și gîndit la noul nostru slogan : „Un paradis modern pe munții străvechi ai Himalayei“ În prezent, Akash mai lasă mult de dorit.

Dar, potrivit broșurii, care l-a încîntat pe medicul meu, este ultima expresie în materie de lux.

— E numai începutul, domnule Singh, interveni Buttonhole. În prezent, Akash nu este decît un conglomerat de căsuțe cu un singur etaj. Am de gînd să schimb toate astea. Am să înalț zgîrie nori. Ultimul etaj al noilor clădiri va fi la același nivel cu templul istoric al lui Shiva. J.K. îmi spune că Akash înseamnă firmament. Stațiunea noastră ar trebui să merite numele pe care-l poartă. Nu-i așa, J.K. ?

— Da, F.B. Nu-i așa ?

Și această mare operă de reconstrucție, continuă Buttonhole, va începe de îndată ce vom cumpăra tot ce-i aparține lui Shukla.

— Cu condiția să ne dea voie, zise Kaul.

Dacă nu ne lasă, plescăi din buze Buttonhole, o să-l ducem la faliment. Nu ne aparțin 45% din acțiuni ?

— Aveți numai 45% din acțiuni, remarcă Singh, și totuși vreți să...

— Nu mai e nici un secret, interveni Buttonhole.

— Am să vă lămuresc, se oferi Kaul.

Schimbă o privire rapidă cu Buttonhole și acesta renunță să mai spună ce avea de gînd.

— Sînt sigur că Shukla ne va vinde totul. Dacă nu l-am fi împrumutat cu bani, de mult Akash ar fi dat faliment. Noi lucrăm în import-export și am consimțit să fim părtași la Akash tocmai pentru că, pe undeva, Shukla mi-e rudă. Nu-i așa, F.B. ?

Da, J.K. Nu-i așa ?

Amîndoi, și Buttonhole și Kaul, duhneau a whisky

Plescăind de parcă ar fi fost mulțumit cu sine, Kaul întinse mîna după servieta din plasa de bagaje.

Scoase o sticlă pe jumătate plină cu whisky Johnny Walker, o sticlă de sifon și trei pahare de plastic transparent.

Turnă cu grijă băutura, punînd cîte puțin în fiecare pahar. Îi dădu unul lui Buttonhole și unul lui Singh.

— Diluați după gust, chicoti el, întinzîndu-le sifonul.

Apoi, părînd că-și aduce aminte de ceva, luă iar servieta. Scoase un album legat în piele și-l răsfoi, sorbind whisky-ul cu sifon.

— Vă interesează timbrele, domnule Singh ?

Am fost un mare amator.

— Ce drăguț să dai peste un amator, zise Kaul. Cu seria asta de timbre am avut noroc. Nu m-a costat aproape nimic. Nu vreți să le priviți ?

Cu plăcere.

— Dacă stau să mă gîndesc, observă Kaul în timp ce-i dădea lui Singh albumul, aproape toate persoanele pe care le-ntîlnești se dau în vînt după timbre. Pînă și Shukla are o colecție, și e rară, firește. Își arătă dinții, adăugînd Să vă împărtășesc o taină. Într-o bună zi am să înhaț de la el cîteva timbre care-mi lipsesc din colecție.

Singh examină timbrele.

— Bineînțeles că mă voi oferi să le cumpăr, continuă Kaul de parcă s-ar fi distrat grozav, dar Shukla e îngrozitor de hapsîn și preferă să moară, decît să se despartă de ceva ce-i aparține.

— Mai bine lasă-l pe Shukla să-ți dea cîteva timbre în prețul banilor pe care ni-i datorează.

— Ba nu sînt chiar atît de prost ; F.B. Shukla are o colecție scumpă, dar abia dacă reprezintă cinci la sută din ce ne datorează.

— Mulțumesc, zise Singh, înapoindu-i lui Kaul albumul. Cele patru timbre de pe prima pagină — probabil că sînt primele care-au fost emise în India. Trebuie să valoreze o avere. În locul dumneavoastră le-aș depozita la loc sigur.

Kaul zîmbi larg.

— Obișnuiesc să port asupra mea sume mari de bani. Poate dau impresia că sînt prea neglijent, dar mă pricep la oameni și sînt în stare să-mi păzesc bine averea. Nu-i așa, F.B. ?

Da, J.K. Nu-i așa ?

— De asemenea, mă pricep să judec caracterul oamenilor, zise Kaul cu un rînjet șiret. Haideți, de pildă, să vă luăm pe dumneavoastră, domnule Singh. Păreți un om cinstit din cap pînă-n picioare ; aș paria pe ultimul dolar că nu sînteți escroc sau pungaș. Ca să spun adevărul, aveți un fel de aureolă de polițist. Știți ce vreau să spun un inspector în concediu, sau așa ceva.

— Aproape că ați ghicit, aprobă Singh amabil. Sînt inspector vamal ; asta seamănă bine cu munca din poliție.

Ne bucurăm de cunoștință, zise Buttonhole. Noi exportăm cîteva articole în India.

— Ce anume ?

— Importăm de aici mai ales ierburi medicinale, și exportăm medicamente moderne. Știți, ar trebui să ținem legătura.

— Desigur. Singh se-ntoarse spre Kaul Judecînd după accent, dumneavoastră trebuie să fi trăit mult timp în America.

— Sînt american naturalizat. Eram băiețandru cînd am emigrat în Statele Unite.

— Veniți des în India ?

— De fapt, este prima vizită de cînd am șters-o, acum vreo 20 de ani.

Observați vreo schimbare ?

— Da. Aproape totul mi se pare străin în partea asta a lumii. Vedeți, sînt obișnuit să mă consider american. Nu mă simt de loc indian.

— Și care sînt impresiile dumneavoastră, domnule Buttonhole ?

— Spuneți-mi F.B., vă rog.

— Mulțumesc, F.B. Ați mai fost în India ?

— Nu. Vin pentru prima, și sper nu ultima dată. Țara asta mă fascinează. Mă mir, zău, domnule Singh, de ce pînă mai ieri, noi americanii i-am dat atît de puțină atenție. India prezintă posibilități de afaceri ispititoare. Ba mai mult, ne oferă un loc de destindere, nouă, oamenilor din Occident, nevrozați de ritmul monstruos al civilizației moderne. Sînt tot atît de sigur că aici există perspective de aclimatizare și răspîndire a celor mai recente tehnici comerciale americane.

— F.B. este unul dintre oamenii cei mai proeminenți din Statele Unite, zise Kaul. Datorită eforturilor lui strălucite, făcute de la o distanță de mii de kilometri, Akash a devenit o stațiune care se bucură de faima celui mai bun sanatoriu nu numai în India și în Asia, ci și în restul lumii.

— Așa cum v-am spus, intenționez, domnule Singh, să fac din Akash punctul de atracție turistică nr. 1, la fel ca vestitul Taj-Mahal, de la Agra, anunță Buttonhole. Cu bogăția lui peisagistică și grație climatului care, tot anul, înviorează și întărește organismul, Nandi Nagar se pretează în mod ideal la construirea unui cazinou, în care bogătașii din lumea întreagă să se poată distra după pofta inimii. Vom aduce din Europa și din America fetele cele mai superbe.

— Asta va fi cu totul altceva, zise Singh, dar India e o țară puritană, în care chiar și sărutul în public este socotit o ofensă. Comisia indiană de cenzură a filmelor, de pildă, nu le permite unor oameni căsătoriți, în dormitor, decît cel mult o strîngere de mînă.

Kaul se izbi peste coapsă cu albumul legat în piele.

— Şi cu toate acestea, aceeaşi comisie de cenzură a filmelor acceptă senzualitatea făţişă a filmelor engleze şi americane, prezentate aici. Am impresia că în India există două norme. Să luăm, de exemplu, inflaţia. Oare rupia n-a fost devalorizată ca să atragă capital străin?

— Nu fi aspru cu ţara ta, J.K. La urma urmelor, sărăcia din India e proverbială, iar foametea din anumite regiuni e o caracteristică permanentă a vieţii de aici. La noi, în America, sîntem bine informaţi, domnule Singh. Primul ministru al dumneavoastră, doamna Gandhi, care a fost de curînd acolo, a descris Preşedintelui nostru şi întregii naţiuni mizeria deznădăjduită a compatrioţilor dumneavoastră. În situaţia asta, noi privim cu simpatie planurile dumneavoastră şi sîntem de acord să vă ajutăm să vă ridicaţi nivelul de viaţă. „Iată", zicem noi, „vă vom da bani şi aşa mai departe. Aveţi încredere în noi, lăsaţi-ne să vă conducem treburile pînă veţi fi în stare să vă gospodăriţi singuri. Şi vom aduce modernizarea şi prosperitatea celei mai mari democraţii din lume."

— Tiii, băiete, îl bătu Kaul pe Buttonhole peste braţ, cînd vorbeşti, vrăjeşti. Apoi spuse către Singh O să-i ademenim pe milionarii din lumea occidentală peste ocean şi-i vom face să lase aici, în ţara asta, cea mai mare parte a averilor lor. F.B. şi cu mine avem planuri mari. Un Monte Carlo al Orientului.

— Ce zici de încă un păhărel, J.K.?

— În regulă, F.B. Deschide sticla!

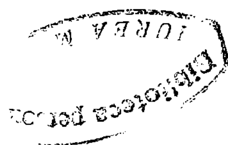
Buttonhole scosese sticla din servietă, o altă sticlă de whisky. O destupă şi turnă.

— Noroc, F.B.!

— Noroc, J.K.

Singh zîmbi

Asemenea.

Era aproape cinci cînd au coborît din tren la Vir Pur, un tîrguşor adormit. Aleea din dreapta, mărginită de magazine, strălucea în razele palide ale soarelui. În stînga se zărea un labirint de colibe de lut şi case de

cărămidă. Muntele acoperit de cedri, care pierdea la orizont, părea bătut în pietre scumpe.

Un autobuz albastru aștepta în fața gării, cu motorul pornit. Șoferul, un sikh cu statură atletică, execută un fel de salut militar în fața lui Buttonhole, care rînji și-i răspunse cu un salut comic.

Partea din spate a autobuzului era socotită clasa a doua. Acolo ședea un grup de țărani. O babă sta aplecată asupra unui coș plin cu găini, care cotcodăceau, lîngă ea, un băiat zdrențăros mesteca o bucată de mălai uscat și murături de mango. Într-un colț, un bătrîn chel cu barbă albă, cu ochii închiși, înșira niște mătănii

— Hei, prieteni, îi salută Buttonhole.

Șoferul apăsă para de gumă a claxonului ; ea emise o explozie subită de sunete, care goni vreo două ciori de pe botul alungit al capotei.

Ușa din spate a mașinii se-nchise cu zgomot. Apăru ajutorul de șofer, un tînăr slăbuț, cu părul lung, de vreo 20 de ani.

— Gata ! strigă el. Pornirea !

Autobuzul intră într-o alee de meri. Buttonhole se toarse de la fereastră.

— De ce are fiecare Sikh în numele lui și numele de Singh ?

— Singh înseamnă leu. Se subînțelege că purtătorul este curajos ca leul.

— Știți, pe mine mă interesează religiile. Ce este, de fapt, Sikhismul ?

— A fost întemeiat în secolul al XV-lea, de către Guru Nanak — Guru însemnînd învățător. El s-a gîndit să unească pe indieni cu musulmanii într-o credință monoteistă, care să nu admită nici adorarea icoanelor, nici sistemul castelor...

Cu capul rezemat de spătarul scaunului, Buttonhole sforăia.

Singh privi cum se lăsa treptat amurgul. La apus, tot cerul era roșu ; pe o coastă depărtată, lumina făcea să

strălucească un crîng de pie   Autobuzul tuși, icni și se opri scîrțîind cu o smucitură.

Uf ! zise Buttonhole, deschizînd ochii   ridicînd repede capul. Ce-i ? Ce s-a întîmplat ?

— Defecțiune de motor. Șoferul ieși lunecînd de după volan și trecu la capotă. Nu e grav, hazoor.

— Zice că nu e grav !

— Fii pe pace, F.B., zise Kaul. La Akash o să dăm o telegramă.

Propunerea păru să-l liniștească pe Buttonhole.

Ce-nseamnă hazoor, domnule Singh ?

— E o formulă de respect.

— Știi că te pricepi să vorbești frumos, băiete ? De ce să nu-l angajăm să ne scrie reclame, J.K. ?

Da. De ce nu ?

Repararea motorului dură destul de mult. Mașina ajunse la Nandi Nagar abia după miezul nopții. Șoferul bătu din palme, strigînd tare să vină niște ricșe, care într-adevăr sosiră imediat.

— Uite pentru osteneala dumitale

Buttonhole împinse o hîrtie de cinci rupii în buzunarul de la piept al șoferului, care-i răspunse printr-un salut impresionant.

Cele trei ricșe, cu pasagerii lor, trudeau pe deal în sus, roțile hurducîndu-se peste pietre. Era întuneric beznă ; norii coborîseră și atîrnau peste ei. Nu vorbea nimeni.

Drumul se lăți. Din stînga, o adiere rece aduse miresme dintr-un crîng de portocali. Ricșele cotiră la dreapta, de-a lungul unui terasament străjuit de pini. Apoi se zăriră barele unui gard de fier.

— Stațiunea balneară Akash. Am sosit !

Kaul ieși din ricșă cel dintîi. Buttonhole arătă spre o cutie din dreapta porții.

— Uite ce dispozitiv modern !

Telefonul de la intrare ?

— Da. Hai să vedem dacă funcționează.

Kaul apăsă pe buton. În depărtare se auzi un țîrîit puternic.

— Cine e ?

— Deschide ! răcni Kaul în receptor. Spune-i domnului Shukla că au sosit J.K. și F.B. din America.

În timp ce împărțea cîte două rupii băieților cu ricșe, Buttonhole zise

Se cade să facem ceva pentru oamenii deștepți din Orient.

Becul rotund de deasupra porții se aprinse. De-a lungul unei alei de tufe veni spre ei un bărbat în cămașă de noapte.

— Noroc, Shuk !

— Ce naiba te-a mînat aici în miez de noapte ? Și pe cine ai mai adus ?

Pe J.K. al nostru. Și pe domnul Singh, oaspete plăcut.

Shukla răspunse, strigînd peste umăr

— E-n ordine.

Din nou se auzi țirîitul, și poarta deschise țiind.

Shukla dădu mîna cu fiecare vizitator.

— Am primit ultima ta scrisoare și am citit și în ziare. Dar sînt furios pe voi amîndoi. De n-ați trimis o telegramă să vă anunțați sosirea ?

Am vrut să-ți facem o surpriză, Shuk. Nu te bucuri că, în sfîrșit, ne vezi, pe J.K. și pe mine, în carne și oase ?

— Cum ați călătorit ?

— O să-ți spunem mai tîrziu, zise Buttonhole. Întîi trebuie să-l faci pe prietenul nostru Singh să se simtă ca acasă.

— Bineînțeles.

Se-ndreptară pe un drum pietruit, unde adia un parfum de trandafiri, trecură printr-o grădină în care creșteau tot felul de flori, apoi pe lîngă un pîlc de cireși în floare.

Ajunși în vestibul, Shukla redeveni el însuși. Apăsă pe un buton și apăru un servitor.

Condu-l pe domnul Singh în camera lui, zise el. Se întoarse apoi spre Singh : Dejunul se servește între

șapte și opt. Poate că doriți să vă treziți la șase, ca să profitați de apele miraculoase de aici ? Să dau ordin unui servitor să vă trezească ?

— Nu, mulțumesc. Mă trezesc întotdeauna singur.

IV.

„Nu pot să fac nici o legătură între cei doi oameni de afaceri, Kaul și Buttonhole, și moartea subită a lui Ram Chand", gîndi Singh.

Totuși, chiar adineauri, comisarul îi spusese că Ram Chand o urmărea pe Sarita, și că asta putea să-i displacă lui Shukla. Dar nu era un indiciu serios.

Ce fel de om fusese Ram Chand ? La dejun se plîngea cît de mici erau fondurile repartizate de universitate cercetărilor sale. Dar ca să stai la Akash trebuia să ai bani, nu glumă. Să fi avut vreun dușman ?

Singh își dădea seama că trebuia să lămurească o serie de puncte. Căldura nu mai era apăsătoare. Coborî coviltirul ricșei.

— Gopal, întrebă el pe cînd treceau pe lîngă poșta centrală, cîți medici există aici ?

— Trei, domnule. Unul e veterinar, dar se pricepe să trateze și oameni. Unul e *vaidya* (practician al medicinei indigene) iar altul e — cum se zice ? — alopat. Apoi mai e , văru-meu, domnule. Și-a luat diploma la cursurile prin corespondență. E homeopat și nu cîștigă mai nimic.

— Ce fel de om e alopatul ?

— Îl cheamă Sharma. Nu se duc la el decît oamenii avuț Face și operații.

— Există în oraș vreo cafenea ?

De-alea găsiți la Delhi sau la Madras. După cum știți, noi, aici în Punjab, bem numai lapte sau zăr.

— Sînt mulți bărbieri pe-aici ?

— Numai doi, domnule. Dar de ce ...bați ? Vă buie un frizer ?

— Vreau să-mi taie unghiile. Care din cei ... mai cunoscut ?

Mukha, domnule — Mukha Singh.

Cum asta ? Un Sikh bărbier ?

— Dar să știți că e un credincios. Se spune că nu s-a atins niciodată nici de barba nici de părul lui. Aproape toată lumea se duce la el. Vreți să mergem acolo ?

După cinci minute ricșa se opri în fața unei frizerii. Era o cameră strîmtă, strivită între o croitorie și o tîmplărie. Un bărbat negricios, înalt, îmbrăcat în șort, cu un burduf enorm de piele în spate, plin cu apă, uda praful de pe drum.

Mukha potrivea artistic mustățile unui om rotund la față, așezat în scaunul cu spetează înaltă. Se opri o clipă, surprins parcă de prezența în frizerie a unui Sikh. Apoi spuse din toată inima

— Nu există decît un singur Dumnezeu !

Singh răspunse cu același salut tradițional al cultului.

Trei din cei șapte clienți stăteau pe scaune. Singh se așeză lîngă al patrulea bărbat, pe o bancă de lemn înnegrit, de-a lungul peretelui. În afară de unul, îmbrăcat europenește, ceilalți purtau tunici colorate peste șalvari, sau pantaloni bufanți.

Buddhu, îi spuse Mukha ajutorului său, ... băiat care părea isteț, dă-mi un pahar cu apă.

Băiatul tocmai tundea un bărbat bătrîn, dar robust. Umplu ... cană de alamă, turnînd dintr-un ulcior de lut cu gîtul îngust, și-l întinse patronului.

— Lăudat fie Guru !

Mukha înălță cana și, fără a o aduce la buze, își turnă apă în gură, înghițind însetat. Privirea-i lunecă asupra celor cîtorva diplome înrămate, bătute în c... deasupra oglinzilor, pe perete.

— Cu ce vă pot servi, domnule ?

— Poți să-mi tai unghiile ?

— Parcă pentru ce altceva mă aflu aici, domnule ? zise cu vocea lui de bas Mukha.

Doi clienţi, sau poate prietenii patronului, stăteau acolo ca să le treacă vremea şi-şi împărţeau frăţeşte gazeta din ziua aceea.

— Ceva noutăţi ? întrebă Mukha.

Un omuleţ cu un neg în vîrful nasului repezi la uşa frizeriei.

— Uite-o, zise el.

— Cine ? Sarita, întrebă, mirat, Mukha.

Cine alta ?

Bărbierul cel voinic se-ndreptă spre prag. I se alăturară şi cei patru, părăsind banca. Singh surprinse cu privirea o fată, care tocmai dispărea pe bicicletă.

— Actriţă de cinema ?

— Ho, ho, ho, rîse Mukha, mîngîindu-şi barba. E fata milionarului Shukla, proprietarul staţiunii Akash. A fost crescută în Europa.

— E rea şi răsfăţată, zise un bărbat cam cocoşat, care-şi făcuse sul jumătatea lui de gazetă şi o ţinea sub braţ. Ştiu bine că nici un indian n-are s-o ia de nevastă.

Crezi că nu ? Mukha clipi amuzat spre Singh. Arată-mi unul care să-i zică nu.

— Eu unul n-aş lua-o nici dacă m-ar ruga cu lacrimi în ochi.

— Să-ţi fie de bine, zise Mukha, oftînd şi adăugă Ce frumuseţe de fată !

— Mukha, zise bărbatul neg pe nas, ştii fata asta are curaj ?

— Glumeşti ?

— Nu, Mukha, spun adevărul. Cineva a văzut cum îi trăgea o palmă arheologului ăluia, Ram Chand, la ruine.

— Cum, nu e logodnica lui ? Ştii, eu stau la Akash. Acolo l-am văzut pe Ram Chand, dar fata nu era.

— Logodnica lui ? zise Mukha. Se povesteşte, domnule, i se adresă el lui Singh, că acest Ram Chand primejduieşte virtutea fiecărei femei din Nandi Nagar. Cui i-ar mai conveni să-i fie logodnică ?

Clientul care ținea cealaltă jumătate de gazetă își cu o batistă murdară ochelarii cu ramă de sîrmă.

L-au văzut unii cu niște tîrfe în templul lui Shiva. Zic că cercetează cît seamănă ele trupește cu zeițele ale căror statui au fost dezgropate.

— Dar, de bună seamă, zise omul cu fața rotundă ca o lună plină, asta-i doar o scuză, ca să poată da frîu liber poftelor lui murdare.

Într-un colț, un bărbat își drese glasul. Era slab, avea privirea ageră și pe frunte purta semnul sacru tilak.

— Ram Chand susține că e brahmin. Chiar dacă-i așa, prin faptele lui josnice a pierdut privilegiul nobilei sale origini. Dacă nu se lasă de purtările rele, curînd are să dea ochii cu moartea. Nu se cade să ispitești al treilea ochi al lui Shiva !

Cuvintele acestea fură spuse cu o seriozitate gravă. Mukha sparse primul tăcerea stînjenitoare care urmă. Șterse scaunul rămas liber după plecarea celui cu mustață, și-i spuse lui Singh.

— E rîndul dumneavoastră, domnule.

V

La masa de prînz apărură cîteva figuri noi. Singh observă că bătrînul colonel Middlesex, din timp în timp urmărea cu ochii o tînără îmbrăcată într-un *sari* și pe însoțitorul ei, un om între două vîrste. Masa lor era la capătul celălalt al sufrageriei.

— Chiar în dimineața asta ne povestea despre cercetările lui. E o mare lovitură, zise Kaul. Dar a căzut la datorie, dacă asta poate să fie o consolare.

Ce vreți să spuneți ?

— Exact ce-am spus, domnișoară Schnell că doctorul Ram Chand și-a pierdut viața în serviciul a ceea ce el spunea că este știința arheologiei.

— Da, era cu totul devotat muncii sale. Hilde privea în depărtări. Sînt sigură că ar fi devenit unul dintre marii arheologi ai lumii. Era de pe acum foarte cunoscut.

— Ți-a spălat bine creierii.

— Știi cum ești tu, Eddie ?

— Ei ?.

— Teribil de meschin !

— Nu te-nfuria, draga mea.

Eddie încercă să mîngîie mîna Hildei, dar ea o trase de pe masă.

Ascultînd conversația dintre ei, Singh se-ntrebă din nou dacă nu cumva Eddie ar putea avea un rol în moartea lui Ram Chand. Poate că l-a urmărit pe arheolog, l-a izbit cu ceva și l-a înecat.

Shukla stătea într-un colț, meditînd.

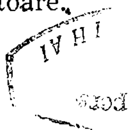
— Ca și pe voi, m-a copleșit și pe mine tragedia, zise el, întorcîndu-se spre vizitatori. Dar viața noastră aparține Divinității, și dispunem de ea după voia lui. Doctorul Ram Chand s-a unit acum cu Atman, Sufletul Lumii. Conducerea băilor vă roagă, doamnelor și domnilor, să nu răspîndiți vestea acestei nefericite întîmplări.

— Asta-i miezul problemei ! Buttonhole lovi masa, ca să-și întărească spusele. Înțelept ai pus chestiunea, domnule Shukla ! Doctorul Ram Chand a fost un om de știință. Nu i-ar fi plăcut să intre în gura lumii. Asta ar dăuna și bunului renume al stațiunii Akash și ar menține pe vizitatori în frica superstițioasă că-și vor rupe gîtul în timpul șederii lor aici.

— F.B. are dreptate sută la sută, zise Kaul. Sub nici un motiv nu trebuie umbrit renumele stațiunii.

— Țineți-vă firea ! zise Eddie, aproape țipînd. Sînteți cu toții o ceată de ipocriți ! Cadavrul lui Ram Chand nici nu s-a răcit, iar pe voi, făcătorii de bine, vă doare de pe acum cînd vă gîndiți ce efect va avea asta asupra afacerilor voastre.

Se așternu o tăcere stingheritoare.

Hilde se sculă de pe scaun și fugi afară. Singh o văzu trecînd prin fața ferestrei și apoi prin vestibul, cu fața crispată de emoție.

— Cred că domnul Burton are dreptate, zise el.

Cîțiva dintre oaspeți reîncepuseră să mănînce. Poate că a fost puțin cam nedelicat să se discute despre moartea lui Ram Chand în prezența domnișoarei Schnell, mai ales dacă ținea la el.

— De unde știți că ținea la el ? Ați sosit aici abia noaptea trecută, nu-i așa ?

— Nu era evident ? Singh îl privi pe Eddie cu o surpriză prefăcută. Mie mi-a făcut impresia că erau logodiți.

— Atunci, v-ați făcut o impresie greșită, domnule Singh. Pînă și ideea că Hilde să fi fost logodită cu un astfel de om e ridicolă.

— L-ați cunoscut ?

— Are asta vreo importanță ?

— Mă simt rău. Un asemenea accident e capabil să-mi strice vacanța. Kaul se ridică. Scuzați-mă, zise el și părăsi sufrageria.

— Slavă Domnului că vacanța mea s-a terminat, zise Eddie. Mîine plec.

Singh întrebă politicos

— Și domnișora Schnell ?

— Sîntem într-o lume liberă, nu ? ripostă Eddie.

— Zilele tinereții sînt zilele gloriei noastre, cum a zis un mare poet. Buttonhole suspină. Tinerii își au certurile și împăcările lor, dar noi, oamenii maturi, ne luptăm cu asprele realități ale vieții. Chiar dacă s-ar prăbuși regate ori s-ar cutremura tronuri, afacerile nu trebuiesc sub nici un motiv tulburate. Ele nu trebuie să sufere. Și fiindcă veni vorba, urmă el cu o voce mai tare, comisarul ăsta al vostru, Sherlock Holmes-ul local, a fost cam brutal, nu ?

Așezat în fața lui la masă, Shukla zise :

— Se căznea să dea de urma rudelor bietului Ram Chand, dar, din păcate, tot ce i-am oferit a fost adresa universității din America unde a studiat. Vă rog, doam-

nelor și domnilor, încercați să treceți cu vederea neplăcerea cauzată de ancheta poliției. Comisarul este, de felul lui, un om de treabă, dar se spune că cea mai însemnată ispravă în cariera lui a fost urmărirea unor hoți care furaseră niște ouă de gîscă. De aceea e firesc să fie enervat și să încerce să dea o importanță deosebită unui caz dintre cele mai simple.

— Ce s-a întîmplat, de fapt ?

Femeia care întrebase ședea cu spatele la ceilalți, cu trei mese mai încolo. Își ridicase ochii de pe cartea în a cărei lectură fusese cufundată în timp ce mînca, iar acum privea spre dreapta.

— Natural că n-aveți de unde să știți, doamnă Kowalska, deoarece ați sosit abia acum o oră, zise Shukla. Vedeți, unul din oaspeții noștri...

— Oh !

Lingura îi lunecase din mînă. Shukla se aplecă, în același timp cu ea, s-o ridice. Atunci femeia îl văzu pe Singh.

— Oh, domnul Singh !

Buttonhole ridică din sprîncene.

Înainte ca ea să se fi putut ridica de pe scaun, Singh ajunse lîngă masa ei.

— Ce plăcere ! zise el și își strînseră mîna.

— Ce bine arătați ! Și nu v-ați schimbat de loc. Vă mai amintiți de ultima noastră întîlnire ! Trebuie să fi fost acum zece ani.

— De la Societatea Teosofică din Londra, zise Singh.

Sari-ul alb pe care-l purta doamna accentua efectul de demnitate simplă datorat ochilor de un albastru deschis și trăsăturilor slave care, în ciuda părului argintiu, păstrau un aer de tinerețe.

— Mi se pare că v-ați făcut din India o a doua patrie, adăugă Singh. V-am văzut cărțile, dar sînt scrise în limba polonă. N-am înțeles decît numele proprii și unii termeni filozofici.

— Da, da, ne facem, fiecare, datoria. India a fost dintotdeauna patria mea spirituală, încît iată, sînt iar aici. Dar ce s-a întîmplat ?

Shukla explică

— Unul din musafirii noştri, doamnă, a murit într-un accident.

— În acest univers trecător în care ne aflăm, moartea nu cruță pe nimeni. Trupul a fost făcut ca să piară. Dar sufletul e nemuritor. Omul poate să moară, dar sufletul păstrează legătura cu cine dorește. Firește, persoana căreia vrea să-i vorbească trebuie să vrea și ea. Oh, așteptați puțin !

Închise ochii și rămase tăcută cîteva clipe.

— Adineauri m-a năpădit un sentiment ciudat, urmă ea. Mi-am dat seama că cineva vrea să transmită prin mine un mesaj. Să devin mediu, cum se spune. Dar sufletul care intrase în comunicație cu mine a plecat din cauza unei interferențe. În această cameră există prezența ostilă a cuiva.

— Cu atît mai bine, zise colonelul Middlesex, care se ridicase. Atmosfera începe să fie sinistră.

Doamna Kowalska scoase un țipăt de uimire.

— Uite-l. El e !

În prag apăruse un bărbat, cu capul și cu fața rase, îmbrăcat cu o haină galbenă de bumbac țesut în casă. Covorul înăbușea zgomotul surd al sandalelor cu talpă de lemn în timp ce intra în sufragerie, privind la adunarea tăcută care-l urmărea mirată.

— Vă rog să mă scuzați, doamnelor și domnilor, că vă deranjez în timpul mesei, zise el în englezește, dar nu cumva mi-a văzut cineva toiagul ? A dispărut azi dimineață. Fără îndoială că l-am uitat pe undeva.

Shukla se repezi la el, se înclină și-i atinse picioarele.

— Doamnelor și domnilor, acesta este Swami Devananda, nobilul Mahatma, proclamă el. Vestit în toată India, *ashram*-ul său este un sanctuar și, de asemenea, un loc de întîlnire al gînditorilor și conducătorilor religioși din întreaga lume. Swami Devananda este cunoscut

pentru serviciile aduse umanității. În *ashram*-ul său, el întreține un spital gratuit și un azil ; de asemenea, el este autorul a peste o sută de cărți despre yoga, dharma, vedanta, înfrățirea între oameni...

— Oh, Swami, cît de mult am dorit să vă întîlnesc ! Mă cheamă Anna Kowalska.

— Te salut, soră întru Domnul.

Doamna Kowalska se apropie de Swami ca să-i sărute mîna întinsă.

— M-am stabilit la Madras, dar nădăjduiam să merg la *ashram*-ul dumneavoastră îndată după ce aș fi terminat tratamentul.

— Lucrările dumitale de teosofie și filozofie indiană se află în biblioteca din *ashram*-ul meu, spuse Swami cu un aer preocupat. Lăudat fie Domnul, care a ales clipa aceasta, ca să ne aducă față-n față.

— O voce interioară îmi spunea că vă voi vedea înainte de a mă duce în *ashram*-ul dumneavoastră. Nu e oare un miracol ?

— Miracolele sînt ceva obișnuit pentru Divinitate. Săptămîna viitoare mă voi întoarce în *ashram*-ul meu. Credinciosul Shukla a stăruit să fiu prezent la sărbătoarea în cinstea străbunilor săi. Toată lumea știe cît ține la noi și ce donații face pentru susținerea *ashram*-ului meu. Stau în camera 11. Poți să vii la mine mîine, la 10 și 15 minute, după ce-mi voi fi terminat *samadhi*, transa mistică.

În clipa aceea Kaul se repezi în sufragerie.

— Protestez ! i se adresă el lui Shukla. Cineva a fost în camera mea.

Shukla păru surprins.

— Îmi pare foarte rău, zise el revenindu-și, dar sînteți sigur ?

— Firește ! Eu nu sînt dintre aceia care se plîng degeaba. Și-apoi, oricine o fi fost, bărbat sau femeie, mi-a lăsat asta.

— Tocmai ce căutam ! Îmi dați voie ?

Swami se strecură în față și, cu o mișcare îndemînatică, luă toiagul pe care Kaul îl arăta tuturor.

— Fii pe pace, adăugă el. Dar eu nu am pătruns în camera dumitale.

Kaul îl privi amenințător.

Shukla se oferi să facă prezentările

— Swami Devananda.

— Serios ? Pe fața lui Kaul se așternu o expresie de profundă umilință. E mare cinste pentru mine să vă văd, o, sfinte Swami ! Vă cunosc după fotografiile din publicația lunară Duhul Sfînt. Poate că vă mai amintiți de Jai Kumar Kaul din Chicago, care în ultimii cinci ani a contribuit cu 1000 de dolari pe an la *ashram*-ul dumneavoastră.

Swami întinse palmele peste capul plecat al celuilalt, ca pentru binecuvîntare :

— Mă bucur că te văd, fiule. Nădăjduiesc să înființez anul acesta o stațiune pentru tratamentul gratuit al cancerului. Vino la mine, cînd ai o clipă liberă, și adu cu dumneata pe aceia dintre prieteni, care ocupîndu-se de bunăstarea lor, se interesează și de bunăstarea întregii lumi. Dar acum trebuie să vă las. A sosit timpul să-mi fac meditația.

Cu o agilitate remarcabilă la o persoană trecută de 70 de ani, Swami plecă tot atît de repede precum venise.

— Prezența lui Swami este un eveniment foarte fericit, spuse Shukla plimbîndu-se în sus și în jos prin încăpere. E un sfînt. Sfințește locul pe care calcă.

— Păi, atunci, mormăi Buttonhole, de ce să nu-i folosim numele pentru reclamă ? Ceva în genul ăsta : Stațiunea Akash este patronată de mari yoghini ca Swami-cum-îl-cheamă...

— Devananda, zise Shukla.

— Bravo, J.K. ! N-am știut că în tine zace vînă spiritualistă.

— Omul e dator să facă ceva și pentru suflet.

— Desigur, J. K. De ce să nu scoatem bani de pe urma prestigiului acestui tip. O să salte afacerea. Sînt și în

Europa și în America destui milionari trîntori care se dau în vînt după yoga, spiritualism și d-alde d-astea.

— Ești nebun ? Asta e ceva intim.

— Vorbe mari, J. K. Ai început să fii mofturos. În afaceri prea multe scrupule strică.

— Dar asta n-are nimic de-a face cu afacerile. Este... cum să-ți spun... Am găsit : e o marotă, o manie.

— Ca cealaltă manie a ta, colecționarea de timbre ?

— Poți să zici și-așa.

— Păi asta-i altceva, rînji Buttonhole. Dar de ce i-ai spus lui Shukla că ți-a umblat cineva printre lucruri ?

— Așa mi-a făcut impresia. Am întors totul pe dos, căutîndu-mi albumul de timbre.

— Și l-ai găsit ? întrebă Shukla.

— Da, sub dulapul de haine. Curios. Sînt că-l lăsasem în sertarul noptierei.

Singh începuse să mănînce desertul.

— Cum a ajuns toiagul lui Swami camera tale ?

Buttonhole chicoti

— Toiagul ăsta se plimbă singur, nu-i așa, J. K. ?

— Cred că vreun servitor l-a găsit unde-l lăsase Swami, pe sală sau pe peluză, zise Shukla. Probabil că l-a adus cu el în camera domnului Kaul, pe care trebuia s-o curețe, uitînd să-l depună la biroul administratoarei. E explicația cea mai simplă.

— Colecționați timbre ? întrebă Eddie.

Încurcat, Kaul întoarse capul

— Într-un fel, da.

— Într-un fel ? Buttonhole chicoti din nou. Zău, J. K., te-ai înveșmîntat cu o hlamidă nouă-nouță de modestie și ești pe cale să te călugărești. Trase cu ochiul spre Eddie. Nu te lăsa dus de nas de el, tinere, adăugă el. J. K. are o colecție excepțională. Și nefiind mulțumit de ea, vrea s-o completeze cu timbrele domnului Shukla.

— Zău ! Shukla încerca să pară plăcut surprins. Iar eu, care tînjesc după unele exemplare din colecția lui !

— Dar cu condițiile puse de mine, ripostă Kaul.

Intenționat, Singh prelungise mult ceaiul de după-masă, iar acum rămăsese singur în hol. Un chelner în sacou alb strîngea tacîmurile. Avea vreo 45 de ani, era bronzat, avea mustăți întoarse la vîrfuri și un aer milităros.

— Ești din Bombay ?

Servitorul dădu din cap afirmativ.

— Ești de mult aici ?

— Din ianuarie. Înainte am lucrat la Bombay

— Așa ? Atunci sîntem din același oraș. Am stat mulți ani acolo. E un oraș fără pereche în lume, nu ?

— Da, domnule.

— Și unde ai lucrat ?

— În diferite restaurante. Ultima dată am lucrat într-un club numit Jaltarang.

— Și înainte de a sta la Bombay ?

— Trăiam în Kenya. Aveam pămînt moștenit de la un unchi. Apoi au venit schimbările politice, și am vîndut tot ce aveam pe un preț de nimic. Am studii, citesc o groază de cărți și sînt un om cu multă experiență, dar în țara asta nu mi se recunoaște decît dreptul de a fi chelner.

— Păcat. Și cine te-a băgat la clubul Jaltarang din Bombay ? Domnul Shukla ?

— Da, domnule. Și cu leafă bună, zău.

Servitorul începu să pună pe cărucior farfuriile goale de pe masa lui Singh. Părea gata să plece, așa că Singh spuse

— Ce întîmplare groaznică, moartea lui Ram Chand ! Era un om remarcabil.

— Aveți dreptate, domnule. Moartea lui m-a zguduit. Era un om admirabil. Nu se zgîrcea la bacșișuri.

— Venea des pe-aici ?

— Acum e a treia oară. Prima dată a venit cu patru luni înainte, apoi peste încă două luni, în aprilie.

Singh pricepuse aluzia la bacșișuri și lăsă într-o farfurie o hîrtie de cinci rupii.

— Mulțumesc, domnule ! Numele meu e Patel. Sînt gata să vă servesc în orice moment. Aveți nevoie de ceva chiar acum ?

— Mai sînt pe-aici și alte femei, afară de domnișoara Schnell ?

— N-ați văzut-o pe domnișoara Shukla ? În viața mea n-am întîlnit o fată atît de drăguță ca dînsa ! Și mai e și dansatoare dansuri clasice, ca Bharat Nattayam și Kathakali. După întoarcerea din Anglia, a fost eleva eminentului maestru Pandit Narayan. Și-a cîștigat o mare faimă la Bombay și în sud, unde, după cum știți, dansului clasic i se acordă o importanță care se refuză în alte părți din India.

Care e numele ei mic ?

— Sarita. Patel privi în jur, apoi șopti Dar, vă rog, nu pomeniți nimănui că v-am spus ceva. Domnului Shukla nu-i place să se afle că fiica lui a fost dansatoare. Crede că nu e un lucru respectabil.

— Dansul clasic nu e de loc indecent.

— Nu, domnule. Sînt de aceeași părere, dar mi s-a ntîmplat să aud discuții pe tema asta, pe scenă. Vrea s-o mărite cu domnul Kaul. Și de ce nu ? Asta ar duce la propășirea stațiunii.

— Dar Kaul trebuie să fie mult mai bătrîn decît ea.

— Da, domnule. Dar lucrurile sînt mult mai complicate, dacă stai să te gîndești.

— Cum adică ?

— Sarita e aproape logodită cu altcineva.

— Sper că nu cu un moșneag de 80 de ani.

— Nu, domnule. Cu un pictor tînăr.

— De cînd sînt logodiți ?

Patel se-ntunecă la față.

— E secret. Îmi pare rău, domnule. Sînt sigur că sînteți un domn onorabil, dar trebuie să fiu corect și față de domnul Shukla.

— Firește. Singh zîmbi. Te-nțeleg, dar, vezi, eu nu sînt indiscret. Sînt scriitor și-mi place să cunosc viețile

oamenilor, zise el, făcînd să lunece spre marginea mesei încă o hîrtie de cinci rupii.

— Vai, domnule ! Nu era nevoie. Dacă sînteți scriitor, se schimbă lucrurile, zise Patel, băgînd banii în buzunar. Domnul Shukla nu-i permite lui Vijay, logodnicului, să vină aici, urmă el. De aceea, domnișoara Shukla se-ntîlnește cu el în alte locuri. Se spune că s-au cunoscut la Londra, după ce ea a terminat școala. Vijay e talentat o pictură i-a fost primită de Galeria națională de artă modernă din New Delhi. Dar le vine greu, fiindcă ea nu este încă majoră, iar el e sărac lipit.

— Domnul Shukla ar putea s-o silească să se mărite cu Kaul ?

— E o fată emancipată și nu-i place să primească ordine. Cu toate astea, după legile țării, nu poate să nu-l asculte pe tatăl ei. Așa l-am auzit eu o dată zicînd pe domnul Shukla, iar dînsul e un om de cuvînt, care știe ce zice. El nu are nevoie să mintă, ca să...

Ușa biroului lui Shukla se deschise, și Shukla coborî scările, intrînd în sufragerie în tovărășia celor doi oameni de afaceri.

— Se pare că astăzi îți place să pierzi vremea, zise Shukla, sever.

— Sînt cam deprimat, domnule. Yamraj, zeul morții, a chemat la dînsul un om care, azi dimineață, era încă atît de plin de viață. Cine știe pe cine îl va chema data viitoare ! Asta mi-a smuls din suflet veselia și mi-a supt din trup vigoarea.

— Prostii ! De ce lași să te doboare o întîmplare perfect normală, Patel ? Parcă n-am fi și noi mișcați ! Dar tînguielile nu au nici un rost. Munca trebuie să continue ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Sîntem datori să ne îngrijim de oaspeți.

Patel curățase masa lui Singh, și acum porni cu cărucioruI de vase spre bucătărie.

În drum spre camera lui, Singh trebuia să treacă pe lîngă biroul administratoarei, o blondă oxigenată de vreo

40 de ani, arătînd încă tînără. Ședea la biroul ei, cu mîna stîngă pe receptorul telefonului alb.

— Bună seara, doamnă Bartlett.

În lumina lămpii de birou, pe chipul ei se ivi o clipă un surîs, care se stinse repede și ea-și întoarse din nou capul spre registrul din fața ei.

Singh își aminti că și în dimineața aceea fusese doar politicoasă și nimic mai mult, că avea o privire ciudată, abstractă, și că evita să-l privească în ochi.

În timp ce urca scările de marmură, nu era sigur că va putea închide ochii înaintea zorilor. Durerea din piept începea din nou să-l supere.

VI

— Da

Ușa se deschise.

Iertați-mă că v-am trezit, domnule.

Cu ochii lipiți de somn, Singh privi la ceas. Era unsprezece fără zece. Trăgînd pe el haina de casă, îl pofti pe comisar să șadă.

— Mă-ntorc într-o clipă.

În baie se stropi pe față și pe ochi cu apă rece, își pieptănă barba, își prinse părul într-un nod strîns în creștetul capului, își puse turbanul interior, iar apoi turbanul propriu-zis.

Cînd se-ntoarse, treaz de-a binelea, îl găsi pe comisar îndepărtînd de pe uniforma sa kaki un fir de praf.

— V-am adus raportul medicului.

— Te-am rugat, doar, să nu spui nimănui cine sînt.

În locul zîmbetului, pe fața comisarului apăru expresia unei mîhniri adînci.

Nu vă necăjiți pentru asta, domnule. Am venit să anchetez mai departe cazul și pînă-n prezent i-am chestionat aproape pe toți, dar nici unul nu are un alibi.

— Cu toate astea, mă tem că venind aici ai atras fără motiv atenția asupra mea.

— Credeam că veți fi bucuros să aflați verdictul medicului.

— Hai, fie. Ce spune ?

— Că moartea lui Ram Chand s-a produs prin accident.

— Perfect. Înseamnă că-mi voi putea urma tratamentul în voie !

— Mai este ceva, domnule.

— Ce ?

— Am auzit că Edward Burton, tînărul care stă aici, intenționează să plece la noapte sau mîine dimineață. Să-l lăsăm să plece ?

— Ascultă, domnule comisar. Ți-am mai explicat că aici sînt un simplu particular. Dacă medicul a găsit că e moarte prin accident...

— Dar, domnule, mai este ceva.

— Ce anume ?

— Acum, mai mult ca oricînd, nevoie sfatul dumneavoastră.

— Ascultă...

— Domnule, l-am prins pe ucigaș.

— Ce zici ? Cine e ?

— Un *sadhu,* adică un cerșetor sfînt. Îl cheamă Channa. Ieri la prînz venea dinspre templul lui Shiva. Un polițist, care fusese peste noapte la fiul lui, așteptînd să i se nască un nepot, l-a văzut pe acest Channa. Tăntălăul n-a raportat asta decît acum vreo două ore, fiindcă ieri, toată ziua, sărbătorise bucuria de a fi bunic.

— Asta nu dovedește nimic.

— Da, domnule, dar mai e ceva. Acum o oră am percheziționat sălașul lui Channa din templul Nandi Nagar. Am găsit cam 200 de rupii ascunse sub pernă.

— Păi, s-au văzut cerșetori în ale căror plăpumi sau rufe s-au găsit, după moartea lor, mii de rupii.

— Aveți dreptate, domnule, dar individul ăsta a sosit la scurt timp după ce Ram Chand și-a găsit moartea.

— Ce știi despre el ?
— Păi, domnule, noi nu avem dosare despre toți oamenii. Că și așa avem personal prea puțin...
— Într-un cuvînt, nu poți să-mi spui nimic.
— Numai atît, domnule, că a venit aici cam de doi ani, așa, ca orice cerșetor sfînt, și i s-a dat casă și masă, doar ca să se ducă zilnic la ruine și să aprindă lumînări pe altarul lui Shiva.
— Ești sigur că polițistul nu era beat, cînd l-a văzut pe individul ăsta ?
— Nu era beat, domnule. L-a și salutat.
— Ești de părere că acel Channa a fost martor la asasinarea lui Ram Chand ?
— Da, domnule.
— Sau că l-a ucis el pentru bani ?
— Se poate și asta.
— Știa că Ram Chand avea bani asupra lui ?
— Poate.
— Avea Ram Chand la el 200 de rupii cînd a murit ?
— Întrebarea asta nu mi-am pus-o, domnule. Tot ce-am găsit la Ram Chand a fost un carnet de note, în care era o hîrtie de 10 rupii. Nici nu e nevoie de bani în ruine.
— Unde e acest Channa ?
— La templul Nandi Nagar. L-am pus sub observație.
— Bine. Hai să mergem.
— O, mulțumesc, domnule. Vedeți, eu nu prea am experiență, n-aș ști cum să-l chestionez pe acest sadhu. Și-apoi, toată lumea le ia apărarea. Un criminal poate oricînd să spună că e yoghin și să umble îmbrăcat în tunică galbenă de șofran. La noi un taur sfînt poate să te-mpungă de moarte și să fie venerat în continuare.

Singh se urcă lîngă comisar în ricșa care aștepta afară și fu foarte sărac la vorbă cît dură călătoria. Opriră lîngă templul Nandi Nagar, o clădire albă, de pe a cărui cupolă se înălța o spirală de argint.

Lungul șir de trepte ducea într-o curte mare, pavată regulat cu pietre albe și negre. Sanctuarul era așezat la mijloc. La dreapta, o verandă care aducea a hol dădea într-o serie de nișe. La ușa celei dintîi, cocoțat pe un scaun, veghea un polițist.

Se sculă în picioare și salută.

Comisarul goni un grup de patru-cinci persoane, care ădeau tîrcoale locului.

Pe o blană de tigru, în fundul încăperii, ședea Channa. În fața lui, într-un vas de metal, ardeau cărbuni. Părul încîlcit îi cădea pe umeri, iar barba nepieptănată era vrîstată cu fire cărunte. Nu purta pe trupu-i gol decît un șorț pe șale.

— Bună ziua, Channa !

Cel salutat, în postura-i „lotus", de meditație, nu răspunse.

Singh așteptă.

După cîteva clipe, Channa deschise ochii.

Erau înghețați și ardeau de un foc lăuntric, neliniștit. Deasupra lor, pe frunte, tridentul lui Shiva era pictat în roșu.

Singh deschise fereastra ca să izgonească mirosul de tămîie.

Channa își înălță trupul mînjit cu cenușă. Deși era descărnat, trăda o deosebită agilitate.

— Ce cauți la adoratorul lui Shiva, tulburîndu-i meditația ?

— Lasă asta, Channa. Pe cine ai văzut cînd te-ntorceai ieri de la templul lui Shiva ?

— Nu l-am văzut decît pe Shiva. Nu-l văd decît pe el. El străbate universul.

— De unde ai tu 200 de rupii ?

Channa îl privi pe Singh cu dispreț.

— Shiva mi i-a dat.

— Cum ? Shiva a-nceput să împartă bancnote ?

— Shiva își are ambasadorii lui. El poate să ia și chip de om.

— Cine a fost ieri, ambasadorul ?

— Crezi că am vreme să țin minte fleacuri de-astea ? țipă Channa. La porunca lui Shiva am colindat prin tot Hindustanul și zilnic oamenii dar. îmi dădeau pomană.

— Ar fi mai bine să te lași de prefăcătorie.

— Prefăcătorie ai zis ? Poate nu știi că zeul, pe care nu-l poți atinge, căci formă nu are și străbate tot universul, ia chipul lui Shiva cînd lumea e plină de rele ? Nu știi că Shiva aruncă săgeți din al treilea ochi al său, nimicind toate formele nevrednice de viață ? Și să mai știi că uneori Shiva trece slujba celui de-al treilea ochi cîte unui sol al său.

Trupul lui Channa fu străbătut de convulsiuni stranii, în timp ce ochii îi ieșeau din orbite.

Singh nu se simțea la largul lui.

— Și tu ești alesul, distrugătorul răului ?

— Eu sînt cel ales, începu să cînte Channa. Shiva a prins trup în mine. Multe nume mi se dau Shiva, Mahesh, Mahadeva, Channa.

— N-ai văzut în lac un cadavru ?

— Ba da. Am văzut cadavre peste tot. Lumea a murit, dar se preface că e vie. Atît !

Channa închise ochii, de parcă ar fi concediat lumea, și căzu într-un fel de transă.

Un polițist intră în mare grabă.

Domnule comisar, spuse el greoi, salutînd.

— Da, Lalu. Comisarul observă roșeața neobișnuită de pe fața subalternului său.

— Domnule, încă un mort !

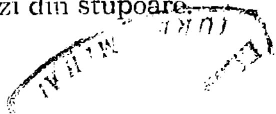
— Ce ? Vorbește ca lumea, omule ! Spune-mi totul amănunțit.

— Au pornit mulțimile spre templul lui Shiva. Domnule, l-au găsit mort pe Swami Devananda.

— Doamne atotputernice ! Asta le întrece pe toate !

— Sărmane nerod, mormăi Channa cu un glas care parcă venea de departe, toate sînt dinainte sorocite. Pe tine te ține prins încă în mrejele ei Maya, marea iluzie.

Comisarul se trezi din stupoare.

— Ştii ce s-a întîmplat ?

Nu, domnule. Adică numai ce-am auzit, domnule. Dar poate că Swami nu e mort, ci numai lovit, sau leşinat. Există mai multe versiuni, domnule.

Comisarul se întoarse spre Singh.

— Ce-i de făcut ?

— Ar trebui să ne ducem acolo.

— Imediat, domnule !

Poliţistului însărcinat cu paza lui Channa, comisarul îi spuse

— Dacă scapă, te jupoi de viu. Iar celui care-i adusese vestea Ia-o înainte şi pregăteşte maşina echipei volante.

Singh, comisarul şi cei patru poliţişti stăteau în incinta palatului de poliţie care dospea în soare. Plini de nerăbdare, priveau la şoferul care, în ultima jumătate de ceas, încercase să repare motorul automobilului hodorogit al poliţiei.

În cele din urmă, şoferul scoase capul de sub capotă. Cămaşa îi era udă de sudoare.

— Nu-i nimic de făcut.

— De ce ? întrebă comisarul.

— Scurt circuit, domnule. O sîrmă neizolată face contact la saşiu şi împiedică aprinderea.

— Dar nu putem aştepta la infinit.

— O să-l aduc pe mecanicul de garaj, domnule.

— Şi cît o să dureze reparaţia ?

— Depinde de el, domnule. Poate o oră, poate mai mult.

Şoferul ieşi în goană din incinta postului de poliţie. Comisarul îi ordonă unui poliţist să facă rost de cîteva ricşe.

În cinci minute omul se întoarse.

— Au fost angajate toate de lumea care s-a dus la locul accidentului, domnule. Nu se mai vede nicăieri nici o singură ricşă.

— De nimic nu eşti bun, măgarule

Comisarul se gîndi cîteva clipe şi apoi zise :

— Nu cumva au rămas cîteva biciclete ? Sau le-au închiriat și pe ele ?

— Ba sînt aici, domnule ! Le aduc imediat.

Înainte de a porni, Singh întrebă :

— Nu crezi că ar trebui să-l luăm cu noi și pe fotograf ?

Thanedarul se simți vinovat.

— Ba da, domnule.

Un polițist le spuse însă că fotograful se îmbolnăvise.

— Adu-l încoa pe bicicleta ta, mort sau viu, mi-e tot una !

După ce străbătu o milă, grupul format din șase oameni fu nevoit să se dea jos de pe biciclete. Comisarul claxona furios, dar imensa mulțime înainta lent, cîntînd imnuri sfinte și rugăciuni. Se auzeau frînturi de discuții

„Swami și-a prezis moartea"

„N-o fi încercat cineva să-l omoare... ?"

„Se spune că Shukla din Akash..."

„Shukla ? Păi îl adora pe Swami...

„Mîna care l-a lovit pe Swami uscase-va...

„Moartea lui e o tragedie pentru toată țara ; nu era cu nimic mai prejos decît Mahatma Gandhi..."

„Dar poate că mai trăiește..."

„El va trăi veșnic."

În fundul unui șanț adînc zăcea o statuie, în mărime naturală, a lui Shiva, stropită cu sînge. Probabil că Swami căzuse și-și sfărîmase capul de statuie.

La mai puțin de o sută de metri, Singh văzu lacul, în care descoperise cu o zi înainte cadavrul lui Ram Chand.

Trupul lui Swami fusese mutat într-un șopron. Shukla se afla în mijlocul mulțimii, care se adunase în jurul lui. Singh examină trupul, căutînd semne de violență, dar nu putu descoperi nimic. Mulțimea distrusese eventualele semne, care ar fi putut furniza indicii.

Atenția tuturor se îndreptă deodată spre un bărbat înalt și elegant, întovărășit de un funcționar din Akash

care mergea în fața lui făcîndu-i loc. Bărbatul îl salută, înclinîndu-se, pe comisar și îngenunche lîngă șopron. Căută pulsul lui Swami, apoi îi aplică stetoscopul pe inimă.

Cînd se sculă, așteptă să fie întrebat.

— Nici o speranță, doctore Sharma ? întrebă Shukla, plîngînd.

Bărbatul clătină din cap.

— Nu, moartea pare a fi survenit instantaneu, zise el, sumbru.

Comisarul dădu ordin ca numaidecît cadravul să fie transportat la clinica doctorului Sharma, pentru autopsie.

Ca prin minune sosise între timp și mașina poliției, și Singh și comisarul se urcară în ea.

Era tîrziu după-masă.

— Vreți să luați masa, domnule ?

— Nu, mulțumesc. Dar dumneata du-te și mănîncă.

— Cu două crime în 24 de ore, cu reputația și cariera în joc, numai de mîncare nu-mi arde, domnule.

E greu să atribui aceste evenimente întîmplării, gîndi Singh ; nu par a fi izolate — trebuie să existe o legătură între ele.

Există o relație directă între Swami și Shukla — și-apoi între Kaul, Swami și Shukla.

Dar Ram Chand ? El ce legături avea ?

Și-apoi, Eddie Burton putea să-l fi omorît pe Ram Chand. Dar de ce și pe Swami ?

Nu, nu se potriveau una cu alta.

Singh avu senzația că, pînă după verdictul medicului, trebuie să lase lucrurile cum sînt.

Ca să nu se gîndească într-una la povestea asta, întrebă ?

— Cîți copii ai ?

— Cinci, și al șaselea e pe drum.

— Cred că nu te plictisești acasă.

— Dar nici liniște nu am. Comisarul părea recunoscător pentru interesul pe care i-l purta Singh. Ați auzit

ce a propus mai ieri ministrul sănătății și al planificării familiei ?

— În legătură cu sterilizarea obligatorie a taților cu mai mult de trei copii, fiecare bărbat sterilizat urmînd să primească gratis un tranzistor ?

Comisarul dădu din cap afirmativ.

— Eu, domnule, propun să fie sterilizați mai întîi toți miniștrii din guvern și toți membrii parlamentului, să observăm efectele timp de douăzeci de ani și abia după aceea să facem o lege pentru toată India.

— Numai că fiecărui deputat sterilizat va trebui să le dăm cîte un televizor, oftă Singh, zîmbind.

În aceeași noapte, culcat în pat, Singh citi procesul unei femei care, împreună cu amantul ei, fusese acuzată de uciderea soțului. Conform depoziției procurorului, pentru comiterea crimei se făcuse uz de un obiect greu.

Asta îi duse gîndul la toiagul lui Swami. Revăzu în minte apariția bruscă a lui Swami în sufragerie, descoperirea toiagului în camera lui Kaul explicația dată de Shukla.

Totul era atît de simplu. Și totuși...

VII

Singh ceruse să i se aducă devreme dejunul în cameră, iar acum Patel așeză pe masa cu placă de sticlă o cafetieră, pîine prăjită și două ouă moi în pahare.

După felul cum mișca spre dreapta capul, părea că vorbește cu sine însuși. Singh puse pe tavă o hîrtie de cinci rupii.

— Vai, mulțumesc, domnule !

— Ai mai aflat ceva interesant ?

— Păi, lucrurile importante le știți. Am să vă spun numai mărunțișurile. Noaptea trecută a fost ceartă mare între domnul Shukla și fiica lui.

— Din ce cauză ?

— Să vedeți. Peste cîteva zile domnul Kaul va pleca înapoi în America, împreună cu tovarășul lui, F.B. Domnul Shukla i-a spus Saritei că nunta trebuie să se facă înaintea plecării lor. Ea se apăra, zicînd că domnul Kaul e de vîrsta tatălui ei și că, mă rog, ar fi un fel de incest. Atunci domnul Shukla a început să zbiere la ea iar fata țipa că nu-l poate suferi pe domnul Kaul și nici pe tatăl ei, care încearcă s-o vîndă. Pe urmă domnul Shukla a lovit-o atît de tare, încît fata a-nceput să țipe și să plîngă.

— Hm... Unde se află doamna Shukla ?

— Doamna Shukla ? Nu știați ? L-a părăsit de mult. A fugit cu un vînător de lei și de tigri. Se spune că era o femeie dornică de aventuri, pe cînd domnul Shukla e mai degrabă un om retras. Dar nu cred că trăiește singur cuc.

— Are vreo ibovnică ?

— Cred că ați văzut-o... blonda.

— Administratoarea ?

Patel aprobă.

— Se poartă de parcă ar fi cîinele de pază al domnului Shukla. Personalul n-o iubește. E ascuțită ca o viespe, veșnic gata să-nțepe, dar cînd îi convine, știe să fie și drăguță.

Singh schimbă vorba.

— N-ai dus dumneata ieri toiagul lui Swami în camera domnului Kaul ?

Patel păru surprins.

— Nu, domnule, nici n-am pus mîna pe el. Mă-ntreb cum o fi ajuns acolo. Probabil că domnul Kaul l-o fi găsit pe undeva, așa cum se-ntîmplă cînd te plimbi să ridici de jos pietre, ori să rupi crenguțe. Toiagul lui Swami era un toiag obișnuit, n-avea nimic deosebit decît faptul că era gros și foarte neted. De asta a uitat domnul Kaul că l-a adus el însuși în cameră.

— Ești un adevărat psiholog, zise Singh, începînd să mănînce al doilea ou. Dar vezi că domnul Shukla e de altă părere. Dînsul crede că vreunul din servitori a lăsat toiagul în camera domnului Kaul.

— Ca și mine, domnul Shukla caută să ghicească cum s-au petrecut lucrurile. Și totuși, din cîte-am auzit, domnul Kaul pare să fie cam bolnav poate că uneori îl lasă memoria.

— De ce suferă ?

— Diabet. Și de inimă.

— Cine ți-a spus ?

— Însuși domnul Kaul spunea colonelului aceluia englez.

— Middlesex ?

— Da, domnul acela deșirat ca un băț de bambus.

— După cîte văd, ești foarte isteț.

— Da, domnule. Știți, am și ceva școală. Fiindcă veni vorba, colonelul ăsta are o purtare ciudată.

— Cum adică ?

— Vă spionează.

— De ce crezi că mă spionează ?

— Nu sînt chiar sigur, dar am impresia că observă pe toată lumea de-aici. Poate că e un agent al serviciului britanic de informații. Sau de la C.I.A. În locul dumneavoastră, aș fi cu băgare de seamă, domnule.

Îndată după dejun, Singh o porni de-a lungul potecii înguste, pietruite, mărginite de floarea soarelui, și ajunse la vestitele băi. Clădirea semăna în exterior cu un templu, avînd un turn rotund, în vîrful căruia flutura steagul stațiunii Akash, un trident albastru pe fond liliachiu.

Un servitor înalt și mustăcios, într-o uniformă roșie cu turban, care purta inscripția localității balneare Akash, îl întîmpină și-l salută.

În holul întunecos și răcoros, Singh observă pereții luminați de becuri ascunse, pe care fuseseră pictate scene de băi.

Intrînd în al doilea hol, îl orbi soarele care pătrundea prin acoperișul de sticlă, în timp ce fierbințeala podelei de marmură albă îi umezea pielea.

Aci un alt servitor, îmbrăcat în șort, luă în primire hainele lui Singh și le duse într-un dulap dintr-o încăpere alăturată.

Nu peste mult, Singh se întinse pe burtă, cu capul culcat pe brațele îndoite. Atingerea podelei îl amețea, și simțea cum transpira prin toți porii.

Ținea ochii închiși ; singura alinare i-o dădea unsoarea cu care era frecat pe spate — un amestec de lapte bătut și ulei de muștar.

Întoarse capul și-și șterse transpirația de pe ochi, surprinzînd, într-o străfulgerare de-o clipă, un zîmbet.

Era o fată zveltă, cu ochi negri, purtînd o rochie foarte strîmtă, care-i scotea în evidență genunchii frumoși. Rochia înflorată aproape-i plesnea peste piept, pe cînd scotea unsoarea dintr-un vas de metal și se-apleca să-i maseze celălalt umăr.

Singh nu observase bărbatul uriaș, ras în cap, gol pînă la șortul din jurul șalelor, care stătea lîngă fată ; așa că scoase un geamăt dureros cînd mîinile lui puternice se lăsară pe el, începînd să-i frămînte mușchii spatelui.

Strîngea din dinți și din cînd în cînd își ținea răsuflarea, în timp ce masorul îl bătea și-l pocnea cu măiestrie simțea că i se jupoaie pielea și i se frîng oasele.

— Vă place, domnule ?

Singh dădu din cap, încercînd să zîmbească.

Cu părul prins sub o cască de cauciuc, se pomeni apoi stînd sub un duș, în timp ce de pe trup i se scurgeau ace călduțe.

Fata reapăru cu o cană de lut, din care scoase o unsoare cenușie și începu să i-o întindă peste piept și umeri. Era liniștitoare și mirosea frumos.

— Ce-i asta ?

— Lemn de santal și săpun.

Cînd din nou curse dușul, Singh simți că pielea îi era catifelată. Fu dus într-o cameră mare, în care plutea un fel de ceață liliachie. Din centrul cupolei radia spre el o uriașă lampă fluorescentă. Singh urcă cîteva trepte de marmură și văzu sub el cincisprezece băi îngropate. Coborî pe partea cealaltă și intră într-una din ele. Pe pereții din jur erau reproduse destul de primitiv sculpturile vechilor temple din Khajurao. Apa avea o nuanță albăstrie și îl furnica pe trup. Trebuia să se deprindă treptat cu ea. Cu toate astea, n-o suportă mai mult de zece minute. Slujitorul îl șterse ușor cu un prosop de pînză și-l duse într-o cameră de odihnă.

Erau acolo paturi multe și fiecare putea fi separat de celălalt printr-un paravan. Pe mese se aflau ziare și reviste.

— Hei !

— Aici pare să se întîlnească Orientul și Occidentul.

Învelit pînă la piept cu un cearșaf, Buttonhole fuma o țigară.

— Se cîștigă bine cu asta ?

Slujitorul care îl înfășura pe Singh cu un cearșaf alb răspunse

— Firește.

Buttonhole îl privi admirativ pe Singh, apoi rînji

— Și zi, în tren ne-ai tras pe sfoară, nu ? Ești agentul Lal Singh. Nu trebuia să-ți dai un nume fals. Întrucît mă privește pe mine, am considerația cea mai aleasă pentru poliție. Fără ea, nimic nu ne-ar mai aparține.

Dintr-o cameră alăturată intră un tînăr în haină albă.

— Cu ce să vă servim, domnule ?

Buttonhole îi arătă paharul de pe măsuța de lîngă el.

— Același lucru.

— Și dumneavoastră tot whisky ?

— Nu, zise Singh. Cafea neagră, tare.

— Ce părere ai de evenimentul cel tragic ? întrebă Buttonhole.

— Ce părere aș putea avea ? Dumneata ai vreo idee ?

— Mă-ntreb dacă n-o fi fost fapta vreunui maniac.

— Ce te face să crezi asta ?

Slujitorul îi întinse lui Buttonhole cel de-al cincilea whisky, iar lui Singh cafeaua.

— Păi uite ! începu Buttonhole, ducînd băutura la gură. Întîi, cred eu, nebunul l-a ucis pe doctorul Ram Chand, și pe urmă pe Swami. N-ai auzit de sugrumătorul din Boston, care a ucis șapte femei, una după alta ?

— Totul este posibil, dar pînă-n prezent nimic nu pledează pentru crimă. Criminalii maniaci sînt brutali, pe cînd cele două morți exclud violența.

— Ce poți să știi ? îl contrazise Buttonhole. Unii reușesc să fie neobișnuit de șireți. Dar, la urma urmei, toți sîntem mai mult sau mai puțini nebuni. Iar dumneata ești poate la fel de nebun ca și mine. Ha, ha, ha.

De îndată ce Singh păși sufragerie, doamna Kowalska veni spre el.

— Vai ce lucru îngrozitor s-a întîmplat ! Ți-aduci aminte de domnul Kaul, omul acela energic, floarea vîrstei

Da.

— Nu mai este.

— Cum ?

— Bietul de el a murit !

— Și el ?

— Da, domnule Singh. Am aflat că era diabetic și suferea de inimă. Cred că l-au doborît bolile, că a murit de moarte bună, dar, oricum, ce tragedie !

Era foarte puțină lume în sufragerie. Departe, la capătul ei, stătea femeia îmbrăcată în *sari*, cu însoțitorul ei de vîrstă mijlocie. Pe masă era o sticlă cu vin, iar ei ciocneau paharele.

Privind peste umăr, văzu că Middlesex, colonelul, îl examina. Prin fereastra deschisă dădu cu ochii de Eddie și de Hilde. Stăteau după scăra de la intrare, lîngă un strat de gălbenele, în umbra crengilor joase ale unui păr

singuratic, în care cîțiva papagali ciuguleau de zor perele coapte. Cu ochii micșorați și pumnii strînși, cei doi păreau să pună la cale ceva suspect.

VIII

— Cam pe la ora opt m-a sunat domnul Shukla și mi-a spus că o cameristă l-a găsit mort în pat pe Kaul. M-am deplasat acolo cu cîțiva polițiști și am dat ordin să se facă o autopsie.

— L-ai luat și pe fotograf ?

— Da, domnule. Ce porunciți ?

— N-am nici o autoritate să-ți poruncesc.

— Dar ce vă-mpiedică să-mi dați măcar un sfat ?

— Fie, admise Singh. Cînd vom putea avea raportul asupra autopsiei ?

— Cam peste două ore.

— Mă tem că pînă atunci va trebui să așteptăm. Între timp însă, mă-ntreb dacă n-ar fi bine să dai ordin ca în viitoarele 48 de ore nimeni să nu părăsească stațiunea ? Nu e de loc reglementar, dar...

— Desigur, domnule. Merită să riscăm. Sînt de acord. S-ar putea să găsim ceva. Toată treaba începe să fie suspectă.

Și comisarul adăugă, insistînd.

— N-ați vrea să preluați dumneavoastră cazul ăsta ? Mi se pare că răspunderea e prea mare pentru mine.

Singh tăcu. După un minut întrebă :

— Swami venea des la Akash ?

— Nu, domnule, dar Shukla își petrecea de obicei vacanțele în *ashram*-ul lui, care se află la vreo 40 de mile de-aici. Sper că nu-l bănuiți... vreau să spun că Swami avea o reputație internațională.

— Viața particulară poate fi foarte deosebită de cea publică, domnule comisar. Am auzit că fiica lui Shukla,

Sarita, e logodită cu un tînăr de prin partea locului. Poți să-mi spui cîte ceva despre el ?

— O, vă referiți la Vijay ? Păi, e cam obraznic... poate fiindcă a fost cîndva în Anglia.

— Am fost și eu acolo.

— Vai, vă rog să mă scuzați... Și, cum vă spuneam, Vijay s-a întors din Anglia, sau de pe unde-o fi stat, acum vreo doi ani. Părea atît de evlavios și de muncitor, încît purtarea lui l-a mișcat pe Swami, care l-a angajat secretar. Trăia în *ashram*, ocupîndu-se cu corespondența internațională a lui Swami. Deodată, în februarie acum un an, a părăsit serviciul. Între timp se încurcase cu Sarita, fiica lui Shukla, artistă și ea, care la vremea aceea era aici. Se spune că tatăl ei a silit-o să se-ntoarcă la Akash, ca s-o poată supraveghea cum se cuvine. Vijay și-a închiriat o cameră într-o casă cochetă foarte aproape de Nandi Nagar. Gura lumii zice că-l întreține Sarita, el fiind lefter și neavînd bani decît pentru băutură.

— Cînd i-a fost acceptată lucrarea de către Galeria Națională ?

— Acum două săptămîni. Asta l-a zăpăcit de tot. I-a spus cîteva lucruri tari reporterului de la ziar, cînd a venit să-i ia un interviu : că o să nimicească toate clasele privilegiate și instituțiile învechite și că o să înceapă o eră nouă. Acum o săptămînă a fost aici.

— Pentru ce ?

— Nimic de seamă. Venise să-l ia la bătaie pe Ram Chand.

— Pe cine ? Pe doctorul Ram Chand, răposatul ?

— Da. Pentru Sarita. Vijay era beat mort. M-am gîndit să-l pun sub zăvor, dar între timp vestea bătăii ajunsese, probabil, la Sarita, care pare că-și joacă părintele cum îi place. Așa se face că pînă la urmă Shukla mă chemă la telefon. Zicea că n-ar dori ca fiica lui și unul din oaspeți să fie amestecați într-un scandal. În fine, am fost nevoit să-l eliberez pe Vijay.

Lăsîndu-se pe spate, Singh luă o pastilă dintr-un flacon pe care-l scoase din buzunar.

— Aș putea avea puțină apă ?

Comisarul dădu din cap afirmativ, se duse să ia de pe etajera de lîngă fereastră o cană de lut și turnă apă în pahar După ce Singh înghiți pastila, îl întrebă îngrijorat

— Prin urmare, e adevărat că urmați un tratament ?

După cum vezi, zise Singh, ștergîndu-și mustățile. Spune, ar fi putut Vijay să-l ucidă pe Ram Chand ?

— De ce să-l fi ucis ?

Din gelozie.

— O, nu, domnule. Comisarul părea Nu cred că s-ar fi putut întîmpla așa ceva.

— De ce ?

— Pentru că la o oră după bătaie, Ram Chand și Vijay au fost văzuți bînd împreună, ca doi prieteni vechi. Iar Ram Chand a mai fost pe-aici și după aceea.

— Deci excluzi această posibilitate ?

— Nu. Doar că la urma urmelor, Vijay e un flăcău din părțile noastre. Vedeți dumneavoastră, ăsta-i un oraș mititel, de mai puțin de 3000 de suflete. De cînd își aduce lumea aminte, nu s-a pomenit la noi nici o crimă. Doar furtișaguri, huliganisme și de-alde astea. Oamenii sînt săraci, neînțelegerile costă bani iar tribunalele sînt departe, la o sută de mile. Hotărît, aici nu e loc pentru crime pasionale. Pe ucigași căutați-i printre oaspeții bogați din Akash. De pildă Edward Burton... am auzit despre el că în ziua morții lui Ram Chand a fost văzut la ruine.

Singh nu-i răspunse.

— Sau Buttonhole și Kaul, răposatul, tovarășul lui. S-or fi ciondănit cu Ram Chand... și...

— Nu prea cred, domnule comisar.

— Sau nemțoaica aia de Schnell. Poate că l-a omorît pe Ram Chand din gelozie. Se spune despre fetele astea din Europa că sînt teribil de pătimașe.

— Cine să-i fi stîrnit gelozia ?

— Fiica lui Shukla, Sarita.

— Cum ? Ram Chand îi făcea curte Saritei ?

Și încă cum !

— Ai controlat dumneata asta ?

— Controlat? Știe toată lumea. Ram Chand era un rai; oriunde se ducea, atrăgea atenția. Se spune chiar că a petrecut o noapte cu cele trei dansatoare gemene, la templul lui Shiva. Mă mir cum de s-a descurcat cu atîtea femei.

— Și ce știi dumneata despre Hilde Schnell ?

— E fata unui fabricant de bere din Hamburg. A venit în India acum un an și e studentă la universitatea din Delhi.

— Acolo studiază și Eddie Burton ?

— Da, numai că Burton urmează literatură engleză, în timp ce ea învață istoria Indiei.

— Bine, zise Singh încet. Acești trei oameni, ale căror vieți s-au scurs pe căi diferite, s-au întîlnit aici și și-au găsit moartea în răstimp de 36 de ore, în împrejurări care indică o verigă comună.

— Dac-am putea-o descoperi...

— Am găsi numaidecît ucigașul sau ucigașii !

Comisarul strălucea de bucurie.

— Raționamentul dumneavoastră este minunat. El atinge chiar miezul problemei. Deci avem, un caz limpede de trei crime. În lumina observațiilor dumneavoastră, aceste întîmplări trădează o schemă, și nu un capriciu al soartei. Fără dumneavoastră aș fi fost pierdut. Și acum care ar trebui să fie pasul următor ?

Singh cugetă.

— Întîi de toate, trebuie să obțin o autorizație specială de la șefii mei din minister.

— Unde, îndrăznesc s-o spun, n-o să aveți nici o încurcătură.

— Nu poți să știi niciodată. Poate că șefii dumitale n-or să vadă cu ochi buni că cineva vine din Delhi ca să facă ceea ce și omul lor de aici ar putea să îndeplinească tot atît de bine. Știi doar că există rivalități regionale și preferințe.

— Şefii poliţiei din Punjab se vor simţi onoraţi că acceptaţi să-i ajutaţi, domnule. Ba mai mult, se vor bucura. De fapt şi dumneavoastră sînteţi din Punjab.

Avea dreptate comisarul. Autorizaţia sosi în răstimp de două ore.

La Akash, Singh găsi sala de mese goală ; singurii prezenţi erau doamna Kowalska, colonelul Middlesex şi femeia îmbrăcată în *sari*, întovărăşită de domnul între două vîrste.

— Oh, domnule Singh, ce zi cumplită !

— Da, doamnă.

— Credeţi că e vorba de o crimă ?

— Dar dumneavoastră ?

— Colonelul Middlesex zice că n-a fost doar o întîmplare.

Colonelul tuşi încet.

— Aceasta, doamnă dragă, a fost numai o ipoteză. Dar, adăugă el pe şoptite, indicînd discret perechea din celălalt capăt al încăperii, i-aţi observat pe cei doi ? Cine credeţi că sînt ?

Doamna Kowalska se aplecă spre masa colonelului, şoptind

— Criminalii ?

— Nu sînt sigur, dragă doamnă, zise colonelul cu o intonaţie conspirativă. Dar se poartă ciudat. Noaptea trecută i-am surprins sub fereastra bietului domn Kaul. Se giugiuleau ca nişte tinerei. Nu vi se pare curios ? La Akash sînt înregistraţi ca domnul şi doamna Itnal !

— Probabil că se iubesc, gîndi cu voce tare doamna Kowalska. Ce minunat este să trăieşti şi să respiri iubire ! Iubirea reciprocă este începutul iubirii universale !

— Şi mai este şi începutul egoismului, care poate să ducă la lucruri teribile. Ca teosof, ar trebui să ştiţi asta, dragă doamnă !

Colonelul se sculă, le ură noapte bună înclinîndu-se uşor şi ieşi.

— Domnule Singh, credeţi că e detectiv ?

— De... poate că e, sau poate că se distrează ; în orice caz asta ar fi o metodă mai bună de a-ți petrece anii de bătrînețe, decît bînd whisky și jucînd cărți.

— N-ar putea să lucreze pentru poliția engleză ?

Singh zîmbi.

— Asta e impresia dumneavoastră ?

— Nu vreți să-mi răspundeți direct, dar vă-nțeleg. Părerea mea e că dacă nu se află în slujba Intelligence Service-ului, e un detectiv particular, angajat de bogătașul acela, omul de afaceri american.

Domnul Buttonhole ?

Doamna Kowalska dădu din cap.

— L-ați văzut astăzi ?

— Da. La masa de prînz. Dar era foarte deprimat. Nici n-a prea mîncat. În definitiv, Kaul îi era prieten și veniseră din America împreună. Mi-a fost foarte milă de el.

— Ce v-a făcut să credeți că Middlesex lucrează pentru Buttonhole ?

— Intuiția.

— Trebuie să vă bizuiți pe ceva.

— Desigur. La masă au stat împreună. Au vorbit încet și au schimbat priviri pline de înțeles. Sînt absolut sigură că acest colonel este spionul lui Buttonhole.

Și deodată îl întrebă alarmată

— Domnule Singh, oare mă suspectați și pe mine ?

Apropiindu-se de biroul administratoarei, Singh avu timp să-i vadă pe colonel și pe doamna Bartlett vorbind ceva în mare taină.

De-ndată ce-l zăriră, întrerupseră discuția. Spuseră aproape în același timp

— Bună seara, domnule Singh.

Singh luă două pastile de somnifer, în loc de una. Totuși, nu adormi. Oftă, regretînd că nu învățase metoda yoga — atunci ar fi putut ignora durerea care-l chinuia.

Încercînd să descopere cheia misterului, își tot reamintea frînturi de conversație și gesturi izolate ale oamenilor din Akash.

Abia după cîteva ore izbuti să adoarmă.

IX

— Aveți să-mi dați vreo dispoziție, domnule ?

— Nu, Chulam Ali ; mulțumesc.

Polițistul salută și închise ușa în urma lui.

Telegrama era de la inspectoratul general al poliției din New Delhi și, pe un ton ironic, îi dădea aprobarea. „Laud inițiativa și simțul datoriei. Evită totuși tensiune nervoasă exagerată. Sănătatea mai bună decît averea și gloria.“

În timp ce se îmbrăca, Singh își reaminti ce spuneau Kaul și Buttonhole în timpul călătoriei : că Shukla îi datora bani mulți lui Kaul, care intenționa să pună mîna pe averea lui. Era clar deci că Shukla încercase să păstreze controlul asupra stațiunii Akash, oferindu-i lui Kaul mîna fiicei sale.

Ieșind în hol, Singh se întîlni cu Shukla.

— Am putea sta de vorbă ?

— Poftiți, vă rog, în biroul meu.

Shukla oferi lui Singh un fotoliu, iar el se așeză în dosul unui birou enorm de mahon, pe care toate hîrtiile erau așezate în ordine. În fiecare colț al încăperii luxos mobilate se aflau palmieri în hîrdaie.

Shukla deschise ușile unui bufet.

— Bem ceva ?

— Nu, mulțumesc.

Desfăcînd o cutie de țigări, Shukla urmă

— Știu că sikhii nu au voie să fumeze, dar ați trăit în străinătate și poate că...

— Nu, mulțumesc.

Atunci își turnă sieși în pahar

— Noroc !

Aprinse o țigaretă lungă cu filtru

— Dacă nu vă supărați, aș vrea să știu e o discuție oficială ?

— Să zicem semi-oficială ! În acest stadiu al anchetei, nu sînteți obligat să răspundeți la nici o întrebare.

— N-am nici un motiv să nu răspund, afară doar dacă e vorba de chestiuni prea personale. Ca să fiu sincer, doresc foarte mult să se lămurească aceste morți, deși sînt aproape sigur că nu e vorba decît de niște accidente nefericite. Cred că ați auzit de legea seriilor. Conform ei, accidentele se produc întotdeauna cîte trei și cîte șase, ori cîte nouă...

— O să vorbim altădată și despre asta, dacă nu vă supărați. Acum, v-aș fi recunoscător dacă mi-ați ajuta să lămuresc cîteva puncte.

Shukla goli paharul.

— De acord.

— Swami Devananda vă era prieten ?

— Nu tocmai. Era un savant distins, în timp ce eu sînt un simplu om de afaceri. Îi eram discipol, adică mi-am dat toată silința să-l slujesc.

— Știți cine ar fi putut să-l dușmănească ?

— Nu, domnule Singh. M-ar surprinde să aflu că a avut vreun dușman. Era un om sfînt, care-și consacra viața operelor de caritate. În persoana sa se îmbinau vechile tradiții indiene și o concepție modernă, științifică. După ce și-a terminat studiile de medicină la Londra, s-a întors acum 25 de ani în India. Lîngă *ashram*-ul său se află spitalul gratuit pe care l-a clădit. Este înzestrat cu cei mai buni specialiști și cu personal sanitar care se pricepe să mînuiască instrumentele și aparatele cele mai moderne. Dar o operă de binefacere de amploarea acesteia nu poate fi întreținută fără subvenții de la stat

sau fără ajutor particular, încît Swami era mereu în căutare de fonduri.

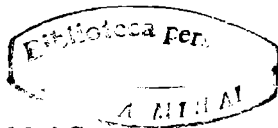
— Cu cît obișnuiați să contribuiți ?

— Aproximativ cu 1 500 de rupii pe an. Vreau să spun, cînd afacerile îmi mergeau bine. În ultimul timp am avut necazuri. Stațiunea Akash are nevoie de extindere și de modernizare, dar nu reușesc să adun suma necesară. Și teamă mi-e că întîmplările recente vor compromite reputația stațiunii, spulberînd imaginea pe care m-am trudit s-o înfirip aci și peste hotare.

— Sper că veți reuși s-o păstrați, dacă se va dovedi că cele întîmplate nu sînt decît manifestări ale legii seriei. Dar să trecem la Ram Chand. Credeți c-a avut dușmani ?

— Desigur.

— Pe cine ?

Shukla suflă fumul pe nas.

— Un tînăr cu numele de Vijay.

— Nu e vorba de fostul secretar al lui Swami ?

— Da, dar de curînd Swami s-a lămurit cu cine avea a face și l-a concediat. Băiatul ăsta n-ar fi trebuit să fie angajat niciodată în *ashram*-ul lui Swami. E ateu.

— Ce avea el împotriva lui Ram Chand ?

— Acum cîteva zile s-a certat cu el.

— De ce ?

Shukla ezită o clipă.

— Din cauza fiicei mele. Vijay e rău de gură. Ram Chand l-a bătut măr.

— Doctorul Ram Chand pare să fi avut tot felul de preocupări. Nu cumva interesul lui pentru arheologie coincidea cu interesul pentru femei ?

— Probabil că da.

— Fiica dumneavoastră este dansatoare ?

— A fost.

— Și-a părăsit cariera ?

— Da. Ca să fiu sincer, sînt împotriva apariției ei pe scenă.

— Acest punct de vedere nu se potrivește cu o persoană evoluată ca dumneavoastră.

Shukla era acum la al doilea pahar de whisky.

— Nu-i vorba de asta. Apoi adăugă brusc Existau perspectivele unei căsătorii avantajoase.

— Cu cine ?

Shukla își mușcă buzele

— Prefer să nu vă răspund.

Singh nu insistă.

— Fiindcă veni vorba, fiica dumneavoastră a fost prietenă cu Vijay.

— Nu. Niciodată !

Singh se ridică, prefăcîndu-se că e gata de plecare.

— Erați prieten bun cu Kaul ?

— Nu, domnule Singh. Eram legați prin afaceri. În ultima vreme, însă, relațiile dintre noi se cam stricaseră. Dar vă rog să nu înțelegeți greșit. Îmi pare rău că a murit. Chiar foarte rău, pentru că speram să aplanez conflictul.

— A lăsat domnul Kaul vreun testament ?

„Să fie oare o iluzie," se miră Singh, sau ochii lui Shukla jucau într-adevăr ?

— De unde să știu eu una ca asta, domnule Singh ?

— Nu se află depus în seiful dumneavoastră ?

— Ce n-aș da să fie, dar nu e.

— N-avea nici familie, nici alte rude aici în India, sau peste hotare ?

— După cîte știu, nu. Tot ce știam i-am spus comisarului, cînd m-a întrebat. Credeți-mă, sînt bucuros ori de cîte ori pot să fac un serviciu poliției.

Ieșind din biroul lui Shukla, Singh simți nevoia să se așeze o clipă ca să-și rînduiască ideile. Comandă o cafea neagră.

— Ați mai aflat ceva ?

Colonelul Middlesex, singura persoană care mai era în sufragerie la acea oră de dimineață, se apropie de Singh.

— Nimic, domnule colonel. Și dumneavoastră ?

Rîsul celuilalt sună ca un nechezat.

— Eu nu sînt decît un observator, în timp ce dumneavoastră sînteți detectiv. Dar dacă se-ntîmplă să vă rătăciți vreodată, ajunge să-mi faceți un semn. Asta pentru că sînt vînător ; un Jim Corbett în miniatură.

— De fapt ce urmăriți ?

— Știți, sînt cam superstițios. Colonelul își mîngîia distrat pușca, în timp ce rîsul lui nechezat se transformă într-o cascadă. Nu pronunț numele victimei decît după ce am împușcat-o. În locul dumneavoastră aș urmări, așa ca din întîmplare, perechea aceea romantică. Și pe doamna care se ocupă de teosofie. Și pe Patel, care e un tip suspect. Bună ziua și noroc la vînătoare !

Rămas singur, Singh încercă să dezlege misterul. Ram Chand îi făcea curte Hildei Schnell, de aceea Eddie, care era iute la mînie, ar fi putut să-l omoare într-o criză de gelozie. Dar mai era și Vijay se bătuse cu Ram Chand pentru Sarita, despre care se spune că ținea la el.

Și totuși, asta nu explica moartea lui Swami. Probabil că, sfătuit cu Shukla, care avea alte planuri pentru fiica lui, Swami încercase s-o îndepărteze pe Sarita de Vijay. Izgonirea lui Vijay din *ashram* se datorase poate unei delapidări. Sau poate că Swami l-a amenințat pe Vijay că-l va da în judecată, dacă nu se desparte de Sarita — un fel de șantaj. De aceea Vijay l-a lichidat mai întîi pe Ram Chand, iar apoi pe Swami.

Dar Kaul ?

Ei, Kaul urma să devină soțul iubitei lui Vijay. Firește că era indezirabil.

Convins că se afla pe drumul cel bun, Singh își bău restul de cafea, care se răcise.

— Îmi dai voie să folosesc telefonul dumitale ?

Administratoarea își făcea de lucru la tabloul de distribuție.

— Duceți-vă, vă rog, în camera dumneavoastră, domnule Singh. Am să vă dau legătura acolo.

— Aș prefera să telefonez din biroul dumitale.

Sub stratul de pudră care-i acoperea fața drăguță, doamna Bartlett se încruntă.

— Dacă insistați, zise ea împingînd telefonul spre Singh.

— Regret, dar e o convorbire confidențială.

— Dați-i drumul. Sînt o persoană discretă.

— Aș prefera să rămîn singur. N-o să dureze mult.

Ea se sculă de pe scaun și ieși fără să scoată o vorbă. Singh formă numărul.

— Aici postul de poliție.

— Aici inspectorul Singh. Așteaptă puțin la telefon.

Puse receptorul pe masă și, din doi pași mari, ajunse în prag.

— Parcă spuneai că ești o persoană discretă ?

Administratoarea își lipise urechea de ușă. Se trase repede înapoi.

— Așteptam, zise ea, șovăind. Apoi adăugă hotărîtă Dumneavoastră m-ați dat afară din birou.

— Serios ! ?

— Am să raportez lui Shukla.

— Vrei să spui „domnului Shukla" ?

Mînioasă, femeia fugi spre sufragerie.

— Îți mulțumesc, domnule comisar, spuse Singh la telefon, dar sînt în stare să mă ocup singur de el. Ia spune, ai aflat ceva despre doamna Bartlett ?

Oh, administratoarea ? E englezoaică sau anglo-indiană.

— Presupun că i-ai luat un interogatoriu ?

— Desigur, spuse comisarul și urmă, scuzîndu-se Atunci nu mi s-a părut suspectă sau importantă. Dar acum încep să mă-ndoiesc de judecata mea. Vi s-a părut că se poartă ciudat ?

— Ne vedem după masă.

Singh puse receptorul în furcă și ieși.

Doamna Bartlett nu mai era acolo. În tulburarea ei, vorbise de patron cu o lipsă de ceremonie care da de bănuit.

X

Drumul cufundat într-un fel de pîclă era pustiu. Norii atîrnau atît de jos, încît ți se părea că-i poți atinge cu mîna.

Deodată se auzi o împușcătură. Fără să vrea, Singh se-ntoarse, dar sunetul venea de departe. Probabil că Middlesex, colonelul, își încearcă arma, gîndi Singh, mîngîindu-și pistolul în tocul lui. Cotind spre stînga, porni pe strada Jahangir.

Urcă scările clădirii cu trei etaje, care avea pe fațadă firma *Prem Nivar* (Sălașul Iubirii). Apăsă pe butonul soneriei.

Nici un răspuns.

Încercă încă o dată.

Din nou nici un răspuns.

Singh apăsă pe buton a treia oară. Zbîrnîitul strident al soneriei trezea ecouri în toată clădirea.

Brusc, ușa se deschise.

În prag stătea un tînăr înalt, destul de voinic, de vreo treizeci de ani.

— Doriți să cumpărați vreun tablou ?

— Întîi să le văd.

— Atunci, veniți sus.

Trecînd pe lîngă el, Singh simți răsuflarea tînărului duhnind a alcool.

Urcați mai departe. Atelierul e sus de tot.

Era o cameră mare, confortabilă, cu un balcon îngrădit care dădea spre colina presărată cu pini și spre pădu-ricea de dincolo de ea.

Singh se așeză pe un scaun, în timp ce pictorul se prăbuși într-un fotoliu capitonat. Peste tot zăceau risipite pînze terminate și neterminate. Pe șevalet era întins un nud abia început. Pe podea erau stropi și pete de culoare. Mobilierul era nou-nouț.

— Domnule Vijay Kumar..

— Ajunge Vijay. Pe un colț de masă se afla o sticlă de whisky, pe jumătate goală. Doriți să beți ?

— Nu, mulțumesc.

Trecîndu-și degetele prin păru-i des, negru și creț, Vijay se îndreptă spre masă. Pe fața lui, barba părea nerasă de vreo două zile. Își turnă o jumătate de pahar de whisky, adăugîndu-i apă dintr-o cană de lut, de pe podea.

— Munca este un cult, zise el, sorbind o înghițitură mare din pahar.

Strîmbîndu-se, își ridică paleta și penelul, ca și cum soneria l-ar fi întrerupt de la treabă, apoi începu să miște șevaletul pînă ce lumina cenușie, filtrată prin luminator, căzu pe nud.

— Ce doriți ?

— Nudul pe care-l pictați îmi pare, oarecum, cunoscut. Nu cumva toate portretele astea reprezintă, de fapt, aceeași femeie ?

— Și ce dacă ? întrebă Vijay, devenind brusc agresiv. Apoi adăugă cu voce blîndă : N-a fost Tolstoi cel care-a spus că printr-o singură femeie poți să cunoști o mie de femei ?

Fără a aștepta răspuns, întinse mîna după pahar și-l goli aproape pînă la fund.

— Așa ! Ochii-i luceau de o emoție ciudată. Nu cumva vă interesează viața mea particulară ?

— Se spune că în spatele fiecărui artist se află o femeie.

Vijay împinse paleta pe măsuța cu vopsele și-și aprinse o țigară.

— Femeia care a inspirat majoritatea lucrărilor mele, zise el începînd să umble prin încăpere cu mîinile la spate, stă în același loc cu dumneavoastră.

— Știți, deci, unde stau ?

— Sînteți unicul sikh din Akash. Știu de asemenea că sînteți inspectorul Lal Singh. Casa mea e încercuită ?

Vijay se rezemă de perete, se strîmbă nemulțumit și scoase din teacă un lung pumnal Gurkha.

Singh îi văzu desluşit lama pe cînd pumnalul era trecut încet prin faţa lui. Nu cumva e nebun băiatul ăsta ? se întrebă el. Clipi, căci pe moment se simţea prost.

Vijay izbucni într-un rîs teatral.

— Ca sikh, purtaţi desigur pumnalul tradiţional.

Şi aplecîndu-se repede, îi smulse lui Singh pistolul din toc.

— V-a trebuit o armă, ca să aveţi curajul să veniţi aici ?

— Dă-mi-l înapoi.

— Şi dacă nu vreau ?

Cu o încetineală voită, Singh se îndreptă spre Vijay.

— Dacă încercaţi ceva, trag.

— Trage !

Curios să vadă pînă unde merge violenţa adversarului, Singh îi aruncă în faţă paleta.

Vijay apucă trăgaciul, deviind gura armei. Se auzi un pocnet surd. Apoi din nou rîsul tînărului.

— Credeţi că sînt prost ? Ştiam că nu e încărcat, zise el, şi-i zvîrli lui Singh pistolul. Am impresia că v-aţi pierdut cu totul, urmă el, prietenos. V-ar face bine o băutură. Ce părere aveţi ?

— Mulţumesc, nu.

Vijay îşi turnă din nou whisky.

Cărui fapt datorez vizita dumneavoastră ?

— Necesităţii de a cunoaşte mai bine femeia din spatele artistului.

— De ce nu vă adresaţi direct ei ?

— Ce te face să crezi că n-am procedat aşa ?

— E-n ordine. Vijay părea că e pe cale să se îmbete sau că joacă teatru. Haide, începeţi interogatoriul.

— În ce raporturi eşti cu Sarita ?

— Ce raporturi pot să existe între un bărbat cu sînge fierbinte şi o femeie la fel de năbădăioasă ?

— Sîngele fierbinte, nu influenţează la fel pe toată lumea. Dar ceea ce mi-ai spus pare să însemne că vă iubiţi.

— Nu, domnule Singh. Ne-am iubit.

— Vrei să spui că v-aţi săturat unul de celălalt ?

— Vedeți sticla asta de whisky Și cît e ceasul? Unsprezece. Asta trebuia să vă pună pe gînduri, nu să-mi presărați sare pe rană. Dar cum pot să vă port pică, de vreme ce aceea care m-a rănit face și mai rău!

— Ești supărat pe Ram Chand?

— Supărat? Ochii lui Vijay se dilatară, apoi se îngustară. Mi-ar fi făcut plăcere să-l fi omorît eu.

— Și n-ai făcut-o?

— De ce să mă fi obosit?

— Aveai motiv.

Vijay se-ncruntă la acest gînd.

— L-a preferat în locul meu. Și pe ea sînt supărat. Conform teoriei dumneavoastră, trebuia să-i omor pe amîndoi. Nu cumva i-am ucis? zise el, imitînd vocea lui Singh.

— Ce-a fost cu cearta din berărie?

— Văd că le știți pe toate, de isteț ce sînteți. Și de ce nu, de vreme ce oricine știe totul despre toată lumea, în colțișorul ăsta. Respirînd greu, urmă:

— S-a întîmplat așa. Ram Chand a intrat cu ea în berărie. Cu o zi înainte, Sarita se certase cu mine. Ram Chand mi-a azvîrlit o privire atît de condescendentă, încît m-am simțit umilit. Băusem cîteva halbe. Aveam poftă să-i stric seara și să-i plătesc astfel și ei jignirea. Am început să recit un monolog prelung. „Sarita“, am spus, înseamnă „rîu“, dar Sarita de lîngă filfizonul de la masa vecină e un rîu în care oricine poate să înoate. După cum mă așteptam, Ram Chand și-a ieșit din fire și ne-am bătut. Nici unul din noi n-a fost lovit serios, dar am fost duși la comisariat. Între timp Sarita dispăruse. După o jumătate de oră comisarul ne-a dat drumul. Sarita aștepta afară și a plecat cu Ram Chand.

— Ceea ce ți-a dat un nou motiv să-l înlături pe Ram Chand.

— Să știți că tot ce v-am spus e adevărat. Ram Chand și cu mine eram înainte prieteni buni. Și ne-am împăcat chiar în noaptea aceea. Dar, oricum, sînt pierdut. Sarita

a fost zeița mea. O adoram, însă o legătură cu un alt bărbat, chiar dacă nu mai este printre cei vii, a smuls de pe umerii ei acel văl care-o făcea unică pentru mine. Niciodată nu va mai fi între noi ce-a fost. Am lăsat slujba pe care-o aveam în *ashram*, deoarece Swami încerca să facă pe intermediarul. Căsătoria Saritei cu bătrînul om de afaceri Kaul ar fi însemnat donații mai bogate. Era un binefăcător fanatic... un nebun...

— Așa încît trebuia înlăturat.

— E o aberație ce spuneți, domnule Singh. Mă luați drept un om lipsit de conștiință ?

— Dacă ești convins că ai dreptate, poți să ucizi cu conștiința împăcată.

— Dar n-am ucis pe nimeni.

— Kaul era un rival formidabil, nu ?

— De ce încercați să-mi puneți în gură vorbe pe care nu le-am rostit ? Nu mă interesează concluziile dumneavoastră. Pot totuși să vă spun un singur lucru atîta timp cît am fost sigur de dragostea Saritei, nu m-am temut de nimeni și de nimic ; și tot timpul am fost sigur de ea.

— Sarita era îndrăgostită de Kaul ?

— De moșneagul acela viclean ?

— Era menit să-i fie soț. Dumitale nu-ți convenea. Sau îți convenea ?

— Nu știu despre ce vorbiți.

— Ai lăsat să se-nțeleagă că Sarita nu dorea să se mărite cu Kaul. Aveai vreun interes s-o vezi măritată cu el ?

— Se vede că v-ați pierdut mințile.

— Cu alte cuvinte, n-ai dorit ca ea să se mărite cu el. Într-un cuvînt, amîndoi erați împotriva acestei căsătorii.

— Și dacă-i așa ?

— Cineva însă era pentru. De fapt erau doi. Știi cine ?

— Swami ?

— Da. Și domnul Shukla. Amîndoi aveau interese legate de căsătoria aceasta.

— Continuați.

Strălucirea din ochii lui Vijay începea . . stingă.

— Te-ai debarasat de însăşi cauza conflictului, Kaul, după ce mai întîi îndepărtaseşi celelalte două obstacole, pe Ram Chand şi pe Swami. Ce te rog eu este să-mi indici în ce măsură te-a ajutat Sarita să scapi de Kaul. Şi n-are nici un rost să te prefaci că eşti beat, aşa că isprăveşte cu teatrul !

— Nu mă prefac, domnule inspector Lal Singh. La dracu ! Tot ce-am spus e adevărat !

— Eşti la strîmtoare, Vijay, băiatule. Lasă-mă să-ţi rezum faptele. De Sarita aveai nevoie pentru raţiuni sentimentale şi economice — mai mult pentru cele din urmă. Ea s-a îndrăgostit de dumneata pentru că eşti artist şi mai ales pentru că ai un dram de îndemînare ca pictor. Adevăratul dumitale rival era Ram Chand, care probabil a sedus-o.

— Tăceţi, vă rog ! Nu rostiţi numele acestui porc în prezenţa mea.

— Pe de altă parte, Kaul nu reprezenta un pericol serios. Era un bărbat trecut de floarea tinereţii şi nedorit de viitoarea lui soţie. De aceea l-ai ucis întîi pe Ram Chand şi numai după aceea pe Swami. Mai apoi, avînd complice pe Sarita, l-ai omorît pe personajul central al tragediei, Kaul.

Vijay se prăbuşi pe scaun.

— Atunci, de ce nu mă arestaţi ?

— Fiindcă n-am nici o grabă.

Pe cînd se-ntorcea la Akash, Singh se opri în faţa unei clădiri mici şi curate, înconjurată de meri. Tot parterul era o singură încăpere mare. Dincolo de un perete de placaj se zărea un pat, nişte haine şi un reşou electric. Dincoace era modestul oficiu poştal.

Un bărbat mărunţel cu mustaţă îşi număra încet banii. Îi puse în portofel, şi tot acolo introduse şi timbrele pe care le cumpărase. Se strîmbă la Singh şi ochii i se înro-

şiră cînd îl apucă un atac convulsiv de tuse. Se apropie de Singh, care-i arătă cartea sa de vizită

Inspectorul Lal Singh.

Departamentul central de poliţie New Delhi.

Funcţionarul din dosul ghişeului se scărpină în cap. Jigărit şi neavînd mult pînă la pensie, întrunea în persoana sa pe dirigintele poştei, pe telefonist, omul de serviciu şi copistul de cereri, ba tot el completa şi formularele pentru oamenii simpli de la ţară, care îl răsplăteau plătindu-i o taxă.

— Da. A fost cineva, răspunse el. Hmm. O clipă ; staţi să-mi amintesc... Oh, da ! O femeie frumoasă. Purta un *sari* scump şi era fără bagaje. M-am gîndit că o fi din Akash. A fost nevoită să aştepte mai mult de o oră, şezînd pe banca aceea, pînă i-am dat legătura. Mi-aduc aminte că a cerut o convorbire interurbană.

— Cînd a fost asta ?

Dirigintele poştei se scărpină şi mai tare în cap.

— Marţea trecută.

Singh se gîndi că asta se-ntîmplase în ajunul sosirii sale la Akash.

— Şi, spuse şeful poştei după o ezitare, a mai fost ceva i-a spus bărbatului din celălalt capăt al firului „Va trebui să-l ucidem repede."

— Poţi să afli cum o chema ?

— Da, domnule inspector.

Dirigintele poştei răsfoi paginile unui registru.

— Am găsit, strigă el, pocnind din degete, mîndru că se achitase atît de bine de rolul lui. Doamna Vimla Pandit. A cerut un număr din Jullundur. O să-l copiez şi o să vi-l dau.

Scrise toate datele pe o bucată de hîrtie şi i-o înmînă lui Singh.

— Cine stă în camera numărul 15, doamnă Bartlett ?

Administratoarea îl privi bănuitoare pe Singh, apoi consultă registrul din faţa ei.

— Domnul și doamna Itnal.
— De cît timp se află aici ?
— Doamna a venit acum o săptămînă.
— Și domnul ?
— Soțul ei a sosit pe data de 20. Asta-i tot, domnule Singh ?
— Deocamdată.

XI

Singh recapitulă femeia telefonase cu două zile înainte de crimele comise, spunînd cuiva că cineva trebuia să fie ucis. A doua zi sosise soțul ei. În ziua următoare fusese găsit în lac cadavrul lui Ram Chand.

Se opri în fața camerei 15, cumpănind care va fi următoarea mișcare. Auzi chicotelile înăbușite ale unei femei, o sărutare zgomotoasă, apoi întrebarea

— Ușa e încuiată ?
— Are vreo importanță ?
— De ce să riscăm ?
— Bine. Se auzi scîrțîitul patului. Doar sîntem căsătoriți — cel puțin așa scrie în registru.

Singh intră fără să bată la ușă. Bărbatul între două vîrste, gol-goluț, sări înapoi în pat. Pînă și fața-i roșie dispăru sub plapuma albă de puf. Chircindu-se spre capătul patului, se făcu mic, pentru a crea iluzia că nu era acolo decît femeia.

— Scuzați-mă că vă deranjez, zise Singh. Doream să vă vorbesc.

Întîi albă, apoi purpurie, apoi din nou albă, femeia trase plapuma pentru a-și acoperi sînii goi, privind cînd la Singh, cînd la locul unde tovarășul ei se prefăcuse într-un sac încolăcit în jurul șalelor ei.

— Poftim ? zise ea, zvîrlind pe spate șuvițele de păr care-i căzuseră peste fața cu trăsături regulate. De ce nu bați la ușă ?

— N-am putea să stăm puțin de vorbă ?

— Ai greșit camera.

— Nu sînteți dumneavoastră doamna Vimla Pandit ?

Bărbatul ieși de sub plapumă, zbîrlit şi mînios.

— De loc ! Noi sîntem soții Itnal.

— Pleacă numaidecît, altfel chem administrația !

Femeia întinse mîna spre telefon.

— Doamnă Pandit, aveți curajul să înfruntați consecințele ?

Mai puțin stăpîn pe situație, bărbatul o trase de mînă şoptindu-i

— Astîmpără-te, Vimla.

— Sînteți detectiv ?

— Da, doamnă. De la poliție.

— De la poliție ?

Mulțumit de efectul vorbelor lui, Singh dădu din cap afirmativ

— Și aș vrea să vă pun cîteva întrebări în legătură cu o crimă.

— Crimă ?

Femeia îi aruncă bărbatului o privire întrebătoare. Acesta dădu din cap.

— Cine a fost omorît ? Doar nu soțul meu ?

— Credeam că e chiar în clipa asta cu dumneavoastră în pat. Sau nu ?

Derutată, femeia privi iar cu coada ochiului la bărbat, dar acesta îi strînse brațul, liniștind-o.

— Da. Desigur.

Dar vocea ei nu era convingătoare. Bărbatul protestă :

— Domnule, mi-ați tulburat soția.

— Ce rost are toată înscenarea asta? Singh închise ușa și împinse un scaun lîngă pat. Probabil că știți ce s-a întîmplat. În vecinătatea noastră au avut loc trei morți violente. Se pare că nu e vorba de moarte naturală.

— Credeți că au fost crime? Femeia părea îngrozită, dar felul cum îi fluturau genele prelungi îl făcu pe Singh să se întrebe dacă nu cumva juca teatru. Știți cine le-a comis? Sau ați venit aici pentru că ne suspectați pe noi?

— Suspectez pe toată lumea, chiar și pe mine. Cine știe, poate că i-am omorît într-o criză de somnambulism.

Femeia îl privi ciudat, de parcă s-ar fi simțit mai ușurată.

— Sînteți somnambul?

„Acum nu se mai controlează," socoti Singh.

— Cît n-aș da să fiu, zise el. Dimpotrivă, sufăr de insomnie.

Femeia stătea rezemată pe cotul drept, sprijinindu-și obrazul în palmă. Roșu la față, însoțitorul ei zăcea pe spate.

— Marți, ați dat sau nu un telefon?

Întrebarea avu efectul unui șoc electric. O făcu să sară în sus. Bărbatul o domoli, punîndu-i mîna pe braț.

— De ce mă-ntrebați? Mototolise plapuma trăgînd-o în sus și-și apăsa pieptul cu pumnii strînși. De ce mă urmăriți?

— Ați chemat numărul 5 303 din Jullundur?

— Și ce-i cu asta?

— Vă rog să răspundeți da sau nu?

— Ei bine, da.

— Și v-ați înscris aici ca doamna Itnal?

— Pentru că sînt doamna Itnal.

— Și domnul, care e aici, e domnul Itnal, soțul dumneavoastră?

— Fireşte. Dar acum că v-am satisfăcut curiozi...

— Păreți îngrijorată dintr-un motiv greșit.

— Ce vreți să spuneți ?

— Că sînteți Vimla Pandit și că domnul care va-nsoțește nu e soțul dumneavoastră. V-ați înregistrat sub un nume fals. Ați putea avea neplăceri, dar asta e o altă chestiune. Nu mă priveşte dacă preferați în locul soțului pe altcineva. Dar, vreau să știu, cu cine ați vorbit la telefon ?

— Cu fratele meu.

— Numele ? Adresa ?

— Nu vreau să-mi amestec familia în afacerea asta.

— Vă rog să aveți încredere în mine. Sînt discret.

— E greu să te-ncrezi în cuvîntul unui polițist.

— De ce și cui i-ați spus cuvintele „Va trebui să-l ucidem repede" ?

— N-am spus așa ceva ! strigă ea. Încercați să înscenați...

— Există un martor.

Femeia păru surprinsă, dar își recăpătă repede îndrăzneala

— Cine ?

— Dirigintele poştei.

Ea rîse scurt, disprețuitor.

— Bîrfitorul acela bătrîn și indiscret ? De unde știți că nu minte ?

Pe Singh îl distra îndrăzneala ei.

— De unde știți atît de sigur că minte ?

— Ei bine, zise ea vorbind tărăgănat, i s-o fi părut că ați descoperit rolul lui în crimele astea. De aceea s-a descotorosit de dumneavoastră, asmuțindu-vă asupra unei străine, ca mine.

Singh își dău seama că femeia nu era proastă de loc și că nu va fi uşor s-o facă să spună adevărul.

— Aş vrea să știți două lucruri, doamnă Pandit, alias doamnă Itnal. Întîi, că nu anchetez un caz de adulter.

Asta ar trebui să vă liniştească. Apoi, că toate convorbirile interurbane purtate din regiunea aceasta au fost înregistrate. (De fapt nu era adevărat). Sper că vă daţi seama în ce situaţie vă aflaţi.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta ?

— Că avem banda, pe care a fost imprimată convorbirea dumneavoastră cu domnul Sharma.

Femeia păru deprimată.

— Oh.

— Cine e domnul Sharma ?

— Fratele meu.

— Ocupaţia ?

— Negustor de cherestea.

— Pe cine trebuia să ucideţi repede

— Pe soţul meu, zise ea, deschis.

— Vă daţi seama că aţi fost înregistrată pe cînd pronunţaţi o ameninţare împotriva vieţii soţului dumneavoastră ?

— Şi ce A murit ? Ba nu. Trăieşte. Atunci, de ce mă spionaţi ? L-am luat pentru bani. Pot să-l omor pentru acelaşi motiv. După ce o s-o fac, vă dau voie să mă interogaţi cu de-amănuntul. Dar acum, lăsaţi-ne în pace.

XII

Cu mîna pe balustradă, Singh întîrzia pe debarcader, privind în jos la scările de marmură. Nu era mulţumit. Întrevederea cu femeia şi cu ibovnicul ei nu-i adusese nici un indiciu nou.

Mai devreme, în aceeaşi zi, îi interogase pe Shukla şi pe Vijay. Acesta din urmă, deşi suspect, nu mărturisise nimic. Pe urmă, părea prea simplu să fie el criminalul. Niciodată nu trebuie să te încrezi în ce se potriveşte prea bine.

Era imposibil să nu-și dea seama că nu era sigur de nimic. Începu să bată darabana pe balustradă, întrebîndu-se cum să procedeze mai departe.

— Domnule !

Singh se întoarse.

— Vreau să vă spun ceva. N-am putea merge undeva, unde să fim singuri ? Nu pot risca să mă audă cineva m-ar putea costa slujba. Locul cel mai sigur ar fi camera dumneavoastră.

Patel se luă după Singh, privind lături. O dată ajunși în cameră, acceptă un scaun.

— După cum știți probabil, doamna Bartlett nu e nici englezoaică, nici indiancă, ci anglo-indiancă, și încă una vicleană de tot. O cheamă Radha, ceea ce e o pîngărire, pentru că e numele soției lui Krishna.

— Sînt cam grăbit, Patel, zise Singh, o urmă de enervare.

Celălalt dădu din cap, scuzîndu-se.

— Mă aflu în fața unei probleme, domnule. În timpul războiului am fost caporal, și simțul lealității este un lucru pe care viața de soldat îl dezvoltă totdeauna. De aceea îmi dau bine seama că am datoria să-mi apăr stăpînul și patronul. Dar domnul Shukla nu este în stare să aprecieze grija mea, iar eu nu pot să-l judec, fiind în slujba lui. El își închipuie că Radha Bartlett e îndrăgostită de dînsul, în timp ce ea îi exploatează crunt slăbiciunea, bunăoară, el nu știe despre legătura ei cu domnul Kaul.

Posibilitatea aceasta nu-i trecuse prin minte lui Singh. Brusc, se trezi în el interesul pentru povestirea lui Patel.

Acesta continuă

— Iată ce s-a întîmplat a doua zi după ce a sosit domnul Kaul, împreună cu dumneavoastră și cu americanul, domnul F. B. Am bătut la ușa lui, ca să-i predau cîteva timbre vechi, pe care mă rugase să i le duc domnul Shukla. Mi s-a părut că l-am auzit spunînd „Intră“. Am intrat și am văzut ceva, care o clipă m-a uluit. Radha

Bartlett se îmbrățișa și se săruta cu domnul Kaul. Cînd a dat cu ochii de mine, a tresărit și a fost cit pe ce să răstoarne băuturile de pe măsuța de lîngă canapea. Puteți să ghiciți de ce se ținea ea după domnul Kaul ?

— Dumneata ce crezi ?

— E limpede. Radha Bartlett e o femeie care știe ce vrea. Și-a dat seama că domnul Kaul nu e cine știe ce lucru mare, ca bărbat, dar pentru dragoste ar fi găsit ea pe altcineva. Avea însă bani și mai mult de jumătate din Akash e proprietatea lui. Așa zice lumea. Și atunci, știind că pare o femeie ușor de cucerit, l-a asediat. N-a mustrat-o conștiința că-l înșală pe domnul Shukla și că-i răpește viitorul ginere. Dar uite că pe undeva a greșit. Credea că o să-și învingă rivala. Numai că Sarita este, de fapt, o fiică ascultătoare. Și-a înfrînt ezitările de la început și s-a hotărît să se supună dorințelor tatălui ei. Și e atît de frumoasă, că o bagă în cofă pe o femeie trecută ca Radha Bartlett. Departe de mine asemenea bănuieli sinistre, dar m-am întrebat dacă nu cumva Radha, văzîndu-și planurile spulberate, i-a făcut o scenă de gelozie domnului Kaul, provocîndu-i atacul de inimă fatal.

— Cînd spuneai că doamna Bartlett ar fi găsit pentru dragoste pe altcineva, la cine te gîndeai ?

Patel ridică privirea de pe mîinile-i împreunate.

— La domnul Burton.

— La Eddie Burton, logodnicul domnișoarei Schnell ?

— I-am văzut îmbrățișîndu-se, domnule.

— Oh !

— Aveți cumva o carte de rugăciuni ?

— Nu.

— Sînt gata să jur pe ea că tot ce vă voi spune acum este adevărat.

— Nu-i nevoie, Patel.

— Mulțumesc. Concluziile le veți trage dumneavoastră. Patel se apleacă înainte, mînecile scoțînd în evidență musculatura vînjoasă a brațului. Domnul Kaul a fost găsit mort sîmbătă dimineața. Ei bine, vineri seara, pe la ora

zece, domnul Burton a fost în camera lui. S-au certat îngrozitor.

— Care a fost motivul ?

— Ușa era închisă, iar ei se aflau probabil în celălalt capăt al camerei. Ceea ce mi-a ajuns la ureche au fost înjurăturile rostite cu voce tare.

— Băuseră prea mult ?

— După cîte știu, nu.

Singh își mușca buzele, cumpănind.

— Am auzit însă deslușit un nume, care se repeta în cursul... neînțelegerii lor.

Singh ridică privirea, și Patel continuă

— Nu mă gîndesc decît la binele stăpînului meu și de aceea m-am hotărît să vin la dumneavoastră.

— Ce nume ai auzit ?

— Numele administratoarei. Îi ziceau uneori Radha, alteori... doamna Bartlett.

Singh se lăsă pe spate, în scaunul lui, își încrucișă degetele și nu spuse nici un cuvînt. Patel urmă :

— Îmi face impresia că numai de politețe m-ați ascultat, domnule. Poate nu credeți nimic din ce v-am spus. Poate vă închipuiți că domnul Shukla m-a trimis la dumneavoastră cu vreo intenție.

— Te pomenești... ?

— Nu, domnule. Și nici nu sînt un pețitor refuzat care se răzbună. Ca dovadă a sincerității mele, vă voi da un indiciu, pe care trebuie să-l urmați fără întîrziere. Vă rog, ascultați-mă și faima dumneavoastră va avea de cîștigat.

Singh zîmbi

— Ce șiret ești !

— Mă bucur că mă apreciați... Spuneți, vă amintiți de un album ?

— Ce album ?

— De timbre.

Singh nu se mișcă din loc și nu zise nimic.

— Poate că vă aduceți aminte, Era al domnului Kaul.

Singh își dădu seama că neglijase un indiciu prețios.

— Știți unde se află, domnule ?

— Poate că știi dumneata.

— Pînă acum ați recunoscut că nu știați nimic și m-ați lăsat să vă spun eu totul. Convorbirea cu un detectiv de talia dumneavoastră poate să fie foarte instructivă, domnule. Dar acum e rîndul meu să vă întreb direct cît ar valora albumul ?

— Greu de spus.

— Cincizeci de mii ?

— Poate.

— Ceea ce mă miră, este, în primul rînd, felul cum a dispărut. A fost furat ? Și din cauza asta să fi fost ucis domnul Kaul ? Persoana la care se află acum... știți, îmi vine greu s-o demasc. Am iubit-o pe vremuri.

Vorbești de doamna Bartlett ?

— Da, domnule. Patel își șterse ochii înroșiți Iertați-mă, însă durerea amintirii este uneori copleșitoare. Mi-aș da viața pentru ea. Dar m-a părăsit. L-a preferat pe domnul Shukla... pentru că are bani mulți la bancă. Cînd am protestat, era gata să-mi pierd slujba. Judecați dumneavoastră, domnule ! O femeie ca asta face orice pentru bani. Iar timbrele domnului Kaul valorează...

— Hai să nu speculăm, Patel.

— Ceea ce v-am declarat, domnule, se bazează pe experiență pe propriile mele observații. Radha Bartlett ne-nșela pe toți pe mine, pe domnul Shukla, pe domnul Burton și pe domnul Kaul.

— Unde-i albumul ?

Patel surîse șiret.

— Acum o jumătate de oră, am intrat în biroul ei cu treabă. Chiar atunci a telefonat domnul Shukla. Radha Bartlett m-a rugat să aștept pînă se întoarce. Sertarul de sus al biroului era întredeschis. În grabă, uitase să-l închidă. Acolo era albumul de timbre, legat în piele. L-am luat, m-am uitat prin el. Apoi l-am așezat la loc ca să trezesc bănuieli.

XIII

Gata să intre în biroul administratoarei, Singh auzi pași repezi în urma lui.

— Bună ziua, domnule Singh. Îmi pare bine că, în sfîrșit, ne întîlnim. Dar mai întîi să mă prezint. Mă cheamă Sarita. Tata este proprietarul acestui loc. Toate astea le știți, desigur.

Singh întinse mîna, dar, brusc timidă, fata împreună palmele în salutul tradițional.

— Ca să fiu sinceră, vă căutam, adăugă ea. Aveți cîteva minute libere ?

În momentul acela ieși din birou Patel. Cînd întîlni privirea lui Singh, zîmbetul lui se prefăcu într-un rînjet.

— Bună ziua, domnule, zise el și plecă.

Singh încercă să zărească, prin ușa întredeschisă pe administratoare.

Cu un zîmbet dulce, Sarita zise

— Bineînțeles, dacă nu sînteți prea ocupat, domnule Singh.

Chiar atunci ieși doamna Bartlett. Zîmbetul ei se preschimbă de asemenea, într-o încruntare de-ndată ce-l văzu pe Singh. Merse și ea pe urmele lui Patel.

Singh se miră de purtarea celor doi.

— Astăzi toată lumea se poartă caraghios, nu găsiți ?

— Da, domnișoară Shukla.

Fata asta, se gîndi Singh, știe să-mi citească gîndurile.

— Vreți să trecem în hol ?

— Hol ? Ochii Saritei îl priveau drept în față. Ce-ați zice dacă ne-am duce în camera mea ?

Singh se-ntrebă dacă nu cumva era o șiretenie menită să-l îndepărteze de ceea ce, probabil, avea să urmeze.

Sarita îi observă ezitarea.

— Veniți, domnule Singh ?

— Fie !

Ajunseră într-o altă aripă a clădirii.

Singh nu putea lupta împotriva atracției pe care o exercitau asupra lui grația dansatoarei și trupul ei superb. În același timp era conștient că toată purtarea ei trăda siguranță de sine.

— Pe-aici, vă rog, șopti Sarita.

Balustrada avea la capăt un șarpe cobra din lemn negru sculptat. Treptele largi erau acoperite cu covoare.

— Sînteți în concediu sau la tratament ?

— Și una și alta.

— Ce bine că puteți să le combinați pe amîndouă. Și faceți și economie de timp. Sarita se opri în fața unei uși. Aici stau.

O dată înăuntru, îl întrebă, timidă

— Vă deranjează să stați pe covor ?

— De fapt, așa mă odihnesc cel mai bine.

Soarele, palid pe un cer albastru, își trimitea razele printre perdelele albe, care fluturau prin deschizătura largă a ferestrei ce da într-un balcon strîmt. Lumina sublinia efectul mătăsos al camerei mobilate numai în alb un covor persan alb, un birou cochet cu un scaun cochet, tot alb, în colț un aparat de radio, în cutie albă de plastic, așezat pe un suport alb.

Singh căuta să evite orice mișcare mai bruscă, ce ar fi putut să-i redeștepte durerea din piept. Se lăsă ușor pe covorul alb.

— Se vede că ați făcut sport.

Singh zîmbi.

— Numai ca amator. Cum ați ghicit ?

— Am observat cum vă mișcați trupul.

— Aveți spirit de observație.

— O să mă credeți, domnule Singh, dacă o să vă spun că mi-au plăcut întotdeauna luptele corp la corp ?

— Serios ?

— Poate că o să vă pară ciudat ca unei indiance să-i placă un sport bărbătesc. Conform tradiției, ea nu e decît o mobilă, o prizonieră între patru pereți, menită să-și distreze stăpînul.

— Sînteți genul acesta de femeie ?

— Sper că nu. Privind luptele corp la corp, am dobîndit o concepție sportivă în fața problemelor vieții. Hotărîndu-mă să devin dansatoare, am sfidat bariera bigotismului și prejudecățile care transformau femeia într-o sclavă. Ca una din cele mai tinere stele, am urcat pînă sus. Apoi m-am plictisit de scenă. Îmi place să duc mereu noi bătălii. Ceea ce am isprăvit, mă plictisește. Cred că ați auzit de mine, în cercurile artistice.

— Vedeți...

Ușor descumpănită, Sarita întrebă

— Vreți să spuneți că numele meu n-a ajuns pînă la dumneavoastră ?

Între ei se afla o farfurie albă de lut plină cu mere și un vas de cristal în formă de potcoavă, umplut pînă sus cu struguri.

Singh luă un bob și-l băgă în gură.

— Hmm... dădu el din cap, mestecînd bobul cu tot cu sîmburi. Puțini sînt aceia care pot să facă ce doresc, domnișoară Shukla.

— Ce vreți să spuneți ?

— Cînd ești nevoit să-ți cîștigi existența, asta îți mănîncă tot timpul și îți limitează orizontul preocupărilor.

— Și toți polițiștii sînt așa ?

— Cum ?

— Știți cum. Tonul Saritei deveni caustic. Nu-i interesează nimic ce nu duce la creșterea salariului.

Depinde.

— De ce anume ?

— De fiecare caz în parte.

După o scurtă pauză, Singh adăugă cu mai multă căldură :

— Dar vă rog să nu mă înțelegeți greșit, domnișoară Shukla. Îmi dau seama de faptul că sînteți o artistă cunoscută.

Buzele întredeschise ale fetei lăsară să apară niște dinți albi și sănătoși, strălucind ca o nucă de cocos proaspăt despicată.

Zîmbetul care-l săgetă era însă enigmatic.

— Sînteți încîntător de politicos.

Se priveau peste covorul alb de Kashmir, rezemîndu-se de pernele lungi și moi.

Singh zdrobi în dinți un alt bob de strugure.

— Nu mă credeți ?

Ca pentru a-i răspunde, Sarita își trase picioarele de sub ea, dezgolindu-le. Gleznele fine prevesteau eleganța dăltuită a picioarelor învăluite în mătase de culoarea peruzelei. *Sari*-ul îi lunecase puțin de pe umeri, lăsînd să se vadă brațele goale, care sugerau o sălbăticiune catifelată. Singh își aminti de o tînără tigroaică, pe care fusese nevoit s-o omoare în îndepărtatul Naini Tal.

— Doriți o dovadă ? urmă el. Iat-o !

Sarita se lăsă pe spate, și bluza i se întinse pe curba bombată a pieptului.

— Foarte bine. Continuați.

— N-ați dansat acum un an în septembrie, la Centrul de dansuri clasice din Bombay ?... În public se afla primul ministru și o delegație culturală germană.

Ea scutură din cap, făcînd pe mînioasa. Se apleca și mai mult pe spate, inspirînd profund. Sînii se opinteau sub mătase, bluza se desfăcu puțin și apăru dantela sutienului. Pielea aurie ca migdala strălucea pe gît.

Deodată fata se-ndreptă și-și aranjă hainele. Apoi, răsfățîndu-se

— De ce mă necăjiți ?

Singh zîmbi.

— Adevărul e că dumneavoastră mă necăjiți pe mine.

Prefăcîndu-se surprinsă, Sarita întrebă

— Eu ?... Cum ?

— De ce m-ați chemat aici ?

— Oh, desigur. Și mîngîindu-și părul care-i cădea peste umeri Vreau să vă întreb ceva.

— Poftim.

— Promiteți-mi că n-o să mă-nțelegeți greșit.

— Promit.

Ea își trase *sari*-ul peste umeri, își încrucișă brațele pe piept și își luă o expresie serioasă.

— Ce credeți despre mine ?
— În ce privință ?
— Știți cum... ca femeie.
— Sînteți foarte atrăgătoare, domnișoară Shukla.
Ea se uită la Singh cu o privire care era în același timp amețitoare și complet lipsită de căldură.
— Credeți că sînt tipul de femeie care sucește capul bărbaților ?
— Hm...
— O, nu e vorba de dumneavoastră. Sînteți un bărbat tare, un om neobișnuit. Mă gîndeam la bărbații obișnuiți Ram Chand, Eddie și așa mai departe.
— Dar Vijay ?
— Puteți să-l includeți și pe el.
— Ce ziceți de Kaul ? Sarita suspină și îl privi cu reproș. Nu știam că numele lui ar putea să vă tulbure.
— Mi-ați amintit de logodnicul meu. Îl iubeam mai mult decît viața și-i voi păstra o amintire neștearsă. Îmi amintiți de el și vă așteptați să rămîn nepăsătoare ?
— N-am vrut să vă jignesc. Sînt un polițist și am misiunea de a descoperi ce se ascunde în spatele celor trei morți. Mi-a ajuns la urechi zvonul că ați refuzat să vă căsătoriți cu domnul Kaul.
— E o minciună ! Cu toate că am fost educată într-un mediu englez, în unele privințe am rămas o indiancă tradiționalistă. Dorința tatălui meu este pentru mine lege. Și-apoi, ce rost ar fi avut să-l refuz ? Domnul Kaul era un bărbat avut. Aproape toată stațiunea era proprietatea lui și intenționa să investească bani pentru dezvoltarea ei. Căsătoria ar fi păstrat întreaga proprietate și avere în familie.
— Cu alte cuvinte, ar fi fost vorba de o căsătorie din interes ?
— Și ce dacă ? Oare cele mai multe căsătorii nu au la bază diferite grade de interes ! Acum sînt ruinată. Nu numai din punct de vedere material, ci și spiritual. Căci începusem să țin la domnul Kaul. Îi ziceam Jai, deși era de două ori mai bătrîn decît mine. De fapt, începusem

chiar să-l iubesc. Avea experiență, era politicos, fermecător — un adevărat bărbat. Ce-nseamnă, în fond, iubirea, decît să ne obișnuim unul cu altul și să ne acceptăm reciproc. Nu ?

Și Sarita își șterse o lacrimă, care-i mijea în colțul ochiului.

— De ce m-ați chemat aici, domnișoară ?

— Ah, da ! Sarita zîmbea, veselă. Vorbeam de șansele mele în fața bărbaților. Ce părere aveți ?

— Frumusețea dumneavoastră fatală este din acelea care ademenesc bărbații și-i duc la pieire.

— Ce bine ați nimerit-o ! Sarita era încîntată. Și culmea, ați spus adevărul. Îndată ce am dobîndit ceva, nu mai valorează nimic în ochii mei. Așa sînt eu. Mă preocupă un bărbat, atîta timp cît nu sînt sigură de el. În clipa cînd îmi dau seama că fără mine ar fi pierdut, îi fac vînt. Am auzit că ați trăit în străinătate. Presupun că sînteți om de lume și nu mă considerați nici perversă, nici imorală.

— Puteți fi sigură de asta.

— Știți cît de mult au fost neîndreptățite femeile. M-am hotărît să răzbun jignirile aduse femeii. Știu cum să dezumflu balonul îngîmfării masculine. Îmi aleg un bărbat greu de cucerit și, după ce m-am săturat de el, îl lepăd ca pe un gunoi. V-am spus toate astea anume. Pentru asta v-am chemat sus, în camera mea. Aici putem discuta liberi. Păru că ezită. Apoi anunță, aproape dramatic.

— Între noi se află un ucigaș. Și știu cine e.

Singh se îndreptă fără să vrea.

— Cine ?

— Patel.

— De unde știți ?

— A mai ucis, în Kenya, pe cineva, și a ispășit o sentință de 7 ani. Cînd a venit în India, trecutul lui l-a împiedicat să ocupe o slujbă respectabilă. Bineînțeles că e foarte bun ca servitor.

— Mulțumesc pentru aceste informații, domnișoară.

— Nu-l arestați ?
— Încă nu am destule dovezi împotriva lui.
— Dar are în el ceva straniu, dacă înțelegeți ce vreau să spun.
— Nu vă-nțeleg de loc.
— Atunci, am să vă explic. Vedeți, domnule Singh, îl bănuiesc că a participat la una sau la mai multe din crimele astea. Dar trebuie să cunoașteți toate împrejurările. La-nceput s-a dat la mine. De la început s-a ținut de mine. Dar l-am pus la locul lui. De atunci se poartă cum se cuvine. Dar se îndrăgostise și de doamna Bartlett. Iar acum, recent, domnișoara Schnell, nemțoaica, a fost obiectul atenției lui. Cred că era gelos pe domnul Kaul, pentru că îl preferasem... și pe Ram Chand, pentru că ne cucerise pe amîndouă, și pe mine și pe Hilde. Acum trageți singur concluzia, domnule Singh.
— Nu cumva sînt simple supoziții ?
— Poate, dar aș putea să vă povestesc cîteva lucruri atît de intime, încît mă-ndoiesc că o să le credeți... Hm... Cam ce știți despre Hilde Schnell ?
— Nu este logodnica lui Eddie Burton ?
— Ca să vezi cum înșală aparențele ! Și ce știți despre Eddie ?
Nu prea multe.
— Domnule Singh, sînteți un detectiv renumit, iar acum n-ați dat dovadă de prea multă abilitate, zise ea, cu un zîmbet prietenesc. Nu înțelegeți că Ram Chand și Hilde avuseseră o aventură care era să-l facă pe Eddie să-și piardă mințile ?
— Serios ? zise Singh, făcînd pe miratul.
— Dragostea lor s-ar fi dezvoltat — dar s-a oprit. Și știți de ce ?
— Din cauza dumneavoastră ?
— Da, dar nu uitați că Ram Chand nu-mi plăcea. Mi se părea prea lăudăros și plicticos. Sînt nevoită să mărturisesc că m-am purtat urît cu el. L-am folosit numai de cîte ori era Hilde de față, ca să-și arate admirația pe care mi-o purta. Pedepsind-o astfel, simțeam o plăcere

răutăcioasă. Apoi Ram Chand mi-a spus ceva care mi-a întărit bănuielile. Văzusem de mai multe ori că Hilde se simțea rău. Ram Chand mi-a mărturisit că legătura lor începuse la Delhi. La sosirea lui aici, acum două săptămîni, i-a spus că era însărcinată. Și lui îi era teamă de ea, căci îl amenințase că-l va ucide dacă se adeverește că-mi face curte mie.

— Și s-a adeverit ?

— Da.

— În ce fel ?

— În ajunul morții, Ram Chand mi-a spus „Sarita, știi ceva ? Hilde are gînduri criminale.“ „De ce ?“ l-am întrebat eu. „Ce s-a-ntîmplat ?“ „Zice că ne-a văzut noaptea trecută, în spatele templului lui Shiva.“

— Și era adevărat, domnișoară ?

— N-am să vă răspund. Dar ce-am aflat pe urmă m-a înspăimîntat. Cred că nici nu vă puteți imagina.

— Nu.

— Ram Chand mi-a explicat că în familia Hildei au fost cazuri de demență. Mama ei, zice el, era internată într-un balamuc. Iar Hilde are halucinații și stări demențiale. Șase luni a stat într-un sanatoriu de boli mintale.

— Asta poate să-nsemne ceva.

— Ce-i drept, ea a venit aici cu Eddie, dar l-a dat pur și simplu la o parte în clipa cînd și-a întîlnit vechea dragoste, pe Ram Chand. Respins de logodnica lui, Eddie s-a întors spre mine, să-l consolez. Mi-a fost milă și m-am purtat drăguț cu el, dar la urma urmei e prea tînăr. Asta l-a jignit și mai mult. O dată l-am văzut pălind și tremurînd tot. De fapt, i-a interzis lui Ram Chand chiar să și stea de vorbă cu Hilde. Văzînd că pe mine nu mă mai interesează persoana lui, a încercat s-o recucerească pe Hilde. Dar, nu se știe de ce, ea părea să aibă acum împotriva lui un resentiment profund. Uneori, cînd el n-o observa, ea îl fixa cu privirea. Era atît de răutăcioasă, încît am început să mă tem pentru el. N-aș putea să spun dacă sarcina ei e reală sau imaginară. Dar în hol și-a ieșit o dată din fire și a jurat că-l va ucide pe Ram

Chand. Eddie a observat că purtarea ei melodramatică era doar o prefăcătorie. Mi-a spus că într-o bună zi are să scape de Ram Chand. Crima pasională, zicea el, nu duce la pedeapsa cu moartea. M-a speriat teribil.

— Ce v-a spus ?

— Mi-a spus că mi-am bătut joc de el și că mă pregăteam să mă mărit cu un bătrîn bogat. „Și n-am să te las să te bucuri de bogăție," mi-a zis el. „Cum adică ?" l-am întrebat. Mi-a răspuns, vorbind răspicat „Am să-l omor pe iubitul tău bogat."

— Și credeți c-a făcut-o ?

— Poate... sau poate că Hilde i-a luat-o înainte... sau poate că logodnicul meu l-a omorît pe Ram Chand... și...

Pe fața ei se citea groaza — reală sau prefăcută. Singh nu putea să știe.

— O, Doamne ! Ce-am spus ! gemu ea.

Singh tăcea.

— Logodnicul meu era tare gelos, domnule Singh. Îmi cerea să-i jur că sînt fecioară. Zicea „Dacă aflu că nu mi-ai fost credincioasă, te omor și pe tine și pe el, chiar dac-ar fi să-l urmăresc pînă la capătul lumii !" Acest sentiment de posesiune m-a alarmat, dar speram că dragostea mea și vîrsta-i înaintată aveau să-l potolească.

— Logodnicul dumneavoastră, domnișoară Shukla, a sosit aici noaptea, miercurea trecută, iar Ram Chand a murit a doua zi. Credeți că a avut timp să suspecteze ce se petrecea între dumneavoastră și Ram Chand ?

Sarita îl privi cu răceală.

— Joi dimineața tata mi l-a prezentat pe logodnicul meu, pe care pînă atunci nu-l cunoșteam decît din fotografii. De-ndată ce am rămas singuri, Jai a încercat să mă sărute, dar n-a reușit, pentru că i-am cerut să-mi spună mai întîi că mă iubește. Mi s-a părut că asta nu i-a convenit. S-a așezat pe scaun și m-a tras pe genunchii lui. „Nu cumva o să-mi dai bătaie de cap ?" mi-a zis el. „Ce vrei să spui ?" l-am întrebat. „Cu cine ai ieșit la plimbare atît de devreme ?" M-am simțit prost și m-am prefăcut că n-am auzit ce-a spus. M-a împins din brațele

lui spunînd „Ești prea grea". Apoi a băgat mîna în buzunarul hainei și a scos un binoclu. „Ști', eu nu spun minciuni", mi-a declarat el. „Acum mărturisește, cu cine erai. Hai, spune !" I-am explicat că Ram Chand, un gentleman și un savant strălucit, mă luase cu el la plimbare. A țipat la mine: „Întotdeauna te sărută așa, ca azi dimineață ?" „Nu cumva ai halucinații, Jai ?" l-am întrebat eu. „Niciodată." Furia lui, domnule Singh, era teribilă. Mi-a arătat un revolver. Ochii i s-au îngustat și mă pîndeau ca un șarpe înainte de a se repezi asupra prăzii. „Am să mă fac că te cred, draga mea," mi-a spus el vorbind tărăgănat. „Dar pun eu mîna pe el."

— Unde apare Vijay în toată povestea asta ?

Sarita își smuci capul de parcă ar fi lovit-o cu biciul.

— Poftim ?

Apoi un zîmbet îi înflori pe buze.

— Oh, Vijay ! Îmi place. E un geniu. Nu-i de loc greu să-i ierți apucăturile sălbatice.

— Nici cînd ar deveni criminale ?

Ea rîse cu indiferență.

Acolo începe domeniul dumneavoastră.

XIV

Singh ieși din camera albă, al cărei aranjament reflecta feminitatea celei ce-o locuia.

Se simțea ușor tulburat.

Își dădea seama că Sarita apăruse tocmai cînd el se pregătea să intre în biroul administratoarei. Fusese oare pusă să stea anume acolo ? Poate că trebuia s-o fi oprit pe doamna Bartlett, cînd trecuse prin hol în urma lui Patel.

Se gîndi la persoanele interogate în dimineața aceea Shukla, Vijay, dirigintele poștei, cuplul din pat, Patel și, acum o clipă, Sarita.

Aceste investigații îi lăsaseră impresia că oricine, la Akash, chiar dintre cei care aveau vreo legătură cu personalul sau cu oaspeții, ar fi putut avea motiv să comită crimele. Că pînă și victimele ar fi putut să omoare pe fiecare din ceilalți doi înainte de a fi fost ucise și că nimeni nu avea alibi.

Situația era încurcată, iar Singh se simțea ca un om care intră într-un cinematograf după ce a început filmul, încît fiecare din cei prezenți în sală vede foarte bine cum se trudește el să-și găsească un loc.

Cu toate astea, rămase consecvent metodei sale „Strînge toate informațiile posibile și lasă amănuntele să-și dezvăluie importanța la momentul potrivit."

Vîntul era încărcat cu parfumul gălbinelelor. Oprindu-se, Singh inspiră adînc, vrînd parcă să lase aerul proaspăt și soarele acelei după-amiezi tîrzii să-i răcorească mintea. Cînd începu din nou să meargă, părea că intuiția hotărîse singură următoarea lui mișcare.

Tocmai cînd traversa aripa centrală a stațiunii Akash, se auzi strigat. Patel apăru de după un geam, pe care tocmai îl lustruia. Singh își încetini pașii.

Patel șușoti, reproșîndu-i

— De ce n-ați pus mîna pe album ?

— Mi-ai servit informația, dar nu mi-ai dat nici un fel de instrucțiuni.

Patel păru jignit.

— Nu vă supărați, domnule. Credeți că-mi vine ușor s-o trădez pe femeia pe care am iubit-o ?

Singh nu spuse nimic, și atunci Patel continuă, înclinîndu-și capul și mîngîindu-și mustața

— O fac numai pentru a sluji dreptatea. Mă tem, totuși, că s-ar putea ca albumul să nu mai rămînă mult timp în locul acela.

— De ce ?

— Se pare că ea a prins de veste... Dar mi-am luat precauțiunile, zise Patel, privind cu coada ochiului, ca pentru a fi sigur că nu-l pîndește nimeni. Am ținut-o sub

observație tot timpul cît ați fost plecat. Ați fost în apartamentul Saritei, nu-i așa, domnule ?

Puțin enervat, Singh răspunse :

— Toate le știi.

— Tot ce știu, domnule, vă stă la dispoziție, spuse Patel, desfăcînd pumnul în care ținea cîrpa și scoțînd astfel la iveală o legătură de chei prinse într-un inel.

Singh șovăia.

— Sînt cheile care vă trebuiesc, domnule. Credeți-mă. Le-am luat de pe masă, cînd mi-am dat seama că nu voi mai putea să dau tîrcoale biroului.

— Dar de unde știi dacă albumul mai este acolo ?

— Nu sînt prost, domnule. Americanul, domnul Buttonhole, a intrat în birou acum o oră. Radha Bartlett a ieșit cu el. Am profitat de ocazie ca să verific dacă albumul mai era acolo. Era tot în sertarul de sus. Era cît pe ce să mă prindă ne-am ciocnit în ușă.

— N-ai luat albumul, încuind pe urmă sertarul ?

Patel îl privi neîncrezător.

— Păi, atunci de ce v-aș mai da acum cheile ? întrebă el. Ca să mă suspectați și să mă arestați pe mine ? Nu, domnule ! Sînt un cetățean cinstit care respectă legea. Se opri o clipă și apoi urmă : Vreau să vă fac o mărturisire. N-am fost chiar sincer de tot cu dumneavoastră. În Kenya, demult, am avut necazuri. În cursul unei beții cu bătaie, cineva a fost omorît... Pe mine m-au găsit țap ispășitor și am stat trei ani la închisoare. Dar ce-a fost a trecut și de zece ani, de cînd mi-au dat drumul, nu m-am făcut vinovat de nimic.

— Știu.

Singh luă cheile și se despărți de Patel. Spre mirarea lui, acesta făcu un gest larg de adio și, retrăgîndu-se după fereastră, își înăbuși un hohot de rîs.

Singh așteptă cîteva clipe în fața biroului. Dinăuntru se auzea un zgomot ușor. Cineva părea să tragă de un sertar înțepenit. Singh băgă cheile în buzunar.

— Bună ziua, doamnă Bartlett.

— Ce — ce este ?

Administratoarea își retrase mîinile de pe birou.

— Dumneavoastră erați ? Ce doriți, domnule Singh ?

— Multe, de toate.

— Cum ?

— Ce-ar fi să stăm puțin de vorbă ?

Administratoarea se crispă.

Cu alte cuvinte, îmi luați un interogatoriu.

— Nu tocmai. Aș vrea doar să-ți pun cîteva întrebări, dacă-mi permiți.

— Vă alegeți singur timpul care vă convine, nu ?

— Am să-ți fac o concesie, doamnă Bartlett. Discuția noastră de astăzi nu va figura nicăieri.

Ea dădu din umeri.

— Bine. Dar nu-ncercați să mă implicați în cine știe ce. Eu una nu știu nimic.

— De ce anume te temi, doamnă Bartlett ?

Ea răspunse, jignită

— Nu mă tem de nimeni pe lumea asta.

— Dar de morți ?

Fără să vrea, o străbătu un fior, dar spuse, disprețuitoare

— Ați venit să vorbim despre morți ?

— Printre altele.

Ea deschise un registru și avu aerul că cercetează coloana de ieșiri.

— Am treabă, domnule Singh.

Acesta simți un junghi în piept : probabil că-i revenea durerea. Respiră adînc, și spuse zîmbind

— Bineînțeles, doamnă Bartlett. Știu că ești ocupată, așa că am să-ți răpesc doar cîteva clipe. Dacă m-am purtat prea dur, te rog să mă ierți. Pot să stau jos ?

Surprinsă de tonul degajat și politicos al lui Singh, ea-i răspunse

— Vă rog.

Văzîndu-l că apucă speteaza și se lasă ușor pe scaunul capitonat, îi scăpă un chicotit nervos.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Singh, privind în sus, în timp ce durerea îl cuprinse tot mai mult. Porii de pe fața

doamnei Bartlett erau astupați cu pudră, dar ochii îi avea mari și vioi, de o culoare cenușie, subliniind impresia de tinerețe, întreținută și creată de toaleta-i elegantă.

— Nu sînteți chiar atît de fioros cum mă temeam.

— Ai să-ți dai seama că te-ai temut degeaba.

— Sper, zîmbi ea. Vedeți, accidentele astea m-au scos din minți, mai cu seamă cînd poliția interoga pe toată lumea, ca și cum am fi cu toții criminali. De obicei sînt o persoană veselă. Dar firește, dumneavoastră n-aveți de unde să știți asta.

— Nu numai veselă, doamnă Bartlett, ci și foarte sociabilă.

— Oh, vă mulțumesc.

Apoi, pe față îi trecu o umbră de îndoială.

— Ce vreți să spuneți ?

— Doar atît : sociabilă. Crezi că te-am descris greșit ?

— De ce aș fi...? Dar, bineînțeles, voiați să fiți politicos, să-mi faceți un compliment. Am dreptate ?

— Într-un fel, da.

— La ce anume faceți aluzie ?

— La tempermentul dumitale vesel și sociabil... Ei, și asta implică și... Știi la ce mă gîndesc ?

Administratoarea se încruntă apoi chicoti

— E clar că Patel v-a spus povești, iar dumneavoastră le-ați luat drept realități. Dar știți oare că Patel are un trecut, că a comis o infracțiune ?

— Da. Mi-a spus-o chiar el.

— Înseamnă că-l mustră conștiința ! Rîse ascuțit, apoi continuă

— Cine a comis o crimă, rămîne criminal toată viața. Domnul Shukla este generos și iartă o greșeală, dar tot ce-i mult, strică. I-am spus de multe ori să-i găsească lui Patel o slujbă în altă parte, căci stațiunea noastră este o instituție serioasă și nu o școală de corecție. Cu toate astea, domnului Shukla îi place să încurajeze bunătatea înnăscută a omului. Și care e rezultatul ? Astăzi stațiunea

are o reputație proastă, și toate astea din cauza caracterului criminal al unui fost pușcăriaș.

— Cu alte cuvinte, vrei să cred că Patel are o legătură cu aceste trei morți ?

— Păi, a omorît un om, nu ? De îndată ce nu respecți viața omenească, devii un ucigaș de masă. Cu trecutul lui criminal și cu firea lui perfidă și meschină, Patel e capabil să comită orice faptă rea. Dar firește că n-o să mă credeți.

— De ce ?

— Pentru că poliția caută întotdeauna să-și verifice teoriile ei complicate. Cînd poate, e în stare să spînzure un om nevinovat, doar așa, ca să-și salveze reputația. Apoi, privind la ceasul de la mînă Interogatoriul a luat sfîrșit, domnule Singh ?

Singh ședea pe scaun, rezemat de spătar. Sub privirea lui întrebătoare, buzele doamnei Bartlett tremurau, în timp ce toată ființa ei se frămînta. O vreme tăcură amîndoi.

— De cînd îl cunoști pe domnul Kaul ? întrebă în sfîrșit Singh.

— Poftim ?... Oh, venea la fel ca dumneavoastră la Akash, ca musafir.

— Nu cumva deținea majoritatea acțiunilor stațiunii Akash ?

— Chiar dacă-i așa... de unde să știu eu ?

— Va să zică, nu-l știai decît ca oaspete obișnuit ?

— Exact.

— Atunci, cum se face că a doua zi după ce a sosit, ai avut cu el o întîlnire de dragoste ?

Ea păli și cu o expresie de groază, păru că vrea să fugă. Dar totul trecu într-o clipă.

— Nu cumva presupuneți prea multe, domnule Singh ?

Acesta observă zîmbetul ironic al buzelor ei vopsite.

Ești prea încăpățînată, zise el.

— Ce alta pot să fac ? Vreți neapărat să mă supun șantajului ?

— Cum adică ?

Ea răspunse posacă

— Singura dumneavoastră sursă de informaţie este Patel, iar el e un şantajist ordinar. Am să vă povestesc ce mi-a propus. Mi-a spus că dacă nu mă culc cu el, are să vă raporteze că ne-a văzut, pe mine şi pe domnul Kaul într-o... situaţie compromiţătoare.

— Cum ? N-ai fost joi în camera domnului Kaul ?

— De ce m-aş fi dus acolo ?

— Asta să-mi spui dumneata.

— Numai pentru că ticălosul ăla v-a spus că m-a văzut acolo ? ţipă ea.

— Îmi pare rău.

Brusc, femeia redeveni fermecătoare.

— Vă mulţumesc. Sînteţi atît de amabil. Bineînţeles că trebuie să vă faceţi meseria, ca toată lumea. Ştiu că n-aveţi nimic împotriva mea.

— De asta poţi fi sigură... Dar fiindcă veni vorba... pe domnul Eddie Burton îl cunoşti ceva mai bine ?

Doamna Bartlett făcu ochii mari.

— În ce măsură vă priveşte ?

Singh o observă liniştit şi văzu că ochiul ei drept zvîcnea.

— Trebuie să vă mărturisesc, domnule Singh, că întrebarea dumneavoastră m-a tulburat puţin. Dar probabil că voiaţi să mă flataţi, insinuînd că aş avea o aventură cu...

— Ai avut-o, sau nu ?

— Cred că glumiţi. Domnul Eddie Burton este logodit cu domnişoara Schnell.

— Ştii că el şi cu domnul Kaul s-au certat din pricina dumitale ?

— Ţipătul ei prevestea un atac de isterie.

— Vreţi să-mi daţi pace ?

— Uşurel, doamnă Bartlett.

Cu un zîmbet silit, ea spuse

— Sînteţi un om surprinzător, domnule Singh.

— Iar dumneata o femeie care mă intrigă.

— Zău ? chicoti ea.
— Poți să-mi spui ceva despre... un album ?
— Vreți să mă scoateți din minți cu orice preț ?
Singh se ridică, prefăcîndu-se că vrea să plece. Doamna Bartlett sări de pe scaun, luîndu-și poșeta.

Singh scoase din buzunar legătura de chei și trecu de partea cealaltă a biroului.

— Doamnă Bartlett, am să descui aceste sertare. Bineînțeles că nu ai nimic împotrivă. Ce crezi, o să găsesc într-unul din ele un album de timbre ?

— Asta-i hoție ! țipă administratoarea scotocind prin poșetă. Înapoiați-mi cheile, sau vă-mpușc !

Într-adevăr, îndrepta acum spre Singh un revolver cu mîner de fildeș. O clipă detectivul se alarmă. Apoi spuse perfect liniștit

— Nu găsești că joci prea mult teatru ?

V-am prevenit.

N-ai să mă poți împușca, doamnă Bartlett, oricît de mult ai încerca.

— Ce mai e și asta ?

— Cînd Patel a luat cheile, a golit și revolverul. Îți amintești că atunci cînd ai ieșit cu Buttonhole, ți-ai lăsat geanta aici ?

Femeia privi la mîna care-i tremura ușor. Atît îi ajunse lui Singh. Izbi arma și, cu toată durerea din piept, o ridică de jos. Administratoarea țipă de furie și se prăbuși distrusă, într-un scaun.

Era un pistol automat de calibru 22. Singh scoase încărcătorul. Presimțirea lui fusese justă. Nu găsi nici un glonte.

Aș putea să te dau în judecată pentru port ilegal de armă, zise el lăsînd să-i cadă pistolul în buzunar, dar sînt dispus să nu mai vorbim despre asta.

Administratoarea îl privea fix și tăcea. Singh descuie sertarul de sus, apoi pe cel mijlociu. Găsi o fotografie a lui Eddie Burton pe care se vedea urma unor buze rujate.

Așa cum spusese Patel, albumul era în sertarul de jos.
Femeia trecuse între timp printr-o schimbare stranie. Nu mai era nici speriată, nici agresivă.

— Spune-mi, te rog, cum a ajuns albumul acesta aici ?

— Asta aș dori să știu și eu, domnule Singh. Și, fiindcă veni vorba, pentru revolverul pe care mi l-ați confiscat am permis.

Schimbarea în purtarea ei îl irita pe Singh. Durerea din piept se întețea din ce în ce mai mult. Spuse cu asprime :

— Ești tare încăpățînată, doamnă Bartlett. Cîtă vreme o să mai susții că habar n-ai ce se petrece ?

— Și ce anume se petrece ?

— Uite ce e dumneata cunoșteai valoarea acestor timbre și ți-ai însușit albumul după ce l-ai îmbătat pe domnul Kaul în noaptea morții lui.

— E o prostie. Asta-mi aduce aminte de Patel. De fapt, vorbiți la fel ca și el. Văd că v-a convins.

— Haide mărturisește, doamnă Bartlett.

— Ascultați-mă, vă rog, cu atenție. Patel este acela care a furat albumul. A vrut să mă șantajeze, dar a dat greș. De aceea l-a închis în sertar, pe cînd lipseam din birou, și v-a dat cheile.

Singh o privi insistent.

— Doamnă Bartlett, pe dumneata te-a implicat în afacerea aceasta murdară domnul Burton. Și scoase fotografia cu pata compromițătoare, de ruj.

— Nu-ți dai seama ? Chiar dacă n-ai comis crima, ai putea să fii acuzată de complicitate. Este în interesul dumitale să-mi spui tot ce știi despre Edward Burton. Cred că o femeie deșteaptă ca dumneata nu poate să-și riște viața pentru un tînăr ușuratic.

— Nu știu nimic despre Eddie... e nevinovat !

Îmbujorată și gîfîind, smulse fotografia din mîna lui Singh.

— Ah... acum îmi dau seama ! zise ea, pocăită. Cum m-ați speriat ! Vă spun încă o dată că nu e nimic între mine și domnul Burton... Logodnica lui, domnișoara

Schnell, mi-a arătat niște fotografii. Din greșeală a uitat una la mine. Bine că mi-am adus aminte. Trebuie să i-o dau înapoi.

Singh împinse pe placa biroului revolverul cu mîner de fildeș.

Un pat cu o cuvertură înflorată, pe masa din colț o mașină de scris, un vas cu trandafiri, un tranzistor, o canapea și două scaune.

— Nu-i de loc urît aici.

Degajarea calculată în purtarea lui Singh îl făcu pe Eddie nerăbdător.

— Nu vă pot acorda prea mult timp, domnule Singh.

Spilcuit și parfumat, Eddie își îmbrăcase jacheta.

— Mă tem că vei fi nevoit să poți.

— Cum ?

Singh rosti cu o indiferență înșelătoare

— Domnule Burton.

Eddie se-ntoarse și privi țintă într-o parte.

— L-ai văzut vreodată ?

Tînărul păru că-și revine din uimire.

— Ce-ntrebare ! Firește că l-am mai văzut. Dar cine nu l-a văzut la Akash ? Domnul Kaul era un lăudăros și arăta albumul ăsta la toată lumea.

— În ce moment l-ai mutat ?

— Mutat ?

— Da. Din camera domnului Kaul.

Pe fața îngustă a lui Eddie apăru o expresie de profund dezgust.

— Nu l-am luat eu, dacă asta ați vrut să spuneți.

— Există martori.

— Mincinoși, desigur. Aș vrea să știu cine sînt escrocii ăștia.

— Unul din ei e Patel.

— Puteți să dați crezare vorbelor unui servitor ticălos, unui fost pușcăriaș ?

— Asta nu ne privește pe moment.

Eddie spuse ironic :

Serios? Și nu contează nici informațiile despre delictele comise, caracterul și purtarea sa? Dar cine e cel de-al doilea martor?

Pauză. Apoi Singh rosti rar

— Doamna Bartlett.

Eddie roși și-și scutură capul, de parcă ar fi primit o lovitură.

— Nu cred că a putut să spună despre mine minciuna asta gogonată. Sînt sigur că nici n-a vorbit de mine. Toate astea le spuneți doar așa...

— N-a avut altă soluție, și a trebuit să pună cărțile pe masă, Burton. Și mai află că verdictul de moarte prin accident a fost anulat. Autopsia a confirmat că domnul Kaul a fost asasinat.

— Prostii! Ați construit această poveste și încercați să mă implicați în ea. Domnul Kaul mi-a spus că e bolnav de inimă. L-ați văzut părea un bătrînel cărunt, cu un picior în groapă. Nu, domnule, sînt sigur că a murit de moarte naturală.

— Ajutat de dumneata.

— Cum...?

Eddie părea acum mai puțin sigur de sine.

— Miercuri, domnul Kaul a cinat în tovărășia domnului Buttonhole, a doamnei Kowalska și a colonelului Middlesex. Avea la el albumul de timbre. După vreo patru ore era mort. În noaptea aceea a avut loc între voi doi un scandal. De fapt, ești ultima persoană care a fost la el. Dumneata ai luat albumul. Ce-ai mai luat din cameră?

— Nu... n-am.. n-am luat nimic. V-o jur. E adevărat că domnul Kaul mi l-a împrumutat să mă uit la el, în tihnă. Căci și eu colecționez timbre, știți...

— Nu. N-am știut. De ce i-ai dat doamnei Bartlett albumul?

— A spus ea că i l-am dat eu? Atunci, aflați că minte. Probabil că a venit pe la mine cu vreo treabă și a luat

albumul pe furiș. Sînt sigur de asta. În tulburarea care a urmat, am uitat de album.

Curajul și siguranța de sine a tînărului Eddie pieriseră.

— Dă-ți seama de situația penibilă în care te afli și fii sincer cu mine. Domnul Kaul n-a murit de moarte bună. Am datoria să-l prind pe făptaș.

— Pare absolut ridicol. De ce să-l fi ucis tocmai eu pe domnul Kaul ?

— Ca să pui mîna pe timbre, care valorează o avere. Poate că mai era ceva... ceva mai prețios... care se afla în posesia domnului Kaul și pe care dumneata îl doreai... În împrejurările acestea, cel mai nimerit ar fi să vii cu mine la postul de poliție.

— Pentru ce mă arestați ?

— Crimă.

Cînd Singh puse cătușele, Eddie era palid și buimăcit.

Trecură în hol.

— Patel !

— Da, domnule.

— Vezi dacă nu poți să ne faci rost de o ricșă.

În timp ce așteptau, se apropie de ei Shukla.

— Oh, salut, domnule Singh, salut, domnule Burton ! strigă el, distrat și intră în biroul administratoarei.

— Vă așteaptă o ricșă la poartă, domnule !

Patel își mîngîia mustățile pomădate și părea că rînjește.

— Sper c-o să vă întoarceți repede, domnule Burton.

Eddie se răsti la el.

— Du-te dracului !

— Domnule, vă felicit !

Să nu exagerăm, domnule comisar.

— Păi, are mutră de ucigaș. Trebuia să-mi fi dat seama mai de mult.

— Poți să-mi faci rost de un mandat de percheziție ?

Comisarul păru surprins. Singh îi explică :

— S-ar putea să găsim ceva în camera lui.

— Numaidecît, domnule ! zise comisarul, luminîndu-se la față.

— Bine. Și poți să faci în așa fel încît știrea arestării lui Burton să apară în ziarele locale și să fie transmisă la radio ?

— Scuzați-mă, domnule, dar dacă procedăm așa, n-o să-i prevenim pe complicii lui ?

— De loc. Şi ai putea să răspîndești vestea chiar în seara asta ?

— Da, domnule.

Jignit, comisarul se îndreptă spre ușă.

— Domnule comisar ! îl strigă Singh.

— Da, domnule.

— Asta-i doar o cursă.

— Așa ! Comisarul se întoarse plin de admirație. E o lovitură strașnică, domnule. Anunțul îi va face pe complici să se creadă în siguranță și vor face lucruri necugetate, trădîndu-se și ajungînd astfel în mîinile noastre.

— Hm !

— Sau poate va veni cineva și ne va aduce vreo informație care va provoca arestarea altei persoane.

— Poate... Şi, domnule comisar, te superi dacă mă instalez în biroul dumitale pentru cîteva zile ?

Comisarul se holba la detectiv.

— Să mă supăr ? Îmi faceți o onoare, domnule !

— Mulțumesc... O, cît despre cerșetorul acela care aprinde lumînări la templul lui Shiva — parcă Channa îl cheamă ? L-ai mai interogat ?

Comisarul păru încurcat.

— A șters-o, domnule.

— Cum ?

— Pe cînd mai era în templu, a cerut voie paznicului să meargă pînă la toaletă... și a dispărut.

— Asta-i grav.

— Știu, domnule, dar îl vom aduce înapoi.

XV

După-amiaza era fierbinte și apăsătoare vestea arestării lui Eddie devenise publică. Numai că nu avusese nici un efect pînă-n acel moment.

Singh stătea și chibzuia. Vinovatul, firește, e Vijay El avea motive să-i omoare pe cei trei.

Dar același motiv îl avea și Eddie. Ba mai mult. Furtul albumului de timbre și cearta cu Kaul erau dovezi care-l acuzau.

Singh puse pe masă paharul de ceai și scuipă frunzulițele, strîmbîndu-se. Își spuse că cineva ar trebui să-i învețe pe polițiști cum să prepare ceaiul.

— O doamnă vrea să vă vorbească, domnule.

— Cine e ?

— Nu vrea să spună. Zice că o cunoașteți.

— Cum arată ?

— Destul de drăguță, domnule... cu părul blond, înălțime mijlocie. Poate să aibă între 25 și 40 de ani.

— Cincisprezece ani de-o parte sau de alta pot să însemne mari deosebiri, dragul meu.

— Nu... adică da, domnule. Doamnele astea străine... e tare greu să le ghicești vîrsta, domnule.

— Mai ține-o în sala de așteptare.

— Da, domnule.

Polițistul, căruia un val de sînge îi înroșise obrazul, salută și ieși țeapăn din cameră.

Comisarul intră ca o furtună.

— Ghiciți, domnule, pe cine-am întîlnit chiar acum ?

— Pe doamna Bartlett ?

— Nu, domnule.

— Pe domnișoara Schnell ?

— Da, domnule.

După cîteva minute Singh spuse

— Vrei s-o poftești aici pe doamna Bartlett ?

— Să telefonez la Akash, domnule ?

— Pentru ce, domnule comisar ? E în sala de așteptare.

— Aici, la poliție ?... Iar eu care am trimis-o pe domnișoara Schnell tot în sala de așteptare ! Oare am făcut bine, domnule ?

— Hm !

Polițistul tocmai introducea în mașina de scris o coală specială de hîrtie.

— Ai putea să stenografiezi în amănunțime întrebările și răspunsurile, Ghulam Ali ?

— Firește, domnule, deși prea m-am exersat în ultima vreme.

Comisarul se-ncruntă.

— Da, da, aici geniul dumitale se cheltuiește zadarnic.

— Ba nu, domnule. Mă scuzam doar că n-am suficientă îndemînare.

Singh interveni

— Știți, zgomotul mașinii de scris le-ar ține atenția prea trează.

Comisarul dădu din cap.

— Vă pricepeți, domnule, să-i convingeți pe oameni. Niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte... Ei, am s-o aduc aici pe femeie.

— Fii calmă, doamnă Bartlett.

Ea își șterse lacrimile care-i curgeau pe fața pudrată și-și suflă nasul. Sub ochi avea cearcăne negre.

— Eddie Burton e nevinovat. Trebuie să-i dați drumul. Nu e un criminal. Toată povestea asta e absurdă.

— De ce ?

— E un adevărat diamant. Trebuie să mă credeți. Îl cunosc bine.

— Cînd l-ai cunoscut ?

— La Delhi. Eram co-proprietara unei cafenele mici, care s-a închis apoi. Obișnuia să vină pe-acolo.

— Cred că dumneata ești de două ori mai mare ca el.

— Și ce dacă ? Oare nu pot doi oameni să țină unul la altul — numai fiindcă există o diferență de vîrstă între ei ? De la început mi-a fost simpatic Eddie. O ducea

prost. Uneori îl lăsam să mănînce pe gratis. Poate are gura mare, dar e un băiat bun, sărmanul.

— Mult mai sărmană e victima lui.

— De cine vorbiți ?

— De cel asasinat. De domnul Kaul.

Ea spuse cu vehemență

— Nu. N-a putut să-l omoare.

— Cine, atunci, a putut ?

— Nu știu. Dar Eddie n-a putut... pentru că... pentru că... n-a putut ! E imposibil !

— De ce ești atît de sigură ? Mă lași să-ți spun că, în ciuda purtării lui, îmi place Eddie ? Ba sînt gata chiar să-l ajut. Există însă dovezi împotriva lui. A fost ultima persoană care l-a văzut viu pe domnul Kaul. El a furat albumul de timbre. Și el nu are nici un alibi.

— Dar nu putea să-l ucidă pe domnul Kaul !

— De ce ?

— Pentru că... pentru că... pentru că domnul Kaul... era... era tatăl lui.

— Poftim ? !

— Da. Și eu sînt mama lui.

În timpul scurtei tăceri care urmă, se auzi foarte lămurit zgomotul pe care-l făcea creionul polițistului pe hîrtie.

— De ce nu mi-ai spus asta de la început ? Ai avut un motiv să-mi ascunzi informația ?

— Da. Aveam motivele mele. Dar acum cînd Jai adică domnul Kaul — a murit, iar Eddie este acuzat pe nedrept, cred că e mai bine să vă spun totul.

Tatăl meu, domnule Singh, a fost militar englez. Cînd a părăsit-o pe mama, i-a lăsat o mică sumă de bani. Ea a murit cînd eu aveam zece ani și am crescut într-un orfelinat.

Cînd aveam 16 ani, l-am întîlnit pe Jai. A fost o dragoste la prima vedere.

La un an după căsătoria noastră, Jai a plecat în America, unde i se promisese o slujbă bună. Spunea că după două luni o să trimită după mine.

Economiile mele s-au terminat și nu-mi mai rămăsese nimic. De la Jai nu primisem nici o veste. Eram însărcinată și nu puteam să mă angajez nicăieri.

Am apelat la o instituție de binefaceri, unde am rămas pînă l-am născut pe Eddie. Președintele instituției era un englez bătrîn, John Burton. Începuse să mă viziteze în fiecare zi. În cele din urmă mi-a declarat că mă iubește.

În halul de mizerie în care mă aflam și cu lipsa mea de experiență, i-am primit propunerea și m-am mutat în casa lui. Era amabil și înțelegător. Totuși nu voia să creadă în căsătoria mea. Spunea că dorea doar atît să mă vadă fericită și cu o poziție socială sigură.

Între timp mi-a scris cineva că soțul meu a murit la New York.

Curînd după aceea m-am măritat cu John. Din cauza sănătății lui șubrede, ne-am stabilit într-o stațiune la poalele munților. Numai că acolo a început să se poarte ciudat.

La început am crezut că asta se datora faptului că se căsătorise tîrziu. Era colonel în retragere cînd m-am măritat cu el. Începuse să mă urmărească peste tot. Nu mai puteam lua parte la manifestații teatrale, ca în trecut. Chiar cînd afară vremea era ispititoare, mă ținea închisă în casă.

Nu m-am plîns niciodată. I-am fost credincioasă, măcar că-mi era mai mult un tată decît un soț. Tot ce-și dorea era să șadă în balansoar, citind ziarele cu mine alături.

Singurul lui prieten era un tînăr locotenent, Jimmy Bartlett. Îl invita la noi aproape în fiecare zi ca să joace șah. Treptat, și-a dat seama că între Jimmy și mine există ceva, dar nu putea găsi un tovarăș de șah de talia lui Jimmy. Judecata a început să i se întunece. O dată a încercat chiar să mă otrăvească.

Lucrurile au continuat așa aproape nouă ani. Într-o zi soțul meu ne-a surprins, pe mine și pe Jimmy, stînd de vorbă. A luat arma și a vrut să mă împuște. Glonțul a zdrelit brațul lui Jimmy. Am plecat cu el.

Judecătorul instanței de divorț era un vechi prieten al lui Burton, și nu mi-a dat mie copilul.

Îndată ce am obținut divorțul, m-am măritat cu Jimmy. Avea și el păcatele lui. Juca la curse și bea mult. Dar cu el am fost fericită.

Vorbești la timpul trecut.

— Da. A avut un accident... un accident mortal, jucînd polo.

— Îmi pare rău. Ei, și unde figurează Eddie în toată povestea asta ?

— El credea tot timpul că Burton e tatăl lui. Iar eu l-am lăsat să creadă.

— De ce ?

— Nu voiam să-și dea seama că tatăl lui a fost un escroc.

— Acum știe ?

— Da.

— Ce te-a făcut să-i spui ?

— Mi-a cerut 2 000 de rupii. Spunea că nu vrea să mai aibă de-a face cu mine, dacă pînă într-o săptămînă nu-i dau toți banii.

— Pentru ce-i trebuiau ?

— N-a vrut să-mi spună.

— Nu ți se pare curios ?

— Vedeți dumneavoastră, asta se datorează influenței celui de-al doilea soț. El l-a făcut să mă dușmănească. Eddie mă consideră rea și imorală. Îi e rușine de mine. Disprețuindu-mă, s-a enervat cînd am insistat să-mi explice.

— I-ai spus atunci despre domnul Kaul ?

— Nu atunci, domnule Singh... 2 000 de rupii sînt bani mulți, pe care nu-i am. Eram disperată. Îl iubesc pe Eddie. Nu voiam să-l pierd. Acum cîteva zile am văzut

în ziar o fotografie a lui Jai. Am fost teribil de impresionată. Mă măritasem cu el cînd era sărac. Pe urmă mă părăsise, deși nu greșisem cu nimic. Acum era bogat. Și urma să se însoare cu Sarita Shukla. Iar soarta mea ? O biată femeie între două vîrste — renegată de unicul ei fiu. M-am revoltat. M-am gîndit că Jai are destui bani, și încă mai mult decît îi trebuia. Putea să-și permită să dea un ajutor unicului său copil.

— Cum a reacționat Eddie ?

— A turbat. Spunea că mint. Bineînțeles că a fost foarte emoționat.

— L-ai întîlnit pe Kaul după sosirea lui. Cum s-a purtat după toți acești ani ?

— M-a șantajat.

— Cum ?

— Mi-a spus să dispar din calea lui. Dacă voi sufla o vorbă despre căsătoria noastră, mă va acuza de bigamie în fața tribunalelor.

— Ce-a spus despre Eddie ?

— Că nu-i nimic de făcut. I-am povestit că Eddie s-a născut la șase luni după plecarea lui în America. I-am spus că pot s-o dovedesc cu acte. Mi-a răspuns că nimeni n-o să se sinchisească de ele și dacă voi încerca să fac scandal, voi avea de suferit.

Singh se ridică.

— Mulțumesc, doamnă Bartlett.

— O să-i dați drumul lui Eddie ?

— Am să fac tot ce-mi va sta în putință.

— Recunoașteți că oamenii mei au oleacă de minte, chiar dacă n-or fi isteți ca ai dumneavoastră din New Delhi, zise comisarul. Acum o oră, polițistul care e pus de pază în Akash a descoperit bucățile astea de hîrtie într-o groapă mică, aproape de intrare. Sînt umede și pătate. Nu știu ce-o să putem face cu ele, dar în mai multe locuri se distinge numele lui Kaul și mai sînt și niște formule oficiale, domnule.

Singh puse pe masă o lupă în ramă de corn.

— Putem doar să ne dăm cu părerea ce o fi fost documentul acesta la origine.

— Aveţi dreptate, domnule. Ce-ar fi să-l consultăm pe Burton ? Poate ne va spune ceva.

— O idee bună.

— Deci, înseamnă că am prevăzut corect raţionamentul dumneavoastră. Nu, domnule ?

— Stai puţin ! Asta-mi aminteşte ce spunea odată Kaul...

— Domnule, ce-ar fi să-l interogăm puţin pe Burton înainte să-şi revină din starea lui de buimăceală.

— Perfect.

Poliţistul părea preocupat.

— Aş putea să mă reped pînă acasă. văd face copilul mai mic ? Are pojar.

— Desigur, zise Singh.

Apoi încercă să rînduiască faptele. Deocamdată putea stabili o legătură între Eddie şi morţile lui Ram Chand şi Kaul. Mai mult încă — avea acum fragmente dintr-un document. Dacă era un testament ? Sau măcar un codicil ? Chestiunea trebuia examinată cu grijă. Dar Swami ? Pe el cine ar fi putut să-l omoare ? Şi pentru ce ?

Dacă reuşea să descopere un motiv comun pentru comiterea tuturor acestor crime, putea să-l prindă pe vinovat. Problema principală era cine avea de profitat de pe urma morţii acestor trei oameni, aparent atît de puţin legaţi între ei ?

Singh îşi dădea seama că se afla pe drumul adevărului, dar deocamdată n-avea prea multe dovezi.

— Cum se simte copilul ?

Poliţistul se-ntorsese.

— Tot mai are febră, domnule.

— Te-ai mai gîndit, Burton ?

Îmbrăcat în costumul gri de sport pe care-l purta în ziua precedentă, Eddie îşi frămînta mîinile.

— N-aveţi nici un drept să mă reţineţi. Trebuie să consult un avocat.

— Ai grijă să fie deștept, ca să te scoată din încurcătura în care te-ai vîrît.

— Încurcătură ? Ce încurcătură ?

Camera era în semi-întuneric. Se lăsa noaptea. Singh aprinse lampa de pe birou.

— Nu puteți să umbriți drăcia asta ?

Singh spuse liniștit

— Ia loc.

Eddie clipi și se supuse. Lumina becului gol sublinia privirea rătăcită și barba crescută peste noapte.

Singh se ocupa de niște hîrtii. Apoi, rezemîndu-se cu mîinile de marginea mesei, întrebă

— De ce nu mi-ai spus că domnul Kaul ți-era tată ?

— Cine v-a spus minciuna asta ?

— Știi doar că e adevărat.

— Ba e o minciună sfruntată.

— Și știai că ești singurul lui moștenitor. Din cauza asta l-ai omorît pe domnul Kaul ?

— Vreți să mă faceți să spun ce doriți dumneavoastră. Întîi, bănuiți că a fost tatăl meu. Apoi, că l-am ucis ca să-i moștenesc averea. Și să te mai miri că toată lumea vă detestă pe voi, polițiștii.

— Ascultă, Burton, adineauri a fost aici mama dumitale.

— Serios ? Înseamnă că a înviat din morți. Sau tot dumneavoastră mi-ați găsit și o mamă ?

— Sînt în posesia unor dovezi.

— Să le ia dracu ! Gura lui Eddie începu să-i tremure Să vedeți, domnule Singh... Trecu un minut. Eddie părea că și-a învins ezitările.

— Aveți dreptate. Kaul era tatăl meu. Iar femeia aceea e mama mea. N-am vrut să vă spun, dar cred că ăsta nu-i un delict.

— Doar dacă n-ai făcut-o cu o intenție criminală. În fine, asta-i altă poveste. Cînd ai descoperit că domnul Kaul e tatăl dumitale ?

— Săptămîna trecută.

— Mă bucur că te-ai hotărît să vorbești.

— Mi-era rușine să spun adevărul.

— De ce ?

— Cum puteam să fiu mîndru de un tată care a fost un nemernic ?

— L-ai urît atît de mult ?

Eddie rămase pe gînduri.

— Nu știu cum să vă spun. Trezise în mine un sentiment complex, de iubire amestecată cu ură.

— Poți să-mi spui exact ce simțeai ?

— Cum naiba să știu ? Nu mi-am bătut capul cu analiza motivelor mele. Sînteți un om cu experiență. Desigur că știți cum se simte cineva într-o asemenea situație.

— Ce n-aș da să știu...

— În fine, situația e cam așa M-a crescut colonelul Burton. Era un suflet nobil și un tată adevărat. Sînt fericit că-i port numele. Mama s-a purtat rușinos. L-a părăsit pentru un jucător de cărți și un derbedeu. M-a rănit adînc, iar banii pe care mi-i trimitea din cînd în cînd, doar îmi măreau sila. Apoi, deodată îmi spune că adevăratul meu tată e un bădăran. Dezvăluindu-mi trecutul ei mizerabil, a urmărit un anumit scop. Voia să cred că a fost o martiră, că a ținut secret adevărul asupra nașterii mele, ca să nu-mi rănească sensibilitatea.

— Dar dumneata ai provocat-o.

— Va să zică, sînteți și dumneavoastră de partea ei ?

— Nu dumneata i-ai cerut 2 000 de rupii ?

— Oh !

— Uite, Burton, ești acuzat de crimă. Interesul dumitale este să lămurești toate punctele suspecte.

O clipă Eddie tăcu.

— Bine. Cînd i-am cerut banii, mi-a sugerat să-i împrumut de la logodnica mea. Pe urmă a stăruit să afle pentru ce-mi trebuiesc.

— Atunci ai șantajat-o.

— De ce credeți asta ?

— Păi, nu i-ai spus că n-ai s-o mai vezi niciodată dacă nu-ți dă banii ?

— Ce vreți să spuneți ?

— Știai ce putere ai asupra ei. Pentru ce-ți trebuiau banii ?

— Ca să ajut o persoană pe care mama mea a urît-o totdeauna.

— Pe cine ?

În vocea lui Eddie vibra o notă sentimentală.

— O bătrînă — doica mea — de fapt mama mea, după ce adevărata mamă ne-a părăsit, pe tatăl meu vitreg și pe mine. Are, biata de ea, cancer la stomac. N-o poate salva decît o operație. Un chirurg vienez din Delhi acceptă s-o opereze dacă-i dăm 2 000 de rupii. Poftim, ăsta-i adevărul !

— Întregul adevăr ?

Eddie păru surprins.

— Ce mai vreți să știți ?

— I-ai cerut domnului Kaul banii ?

— Nu... adică.... nu i-am cerut.

— Nu din cauza banilor acestora ți-a spus mama dumitale că domnul Kaul ți-era tată ?

— De unde să știu ?

— De ce v-ați certat atît de crunt ?

— Poftim ?

E vorba de cearta pe care ai avut-o cu domnul Kaul, în noaptea cînd a murit.

Eddie își frecă ochii.

— Dar nu l-am omorît eu.

— I-ai cerut 2 000 de rupii ?

— Da... într-un fel. I-am spus că e o chestiune de viață și de moarte.

— L-ai amenințat ?

— Amenințat ? Doamne ferește ! El a scos un revolver de sub pernă. A spus că n-ar ezita să tragă în mine dacă aș încerca ceva împotriva lui. A început să vorbească urît de mama. A zis că n-are nevoie să i se bage pe gît nici un fiu.

— Cu alte cuvinte, te-a respins.

— Da. Apoi, mai gîndindu-se puțin, adăugă Totuși, n-a fost atît de josnic. Mi-a spus că e generos, că e un fel de filantrop. Că se va mai gîndi la cererea mea, dar să nu-l zoresc.

— Și ai fost nevoit să-l zorești ?

— Ori dumneavoastră ori eu mi-am pierdut mințile !

— Dar îți trebuiau banii pînă-ntr-o săptămînă.

— Cine spune asta ?

— Mama dumitale.

— Sînteți indus în eroare, domnule Singh.

— Povestește-mi despre a doua vizită la domnul Kaul.

— A doua vizită ?

— Nu-mi spui tot, Burton.

— Ce vă face să credeți asta ?

— Albumul de timbre. Întîi trebuia să se calmeze, să fie într-o dispoziție mai amicală, ca să fie în stare să-ți împrumute un lucru atît de scump. Cel mai bine ar fi să povestești totul cum s-a întîmplat.

În ochii lui Burton apăru o privire tulbure.

— E adevărat... M-am dus la el, în cameră... cam la două ore după cearta noastră... ca să mă scuz pentru că am fost brutal. Am bătut la ușă și am intrat. Era culcat în pat. Am zis „Salut" Nici un răspuns. M-am apropiat și am ridicat cearșaful care-i acoperea fața. M-a privit fix albul ochilor lui. Am înlemnit.

— Ai plecat numaidecît ?

Aproape.

— Aproape ?

— Pe măsuța de noapte am observat albumul de timbre. La urma urmelor, era al meu prin lege.

— Prin ce lege ?

— Poate că era un pungaș, dar era tatăl meu.

— Domnul Kaul era de aceeași părere ?

— El nu credea decît ce-i convenea.

— De ce n-ai spus nimănui că l-ai găsit mort pe domnul Kaul ?

— Parcă dacă vorbeam, îl înviam ? Și-apoi mă temeam să nu atrag atenția asupra mea. Mai muriseră doi, iar poliția părea să caute un țap ispășitor.

— Hm... Și zici că te simțeai în dreptul tău, cînd ai luat albumul ?

— Bineînțeles.

Singh îl privi insistent și spuse liniştit :

— Poate că aveai dreptate. Cum a ajuns pe urmă albumul la mama dumitale ?

— Eu i l-am dat.

— De ce ?

— Pentru că nu doream să fie găsit la mi[illegible] un timp măcar.

— De unde teama asta ?

— Simțeam că mă bănuiți.

— Ce alte obiecte din camera domnului Kaul ai mai depus la complici ?

— N-am mai luat nimic.

— În sufrageria sanatoriului, domnul Kaul a anunțat înainte de a muri că-i va lăsa lui Swami o parte din averea sa. Sînt sigur că n-ai putut să uiți asta. I-ai amintit ceva domnului Kaul, în timpul certei dintre voi ?

— Ce mă privește pe mine ? Cu averea și cu proprietățile lui, putea să facă ce dorea. Le agonisise. Putea să le dea pe gîrlă.

— Cu toate astea, abia adineauri ți-ai revendicat drepturile de fiu legitim asupra albumului său.

Tulburat, Eddie răspunse

— Nu-mi trebuia pentru mine.

— Şi te-ai vîrît în toată povestea asta pentru o doică pe moarte ?

— Da !

— Ai mers pînă acolo încît să-ți ucizi tatăl ?

— Doamne fereşte !

— A discutat domnul Kaul cu dumneata despre testament ?

Eddie își luă capul între mîini. Singh ridică vocea.

— Da sau nu ?
— Nu.
— Ai văzut testamentul ?
— Nu.
Singh deschise un dosar.
— Atunci, de ce l-ai rupt ?
Eddie privi năucit la bucățile de hîrtie pe care un polițist le găsise lîngă sanatoriu.
— Ascultă, Burton ! Nu te pot ajuta decît dacă mă ajuți. Un paricid n-ar găsi nici o simpatie, dar dacă l-ai răpus pe domnul Kaul într-un acces de mînie, s-ar putea să obții circumstanțe atenuante.
Eddie bătu cu pumnul în birou.
— Nu l-am omorît eu ! Vreți să-mi smulgeți o mărturisire mincinoasă. N-o să reușiți.
Singh apăsă butonul soneriei. Apăru, salutînd, un polițist.
— Du-l înapoi în celulă !
— Asta-i tot ?
— O să mai stăm noi de vorbă, Burton.

— Domnule.
— Ce-i Ghulam Ali ?
— Omul ăsta are o inimă de piatră.
Cu gîndul aiurea, Singh dădu din cap. Polițistul se ridică încet de la locul lui, din spatele biroului, și ieși afară.
Singh își construi astfel raționamentul Eddie e din capul locului un om dezechilibrat. Mărturisirile mamei lui au contribuit la instabilitatea sa emotivă. Pe Ram Chand l-a ucis pentru Hilde Schnell. Apoi, de îndată ce i s-a prăbușit bariera rațiunii, s-a simțit ușurat. Următorul a fost Swami... pe care l-a omorît pentru că tatăl lui se hotărîse să lase o parte din averea sa pentru *ashram*-ul lui Swami. În fine, l-a ucis pe propriul său tată — fie din cauza testamentului, fie crezînd că poate nu avusese încă timp să-l facă.

Dar tot Singh știa că numai o singură moarte putea fi pusă, cu probe, pe seama lui Eddie moartea lui Kaul.

Stinse lampa de pe birou. Strălucirea ei fu înlocuită cu lumina palidă a becului, atîrnat de tavan.

Durerea din piept începea să-l chinuie. Singh privi la ceas. Era nouă fără cinci. Închise ochii, dar pleoapele-i ardeau.

Brusc își aduse aminte de Hilde Schnell. Mai era oare în sala de așteptare ?

Apăsă pe butonul soneriei, și îi răspunse comisarul.

— Hai să ne ocupăm de nemțoaică.

— Aveți dreptate, domnule.

Polițistul se-ntoarse la masa lui din colț.

— Păreți puțin obosit, domnule.

— N-am închis ochii toată noaptea.

— De ce, domnule ?

Singh arătă spre piept

— Mă ține treaz durerea.

— Pe frontul italian, în timpul războiului, am fost rănit, domnule. De cîte ori durerea devenea insuportabilă, îmi dădeau cîte o pilulă roză.

— Mie mi s-a recomandat odihna. De aceea am venit aici.

— Sper că în curînd veți putea să vă liniștiți, domnule.

— Și eu sper.

Singh se simțea obosit.

Hilde intră țeapănă, ținîndu-și strîns geanta în mîna dreaptă. Rochia verde sublinia culoarea blondă a părului. Se așeză în fața biroului. Abia cînd Singh privi în ochii ei albaștri, își dădu seama cît este de tulburată.

— Ce motiv ați avut să-l arestați pe Eddie ?

— De ce mă-ntrebi ?

— Pentru că sînt de părere că ați făcut o imensă greșeală.

Tăcu o clipă, privind prin cameră ca și cum ar căuta ceva. Singh se uita la ceas.

— Buttonhole, americanul, l-a ucis pe Kaul, zise ea cu fermitate.

— Poftim ?

— Buttonhole l-a omorît.

De pe fața lui Singh dispăru expresia de mirare.

— Hm. Continuă.

— Ne certasem, Eddie și cu mine, dar pe urmă ne-am împăcat. În seara aceea trebuia să mă-ntîlnesc cu el. Văzînd că întîrzie, m-am dus în camera lui. Nu era acolo. La întoarcere, pe coridor, mi s-a părut că-i aud vocea. Venea dinspre camera domnului Kaul. Țipau amîndoi, și Eddie și domnul Kaul. Asta mi-a trezit curiozitatea. M-am uitat în jur și, văzînd că nu era nimeni, am ascultat la ușă. Așa am aflat că Eddie este fiul lui Kaul. Poate că între timp ați aflat și dumneavoastră.

Da.

— Eu nu știam și am fost surprinsă. Dar nu tulburată, nu. Știți, am mereu probleme, trebuie tot timpul să scuz purtarea plină de snobism a lui Eddie. După ce mama lui l-a părăsit pe colonelul Burton, acesta se-nrăise, ura India și pe indieni, trăind în gloria trecută a imperiului. Asta l-a influențat mult pe Eddie.

— Parcă spuneai c-ai ascultat la ușa domnului Kaul. Ce s-a întîmplat pe urmă ?

— Poftim ?... Ah, da... Țipau din ce în ce mai tare. M-am retras, ascunzîndu-mă după coloana de sub casa scării. Nu voiam ca Eddie să știe că-i cunosc secretul. Nu voiam să se simtă jignit. Mă gîndeam că, poate, cîndva, o să-mi spună el singur. În clipa aceea am auzit un zgomot. Eddie a ieșit ca o furtună din cameră, trîntind ușa în urma lui. Mi-am zis că se-ndreaptă spre camera mea și eram gata să plec și eu, cînd ușa camerei vecine s-a deschis și l-am zărit pe domnul Buttonhole. A deschis ușa de la camera domnului Kaul, a intrat și a închis-o încet. Numaidecît i-am auzit strigînd unul la celălalt.

— Ce spuneau ?

— Vorbeau cu accentul acela teribil, american: N-am prea înțeles. Am prins totuși cîteva vorbe nebun, naufragiat, biștari, sticleți, etc.

Singh rîdea.

— Nu mă credeți ?

— Ai văzut multe filme americane, domnișoară ?

Hilde vorbi cu seriozitate :

— Vă rog să ascultați pînă la sfîrșit.

— Mă tem că se face tîrziu.

— Vă rog !

Singh oftă.

— Îmi promiți că ai să vorbești concis ?

— Mulțumesc ! Poate că vă mirați de ce nu v-am spus asta pînă acum, dar sînt străină și nu voiam să mă amestec într-o treabă care nu mă privea direct. Dar acum lucrurile se schimbă. L-ați acuzat pe Eddie de o faptă pe care nu el a comis-o. Și-acum ascultați ce-am auzit și ce-am văzut pe urmă...

Brusc, Singh începu să asculte atent, în timp ce expresia de teroare din privirea Hildei se adîncea tot mai mult.

XVI

— Unde e domnul ?

— Nu știu.

Singh luă de pe șemineu fotografia înrămată a unei femei cu privirea severă.

— Cine e femeia ?

Servitoarea, o țărancă voinică de vreo 45 de ani, tocmai scutura cearșafurile.

— Vai, domnule, vă rog s-o puneți la loc !

Părea speriată.

— De ce ? Ce-ai pățit ?

— Nimic, dar să vedeți ce s-a-ntîmplat ieri. Tocmai luasem fotografia și mă uitam la ea cînd a intrat domnul. S-a făcut stacojiu la față de furie și a țipat la mine. M-am speriat și l-am rugat să mă ierte. El mi-a smuls fotografia din mînă și a început s-o sărute de parc-ar fi fost un copil. Apoi mi-a spus — știu și eu oleacă englezește — că e fotografia mamei lui, pe care o ia cu el peste tot, chiar dacă pleacă doar pe o zi. Pe urmă mi-a zis să nu mai pun mîna pe ea, că de unde nu, îmi taie degetele. Mai încolo mi-a dat o bancnotă de 5 rupii. Eu una zic că cine-și iubește așa de mult mama, trebuie să fie om bun. Nu ca feciorii mei, toți mari și însurați, care m-au lăsat singură la bătrînețe. Ce noroc a avut ca să aibă parte de un fiu ca domnul. N-am dreptate ? zise femeia, privind într-una fotografia cu un fel de mirare.

Ochii colonelului luceau șiret.

— Bună ziua, domnule Singh. Îl căutai pe american ?

Stăteau în hol, la fereastră. Singh rămase surprins de perspicacitatea colonelului. Fusese de trei ori în camera lui Buttonhole și-l căutase peste tot prin Akash. Zîmbi în silă

— Nu l-ați văzut ?

Colonelul dădu drumul rîsului său nechezat.

— S-a trezit devreme, la șase dimineața. Acum se lasă seara. Probabil că s-o fi întors de la — ha, ha, ha — răcoritoare și s-o fi odihnind după truda asta în camera lui. Cred că a început să cam slăbească. Ieri n-a cinat, azi nici n-a dejunat nici n-a prînzit.

Cu mînecile suflecate, Buttonhole își turna de băut. Îi aruncă lui Singh o privire foarte puțin îmbietoare, dar spuse jovial

— Ia, te rog, un whisky.

— Regret c-am intrat nepoftit, domnule Buttonhole, dar...

— Pentru prieteni, inclusiv pentru dumneata, sînt F.B., zise americanul luînd încă un pahar de pe tavă. Hai, la-

să-mă să te servesc cu licoarea asta delicioasă. Știi ce mi-a spus ieri un tip ? Că o sticlă de scotch costă cît jumătate din salariul mediu al unui indian de rînd.

Îi turnă lui Singh o jumătate de deget de whisky și, apoi, fără a-l mai aștepta pe acesta, își sorbi băutura și-și umplu din nou paharul. În fine, spuse radios

— Ei, și ce te-aduce la F.B. ?

— Domnule Buttonhole, ești acuzat că l-ai ucis pe domnul Kaul.

Celălalt tresări, apoi se congestionă tot.

— E o minciună grosolană, Singh, și ar trebui să-ți dai seama. Ai martori ?

— Da.

— Nu pe nebuna de nemțoaică, sper.

— Ba da. Pe domnișoara Schnell.

Buttonhole deveni indiferent.

— Nu mă mir de loc.

— Domnișoara Schnell mi-a raportat că în noaptea fatală te-a văzut intrînd în camera domnului Kaul. A auzit zgomotul unei lupte. Cînd ai ieșit, ea a intrat în cameră și l-a găsit pe domnul Kaul mort. S-a repezit în coridor, dar tocmai atunci ai ieșit din nou și ai văzut-o. De atunci o urmărești pas cu pas.

— Singh, mă dezamăgești, mai ales de cînd mi se spune că ești un detectiv vestit. Mi se pare că o fată isterică te-a dus de nas. Ți-a țesut povestea asta ca să-și salveze iubitul. Cuvîntul meu stă față-n față cu al ei și al meu are mai multă greutate. Sînt un om de afaceri solid și nepătat, pe cînd ea — ca să-ți spun adevărul — venea pe la sărmanul Kaul și de vreo două ori i-am surprins giugiulindu-se, un moșneag zaharisit cu o aventurieră. Dar purtările lor nu mă priveau. Ți-o spun numai ca să mă apăr de sălbatica dumitale acuzație. Poate că l-a omorît chiar ea. Treaba dumitale este să afli de ce a făcut-o.

Singh își plimbă privirea de la fața lui Buttonhole la șemineu și o lăsă să întîrzie acolo. După cîteva clipe zise calm și aproape cordial :

Cred, F.B., că ai dreptate. Totdeauna i-am apreciat pe cei care spun adevărul.

Cu perle de transpirație pe frunte, Buttonhole își sorbea băutura. Îl măsură pe Singh cu privirea. Apoi clipi șiret.

— Înseamnă că sîntem iar prieteni ?

— Am fost vreodată altfel, F.B. ?

Buttonhole se destinse.

— Știi că la un moment dat m-am îndoit... prea erai oficial.

— Deformare profesională. Nimic mai mult.

— Și-atunci, amice, de ce nu-ți bei paharul ?

— Regret, F.B. Sînt un om bolnav

— De cînd ?

Singh se lovi peste piept

— Glonte. Îmi merge mult mai rău de cînd mi-a căzut pe cap istoria asta. Și doctorii mi-au interzis să beau.

— Știi, cîteodată mă roade conștiința. Pe patul de moarte maică-mea, draga de ea, m-a pus să-i promit că n-o să mă ating niciodată de băutură și de nevasta altuia.

— Noroc că ai o conștiință elastică și rezistă.

— Voi, indienii, sînteți niște filozofi.

Singh se sculase.

— Doar nu vrei să pleci ?

Singh înregistră tonul de ușurare din Buttonhole.

— Pe curînd, F.B.

În treacăt, Buttohnole zise :

— Nemțoaica a fost ieri la poliție ?

— Ai auzit-o pe ea spunînd c-a fost ?

— Ha-ha ! Era turbată și delira.

— Ce zicea ?

— Că se teme de mine.

— De ce ?

Pentru că n-aș fi eu, că aș fi dublura mea. C-am fost slab, cînd am sosit aici, iar acum aș fi gras. C-am

fost mai scund și că ochii-mi erau verzi, nu cenușii. Susținea că m-am uitat ciudat la ea, cînd a ieșit din camera lui Kaul, și c-am s-o omor pentru că a fost martoră la asasinarea lui. Mi se făcea rău auzind-o.

— Ce i-ai răspuns ?

— Să se ducă dracului. Nu crezi că e tocmai bună de dus la balamuc ? Majoritatea femeilor albe de aici sînt țicnite — și s-ar cuveni să fie internate.

— Că bine zici, F.B.

— Crezi că am dreptate în cazul domnișoarei Schnell ?

— Să știi că o ținem sub observație, F.B.

— Poate că va trebui să fie examinată de un psihiatru, zise Buttonhole. Apoi, după o pauză, adăugă Dar se pare că nu aveți suficient de mulți psihiatri în țara asta.

— Facem și noi ce putem.

— Cred că războiul a agravat simțitor nevroza printre aceste nemțoaice, zise Buttonhole cu o umbră de compătimire.

Singh urcă în camera lui. Își controlă revolverul și luă binoclul, pe care-l cumpărase cu ani în urmă la Londra.

Se-ntreba dacă să dea un telefon la poliție, dar se hotărî să nu-i prevină. Deocamdată nu era sigur de nimic. Se lăsa dus de o presimțire.

Stînd de vorbă, puțin mai înainte, cu Buttonhole, observase dispariția de pe șemineu a portretului mamei lui, care, după-masă mai fusese la locul lui.

Asta îi sugerase că Buttonhole avea de gînd s-o șteargă.

Mai era și faptul că Buttonhole lipsise toată ziua de acasă. Poate că făcuse pregătirile necesare.

Nici una din aceste fapte, luate separat, n-ar fi dat naștere la bănuieli. Dar depoziția din ajun a Hildei schimbase situația și-l făcuse pe Singh să acorde comportamentului lui Buttonhole cea mai mare importanță. De îndată ce observase dispariția fotografiei înrămate, Singh schim-

base tactica. Acum era important să nu-l alarmeze, ci să-l liniştească pe Buttonhole. Să-l facă să se simtă în siguranţă. De aceea, spre sfîrşitul convorbirii, fusese de acord cu el în privinţa Hildei Schnell.

Singh se-ntreba totuşi dacă nu cumva tocmai asta avusese darul să-l alarmeze pe Buttonhole. Oricum, era zadarnic să se mai frămînte. Singurul lucru important era să afle ce intenţionează să facă acest om.

Amurgul se întuneca tot mai mult.

În dosul zidului, la cîţiva metri de la intrare, creştea un boschet. Ascuns acolo, puteai observa limpede cine intră şi cine iese din sanatoriu.

Singh aştepta de aproape două ore. Luna plină atingea totul cu razele-i palide, cînd Singh auzi nişte paşi grei pe pietriş. Ridicîndu-se pe jumătate în ascunzişul lui, împinse binoclul prin frunziş. Da, era el, Buttonhole! Căra o servietă şi avea aerul degajat al unui om care se plimbă după masa de seară.

Prudent, Singh ieşi din ascunziş şi se postă în dosul stîlpului porţii. Nu se auzea decît ecoul paşilor pe drumul pietruit. Singh era sigur că nu-l putea vedea nimeni. Se mută sub un copac cu frunziş bogat şi încercă din nou să-l prindă cu binoclul pe Buttonhole.

În faţa lui, la aproximativ o sută de paşi, acesta mergea repede, cu trupul aplecat înainte.

Singh porni după el. Deodată încremeni pe loc, căci auzise în urmă un zgomot. Îşi pipăi revolverul şi privi împrejur. Nu se zărea nimeni.

Poate c-a fost un lup solitar, sau un şacal, se gîndi el. Privi din nou cu binoclul. I se părea că Buttonhole fuge de-a binelea.

Singh ştia că nu trebuia să piardă nici un moment. În cîteva minute omul lui avea să ajungă în punctul unde drumul se bifurcă o potecă duce la Nandi Nagar, cealaltă la templul lui Shiva. Iar el trebuie să fie sigur încotro a luat-o Buttonhole.

Oare îl urmărește cineva? Poate că Buttonhole are complici, şi unul din ei ar putea să-l urmărească. În situația asta, cel mai bine ar fi să treacă pe o potecă îngustă între copacii plantați la marginea drumului și creasta pantei. Așa ar lăsa să se creadă că e un animal care-și croiește drum în josul colinei prin desiș. Dar fără îndoială că era riscant.

Într-o frîntură de secundă se hotărî. Începu să-și caute drumul mai mult pipăind decît văzînd. Deodată se opri, tresărind. Se produsese o alunecare de teren. Fascinat, se trezi privind într-un abis. Încă un pas, și... Dar nu mai era timp pentru astfel de gînduri. Se-ntoarse repede pe drumul principal. În clipa cînd ajunse la bifurcație, apucă să vadă că Buttonhole pornise spre stînga. Era evident că se-ndrepta spre templul lui Shiva. Drumul desfundat urca și cobora abrupt, totuși, aprinzînd din cînd în cînd lanterna de buzunar, Singh observa că făcea progrese.

Își aminti că comisarul îi vorbise de o scurtătură. Deși la ora aceea era nesigură, merita să-ncerce. Putea să-și atingă ținta cam cu un sfert de oră înaintea lui Buttonhole, ca apoi să examineze terenul și eventualele căi de acces, favorabile întîlnirii.

Lunecă în josul pantei, trecu prin albia unui rîuleț secat și începu să urce anevoie colina stîncoasă. Trebuia să ajungă pe o coamă pe care se-nălța un tron antic, de marmură. Lîngă el se afla cadranul unui ceas solar. De partea cealaltă şerpuia drumul care ducea în vale și apoi urca din nou. I se spusese că trecînd peste creasta colinei ajungea la ruinele din jurul templului lui Shiva.

Zări de departe creasta. Durerea din piept i se-nteți. Se odihni cîteva minute pe stîncă şi începu din nou să urce. Ajungînd pe creastă, nu zări nicăieri nici tronul nici cadranul solar. Se gîndi că se rătăcise. Cu orice preț trebuia să dea de cărarea care-l putea duce pe vîrful colinei următoare.

O găsi curînd. Încordat tot, coborî treptat, dar deodată poteca se pierdu.

Se afla într-o trecătoare. Fantomatice și inaccesibile, stîncile aruncau în vale umbre uriașe. Terenul sălbatic era presărat cu fragmente de stînci, gropi și tufișuri cu frunze dese. Durerea îl mai lăsase deocamdată și Singh chibzui că n-ar fi bine să urce la-ntîmplare.

Își aminti că templul lui Shiva se află înspre nord-vest. O luă repede spre dreapta, la noroc, făcînd pași mari, trecînd peste gropi și bolovani, iar după un sfert de oră dădu peste adevărata potecă, pe care pînă în clipa aceea n-o găsise. Cobora de pe colina din spate și urca spre cea spre care se-ndrepta el acum ca s-o escaladeze. Privind prin binoclu văzu pe ea grămezi de stînci. Nu cumva se ascundea cineva în dosul lor, așteptîndu-l să apară ?

Singh scutură din cap. Se gîndi că lipsa de somn îi obosise nervii. Era aproape sigur că urmărirea lui Buttonhole nu trezise bănuiala nimănui. La un moment dat se gîndi că poate omul lui e un bărbat de treabă, că nu e implicat în crimă. Că poate se plimba pur și simplu. Mulți americani care vizitau India aveau probleme sentimentale. Poate că în dosul exteriorului lui cinic, Buttonhole era doar un bogătaș, cu sufletul bolnav

Netținînd însă seama de gîndurile acestea, Singh urcă prudent, ducînd din cînd în cînd binoclul la ochi.

Ajunse pe culme. Binoclul îi arătă întreaga întindere, presărată cu ruine. Pe o ridicătură de teren se-nălța templul, cu scările-i reparate. Peștera sfîntă în formă de potcoavă, lacul în care găsise cadavrul lui Ram Chand, locul unde fusese descoperit trupul neînsuflețit al lui Swami ., statuile dezgropate ale unor vremi apuse, risipite pe toată întinderea.

Coborînd anevoie spre templu, Singh se simți cuprins de un ușor tremur nervos. Toate simțurile i se ascuțiră și mesajele lor îi anunțau o primejdie iminentă. Își spuse din nou că tensiunea în care se afla se datora insomniei și urcă tiptil scările templului.

Lumina lunii se oprea în prag, scoțînd din noapte literele cioplite deasupra ușii, iar strălucirea ei adîncea și mai mult bezna dinăuntrul templului, care părea o masă compactă, palpabilă.

Singh se cufundă brusc în întuneric și încercă să-și deprindă ochii. Îl izbi mirosul înțepător de ulei de muștar și auzi sfîrîitul opaițului. Se apropie încet de altar. Se opri în fața zăbrelelor de marmură din juru-i. Mai departe, sub tridentul lui Shiva, cu șerpii de marmură încolăciți în jurul zeului albastru, sta o cupă de lut. Feștila de bumbac lunecase în ulei. Singh o rîndui și numaidecît flacăra se liniști. Îi veni în minte Channa, care o luase la fugă. Era evident că dimineața venise altcineva să aprindă lampa în locul lui.

Singh făcu un pas înapoi, ca să iasă din lumina slabă a flăcării și-și ascuți auzul, ca să nu-i scape nici un zgomot suspect. Se gîndi să înconjoare altarul.

Își croi încet drumul, pipăind cu vîrful degetelor crăpăturile zidului de marmură.

Nu-și scoase binoclul din buzunar și nu putu descoperi nici un pasaj secret.

Înainte de a părăsi templul, se mai opri o clipă în întunericul lui. Pe sub poartă, privi la lacul cu lotuși. Nu sufla nici o adiere, iar lumina lunii l-ar trăda din clipa cînd ar păși afară.

Își zise că întunericul îl ocrotește. Prin binoclu putu să vadă frunzele unui pom din depărtare, atîrnînd inerte pe ramuri.

În stînga, la o aruncătură de piatră, era intrarea în peștera sfîntă. Bolta era alcătuită din trupurile celor doi șerpi de marmură. Capetele lor ridicate se-nfruntau în vîrful bolții. Ceva mai departe, la cincizeci de pași, se ridica un dîmb.

Brusc, tăcerea fu sfîșiată de o împușcătură, iar Singh simți cum bezna se prefăcu într-o fiară care-i sugea curajul. Dar de vină era numai înțepătura bruscă din piept, care începuse să-l doară în clipa cînd auzi împușcătura.

Luă binoclul și, privind în jur, se încredință că în templu nu era nimeni. Împușcătura se terminase într-un zgomot înăbușit. Probabil că glontele se înfundase într-o masă argiloasă. Sunetul păruse să vină dinspre peșteră.

Singh își dădu seama că nu mai trebuie să rămînă în templu. Din principiu evita întotdeauna violența, dar acum trebuia să fie pregătit pentru orice împrejurare. De aceea scoase revolverul și ridică piedica.

Dintr-o săritură coborî treptele templului, oprîndu-se lîngă o tufă de zmeură. Își încolăci degetele în jurul tulpinei și trase de ea pînă o scoase din pămînt, cu rădăcină cu tot. Ținînd-o ca un paravan, înaintă aplecat pe poteca nesigură.

La gura peșterii se opri cîteva clipe ca să răsufle. Apoi intră și, o clipă, îl năpădi spaima întunericului dinăuntru.

În timp ce înainta anevoie, auzi niște voci înăbușite. O luă în direcția lor și trecu pe lîngă un șir de camere, de-a dreapta și de-a stînga, pline cu statui de zei și de zeițe. Apoi deodată încremeni. Camera următoare era luminată cu o lanternă. Înăuntru se înfruntau două voci mînioase

— Dă-o dracului, băiete, crezi că sînt prost ? Și nu te mai juca cu arma ceea, că pe mine nu mă sperii.

— Ești un american caraghios, F B. Ăi fi tu născut în Texas, dar tot eu te bag în cofă. Vrei să-ți demonstrez ?

— Măi, Vijay, bețivanule, să știi că mă supăr. Și am dreptate să fiu furios. M-ai înșelat, mizerabile, și între tovarăși de afaceri asta nu se obișnuiește.

— Minți, F.B. !

— Eu ? Păi nu ți-am dat 2 000 de dolari bani gheață, cum ne-a fost vorba ? Iar tu mi-aduci numai jumătate de marfă ! Să știi că toată viața ai să...

— Firește c-ai plătit tot. Și ai primit numai jumătate. Dar e vina dumitale.

— Pe naiba !

— Te grăbești să pleci din țară. Impreună cu Kaul ați venit să aveți niște întîlniri de afaceri și trebuia să mai rămîneți cel puțin încă o săptămînă. Ce-i cu graba asta ? Zici că te urmărește Singh. Ei bine, F.B. acum văd că ești un fricos.

— Dă-o dracului, nu pricepi că dacă dau de bucluc, s-a zis cu organizația, nu numai cu asta de-aici dar și cu cea din America ? Siguranța și plecarea mea imediată sînt de o importanță vitală.

— Știu, știu, mi le-ai spus azi dimineață pe toate. Am aranjat totul cu agenții noștri. Am adus și mașina. Te duc pînă la Prindian. Mîine dimineață la cinci te sui în avion. În treizeci de minute ești în Pakistan. Și-atunci ai să-ți muști degetele că te-ai grăbit ca un prost.

— Bine, dar uite, Vijay, băiatule, vreau jumătatea ailaltă.

Bineînțeles.

— Adică ?

— Ai s-o capeți săptămîna viitoare.

— Știi bine că asta-i o minciună gogonată.

— Nu pricep, F.B.

— Dă-ți seama, omule. Tîmpita aia de Schnell s-a dus noaptea trecută la postul de poliție și i-a turnat lui Singh o poveste despre mine. Ea...

— Asta-i curată închipuire. M-ai rugat să pregătesc totul pentru plecare, și m-am executat. Banii, cei 2 000 de dolari, i-am trimis șefului, care i-a expediat la Centrală. Au zis să fie pe termen scurt. Ai să iei restul peste cîteva zile, sau așteaptă să-ți vină pe calea obișnuită.

— Și dacă nu vin ?

— Nu mai vorbi prostii. Înainte lucram cu Kaul, deși nu l-am văzut niciodată, pînă cînd a venit aici ca să dea ortul popii. El trimitea întotdeauna banii înainte. Marfa îi sosea fără greș, prin agenții noștri. Zici că ai preluat dumneata rolul lui Kaul, dar mi se pare că n-ai încredere în noi.

— Ba da! Dar, oricum, nu era posibil să-ți plăte. doar cantitatea livrată?

— Mai bine ți-ai prelungi șederea aici.

— Ca să mă înhațe Singh? Servitoarea mi-a spus că astăzi a fost de cîteva ori în camera mea. După masă a dat buzna peste mine, spunînd că nemțoaica cea zăpăcită m-a acuzat că l-aș fi omorît pe Kaul.

— Și l-ai omorît?

— Și tu, Vijay?

— Stai să-ți spun un secret, F B. Atunci cînd Ram Chand a plecat spre lac să se-ntîlnească, cum era stabilit, cu Kaul, m-a rugat să merg cu el, așa, ca precauție. Ei — acum știi că dacă mi se-ntîmplă vreo neplăcere pot să te înfund.

— Hai, nu fi prost.

Între timp Singh se furișase camera alăturată de cea în care se aflau cei doi.

Cocoțat pe o dală de marmură, Vijay ținea în mînă un pistol. Buttonhole stătea cu picioarele depărtate. Între ei se găsea un geamantan deschis, care conținea cîteva pachete. Unul era desfăcut, și se vedea o substanță cafenie.

Calm, punînd pistolul lîngă el, Vijay se apleca să închidă geamantanul.

Singh privise toată scena, de după o statuie imensă a zeului bogăției Ganesha, cu cap de elefant. Se apropie tiptil, fără nici un zgomot, de Vijay. Acesta își căută pistolul. Țipătul pe care-l scoase fu gata să-l înece

— Ce?

Surprins, Buttonhole sări într-o parte și proiectă lumina lanternei pe fața lui Singh, care porunci

— Sus mîinile!

În timp ce se supunea ordinului, Buttonhole stinse lanterna și se repezi la Singh.

Bezna subită se umplu cu înjurături și cu tîrșîit de picioare.

Buttonhole strigă:

— Pune mîna pe el, Vijay ! Dă-l gata !

Singh se cutremură sub greutatea unui obiect care se izbi de capul lui. Dar turbanul îi ajută să reziste loviturii. Sări într-o parte tocmai la timp ca să evite un alt bolovan.

Trase în aer. Glontele izbi tavanul stîncos și stîrni un bubuit reluat de ecou. Cînd reuși să scoată lanterna și s-o aprindă, amîndoi, și Vijay și Buttonhole, se aflau la gura peșterii. Lăsîndu-se pe vine, Buttonhole se răsuci și-și descărcă pistolul. Glontele îi smulse lui Singh lanterna din mînă, dar el se repezi spre intrare, amenințîndu-i :

— Stați ori trag !

Ca răspuns, Buttonhole mai trase o dată.

Singh se afla în întuneric, pe cînd cei doi erau în lumina lunii.

Singh ținti spre genunchii lui Buttonhole, trase și greși ținta.

Buttonhole mormăi

— Va trebui să-l omorîm, Vijay.

Și mai descărcă de două ori pistolul în întunericul peșterii.

Deodată scoase un țipăt, în timp ce pistolul i se rostogoli în jos pe pantă. În clipa următoare scoase și Vijay un geamăt.

Singh se ascunsese în dosul unui leu de piatră din camera de lîngă intrare și se mira cine trăsese. Văzu cum Buttonhole și Vijay fugeau mîncînd pămîntul.

Repezindu-se după ei, observă o mașină și numaidecît trase în cauciucurile roților.

— Stați !

Pe cînd Buttonhole și Vijay se apropiau de mașină, se auzi o împușcătură și o voce cunoscută strigă în noapte

— Domnule Singh !

Deși plăcut surprins, Singh nu încetini urmărirea. Buttonhole și Vijay se opriseră amîndoi.

— Sus mîinile, domnilor. Și fără alte figuri, vă rog. De acord ? zise Singh.

Un bărbat înalt cobora panta.

— Bucuros că ți-am fost de folos, domnule inspector.

Era colonelul Middlesex.

— Dacă vrei să desfaci lațul prins la catarama mea, o să constați că avem și sfoară...

Singh îi percheziționă pe prizonieri și le legă mîinile la spate, înghesuindu-i apoi în spatele mașinii. Amîndoi fuseseră răniți la umăr.

— Ai grijă de ei, domnule Singh ! spuse colonelul dispărînd sub capotă. Perfect ! zise el, bătînd din palme. Totul e în ordine.

Singh îi dădu cheia mașinii. O găsise la Vijay.

— Să știi, domnule Singh, că aveam ideile și bănuielile mele. Tot eu am convins-o pe domnișoara Schnell să-ți raporteze ce-mi povestise despre prietenul nostru, americanul, care șade acum în spate. Știam că l-ai căutat toată ziua. Și că ai stat o bună bucată de vreme în boschetul de la intrarea în sanatoriu.

Singh rămase trăsnit.

— Va să zică dumneata mă urmăreai, colonele ?

— Da. Apoi, brusc, ți-am pierdut urma, dar am dat peste Buttonhole, care se-ndrepta spre templu. A reușit să-mi scape, banditul. Pe urmă m-am trezit în fața mașinii. Am scos-o din funcțiune, pentru orice eventualitate, și-apoi am așteptat să se-ntîmple ceva. Dar ăștia doi, zise colonelul, arătînd spre Vijay și Buttonhole, n-au ieșit cu fața curată, nu ?

Singh privi amuzat, dar cu o caldă apreciere, la fața lui îngustă, la șortul, cămașa și jambierele-i kaki.

— Nu... și zău, domnule colonel, au lăsat în peșteră niște pachete. N-ar trebui să le luăm ?

Porniră spre intrarea peșterei. Colonelul îi dădu lui Singh lanterna sa. Acesta se întoarse curînd cu un geamantan mare și-l puse în portbagajul mașinii.

— Ești un țintaș excelent, domnule colonel !

— O, nu mai sînt cum am fost. Reumatismul contractat în Birmania mi-a stricat stilul, dar dispozitivul telescopic pe care-l atașez la armă mi-a salvat deseori viața. Odată, acum vreo 20 de ani, trebuia să-l împușc pe Badmash, vestitul tigru din Kunaonul Superior. Noaptea era neagră iar jungla...

În timp ce se-ndreptau cu mașina spre stația de poliție, colonelul își depăna amintirile.

Pentru prima dată, Singh îl asculta cu plăcere.

XVII

Comisarul spunea

— Ei bine, domnule, pînă la urmă i-am dat drumul doamnei Bartlett, după ce am încredințat-o, pentru a zecea oară cred, că vom controla depoziția ei și că de-ndată ce vom constata că e nevinovat, îi vom reda fiului ei libertatea. Trecuse de ora trei. Am luat cu mine vreo doi jandarmi și trei polițiști și m-am repezit spre Akash. Am descoperit bufetul zidit în dosul camerelor ocupate de Kaul și Buttonhole. Patel, omul de serviciu, tocmai îl deschidea. A încercat să ne împiedice și-atunci i-am făcut observație, zicînd că împiedică poliția să-și îndeplinească datoria.

— Nu mai spune !

Comisarul se-ntoarse spre colonelul Middlesex

— Știu că n-a fost reglementar, dar am obținut rezultate bune, zise el, arătînd spre cele două benzi de magnetofon, care zăceau sub lumina orbitoare a lămpii de pe birou. Nu-i așa, domnule Singh, că în noaptea asta am săvîrșit lucruri mărețe ? Dumneavoastră i-ați prins pe Buttonhole și pe Vijay asupra faptei și ați aflat cine a comis crimele, în timp ce eu adunam dovezi concludente. Să le dau drumul ?

— Desigur.

Comisarul aranjă magnetofonul și porni prima bandă.

La-nceput se auzi un zgomot distorsionat iar apoi o voce

„Scuzați-mă, domnule Kaul, că dau buzna în halul ăsta. Știu că e trecut de miezul nopții și că n-ați sosit decît acum o oră. Trebuie să fiți obosit după atîta drum, dar de mult doream să vă spun cîteva lucruri între patru ochi."

„Cine ești și ce vrei

„Vă supărați dacă închid ușa ?" Se auzi cum se-nchidea ușa. „Acum e mai bine. Știți, nu putem risca să ne audă cineva. Mă numesc Ram Chand, dar aici sînt cunoscut ca doctorul Ram Chand, arheolog. De fapt sînt un agent al Biroului de Stupefiante al Națiunilor Unite. Ca să fiu corect, sînt un fost agent... Tovarășul dumneavoastră, domnul Buttonhole, m-a făcut să-mi pierd slujba."

„Cum ?" Pauză. „Spune cum !"

„Să vă povestesc. Anul trecut, la 15 decembrie, am primit printr-unul din informatorii noștri vestea că avionul din Liban, care ateriza pe aeroportul de la Geneva la ora cinci și treizeci, avea la bord o încărcătură de heroină.

Avionul a fost percheziționat. Scurt timp după aceea m-a vizitat domnul Buttonhole. Mi-a promis 5 000 de dolari dacă-i voi salva un pachet care fie s-a rătăcit, fie a fost confiscat.

Am avut multă bătaie de cap, dar în cele din urmă am pus mîna pe pachet. Buttonhole îmi spusese că nu are la el bani gheață și m-a întrebat dacă n-aș putea să-l pun în legătură cu un amator care să cumpere heroina. I-am spus că o să-mi dau osteneală și l-am rugat să mă scuze dacă-l las o clipă singur. Întorcîndu-mă de la lavabou, am surprins o convorbire între Buttonhole și un bărbat de vreo 40 de ani, cu părul negru."

„Nu cumva avea un neg pe vîrful nasului ?"

„Ba da, un neg pe care creștea păr. Mai tîrziu am aflat, consultînd lista pasagerilor, că se numea James Bradley."

„Jimmy Bradley ? Oh ! Hm ! Înțeleg !"

„Buttonhole îi cerea lui Bradley să aranjeze lucrurile în așa fel, încît cei interesați din America să creadă că pachetul a fost sechestrat."

„Sechestrat ?"

„Da. Imediat după aceea l-am pus în legătură pe Buttonhole cu unul din cei mai buni agenți. Buttonhole mi-a dat în aceeași seară 1 000 de dolari, zicînd că restul mi-l va plăti a doua zi. Apoi a dispărut.

Intenționat m-am ținut de-o parte și n-am fost prezent la tranzacții. Dar unul din controlorii noștri mă văzuse în tovărășia acestor oameni suspecți și după o săptămînă am fost concediat. Nu e momentul să intrăm în detalii.

Buttonhole a scăpat, în schimbul unei sume mari, de pachetul lui. Am aflat că are cont secret la una din filialele Societății Băncilor Elvețiene. Cum fratele răposatei mele soții este administrator adjunct acolo, știu că după vreo două zile Buttonhole a depus 50 000 de dolari. Dețin toate datele privind numărul de cont, cunosc transferele monetare și pe intermediari. Vedeți, am relații în străinătate. Ele mă țin la curent. În orașul acesta se află bunul meu prieten Vijay. V-am așteptat mereu, de cînd mi s-a anunțat vizita lui Buttonhole și a dumneavoastră aici la Akash."

„De ce-mi spui toate astea ?"

Un chicotit.

„Păi, sînteți tovarăși, nu ? Cînd face o boacănă ca asta, vă lovește și pe dumneavoastră. La urma urmei, sînteți tot o apă și-un pămînt."

„Ce te privește asta pe dumneata ?"

„Nu mă privește, dar vă rog să vă dați seama că ridic sabia asupra capului lui Buttonhole. În clipa cînd voi comunica celor din America escrocheria lui, s-a sfîrșit cu el."

„Mă șantajezi ?"

„N-are rost să mă insultați... Propunerea mea trebuie să vă intereseze. Buttonhole mi-a dat doar 1 000 de dolari.

Restul de 4 000 îmi dați dumneavoastră și pe urmă îi cereți cel puțin 50% din ce-a realizat el pe-ascuns. Dați-mi banii și veți avea de la mine toate informațiile necesare. Nu mă deranjează, puteți să mă plătiți și în cec de turist."

„N-am la mine atîta."

„Puteți aranja pînă mîine ?"

„Hm... Bine. Unde ne-ntîlnim ?"

„La templul lui Shiva... la ruine. Știți cum se ajunge acolo ?"

„Nu, dar am să nimeresc eu. La ce oră ?"

„Unsprezece dimineața."

„De acord."

Comisarul apăsă pe butonul de oprire.

— Azi după-masă l-am avut aici pe Patel. L-am pus să mărturisească. El însuși se ocupa, conformîndu-se ordinului lui Shukla, cu înregistrările. Să-i mulțumim doamnei Bartlett că ne-a dat de știre. Dînsa le-a descoperit întîmplător, pe cînd căuta un registru mai vechi.

— Shukla știa, deci, tot timpul ce se petrecea acolo ? întrebă Singh.

I-am luat și lui un interogatoriu, domnule. Spune că a făcut-o pentru că dorea să-l cunoască mai bine pe viitorul lui ginere. Susține că încă n-a ascultat benzile.

— Presupun că microfoanele erau ascunse în camere, zise colonelul.

— Da. Ba mai mult doamna Bartlett mi-a spus că aproape cu patru săptămîni înainte de sosirea domnilor Kaul și Buttonhole, aceste două camere au fost rezervate și au stat închise.

— Probabil că Shukla n-a dorit să fie luat prin surprindere și deci le-a pregătit pe toate dinainte, magnetofoane, microfoane și celelalte.

— Totuși, Patel a fost un meșter prost. N-a înregistrat de pildă cearta dintre Eddie și Kaul. Cu toate astea...

Comisarul porni banda a doua.

Se auzi ceva ca o bătaie în ușă.

„Intră... O, tu erai ? Nu ți-e somn... sau ce ?"

„F B., ești un porc !"

„Ce ? Pari enervat, J. K. Hai, bea ceva !"

„N-am nevoie ! Ia spune, ai auzit vreodată de unul Ram Chand ?"

„Hmm ! Dar calmează-te, omule. De ce mă-ntrebi ?"

„A fost adineauri la mine."

„Cine-i ăsta ?"

„Agent al biroului de stupefiante."

„Ce voia ?"

„Îți amintești de Geneva ? Mi-a povestit despre pachetul de care spuneai că s-a pierdut."

„Ți-a spus povești un mincinos ordinar."

„Ba de loc. Și ați aranjat totul între voi, tu Jimmy Bradley ?"

„Ce, ești nebun, J. K.

„Iar după ce a confirmat pierderea, l-ai expediat pe ceea lume ?"

„Ba a emigrat în Noua Guinee !"

„Zău ? Dar nu asta are importanță. Din escrocherie te-ai ales cu 50 000. Hai, mărturisește, că de nu, o vorbă să-i suflu lui Gunther, și știi ce te-așteaptă !"

Pauză.

„Ai dreptate, J. K. Am vîndut într-adevăr niște marfă. Ce vrei de la mine ?"

„Cincizeci la sută."

„Perfect. 20 000 sînt ai tăi."

„25 000."

„În ordine 25 000. Ești mulțumit ?"

„N-aș fi crezut niciodată că o să cedezi atît de ușor, F B."

„Păi, nu sîntem tovarăși, J. K. ? Dar cum naiba scăpăm de javra asta ?"

„De Ram Chand ?"

„Da. Vrea 4 000 de dolari. Am întîlnire cu el, la templul lui Shiva, mîine la ora 11."

„Dar gîndește-te, J. K., ce mult ne deranjează omul ăsta ! Nu mă crezi ? De-ndată ce va ști cum să pătrundă pînă la Gunther, o să ne distrugă pe amîndoi."

„Da... Și ce propui ?"

„Am zărit adineauri în fața camerei nr. 5 un toiag solid. Pune mîna pe el. Mîine dimineață vom porni împreună. Cînd vom fi aproape de locul cu pricina, eu voi rămîne în urmă. Tu încearcă să-l contrazici, să discuți cu el. Eu am să mă apropii pe la spate. Știi doar cum lovesc, cînd îmi vine bine. Faci economie de 4 000 de dolari și amîndoi scăpăm de șantaj."

„Ești un om și jumătate, F. B. Ce-ar fi să bem ceva ?"

„Adu paharele și sticla de whisky de pe masă.

Pauză.

„În sănătatea ta, F B."

„Într-a ta, J. K. ... Uf Și cumva să uiți toiagul. Ia-l cu tine în cameră."

„La toate te gîndești, F B. Dar uite, proprietarul toiagului... poate că se supără dacă..."

„Lasă asta pe seama lui F B. Noapte bună."

„Noapte bună."

Comisarul opri magnetofonul.

— Iar acum, cea din urmă înregistrare. Vă amintiți ce ne spunea domnișoara Schnell? Eddie plecase și Buttonhole intrase în camera lui Kaul. Domnișoara Schnell stătea afară și asculta.

Mulțumit de atenția desăvîrșită cu care fusese ascultat, aplecă peste primul magnetofon și-l porni.

„Porcule ! Ai lăsat toiagul în camera mea ca să mă bagi la apă... Și l-ai ucis și pe Swami ! Ai să răspunzi de asta !"

„Ești un prost, J. K."

„De ce l-ai omorît ? Ca să-l induci în eroare pe Singh ? Nebunule, era neapărat nevoie de asta ? Ai ucis un sfînt !"

„La naiba !... Uite, J. K. fii cuminte."
Un țipăt speriat.
„Încerci să... mă... omori... tu... F. B. mănușile astea... Nu !... Nuuu...
Zgomot înăbușit.
Pauză.
„Am scăpat și de ăsta !" — vocea lui Buttonhole.

— Vă mai amintiți de Channa, domnule ? întrebă comisarul.
— Așa numita reîncarnație a lui Shiva ?
— Da, domnule. Azi la prînz am pus mîna pe el, în satul Bastian, la o depărtare de zece mile. L-am lăsat fără doza zilnică de charas, sau cînepă indiană cum i se mai zice, și l-am sîcîit pînă n-a mai rezistat. A mărturisit tot. De la un indian care corespunde după descriere cu Kaul, a primit 200 de rupii. Din ușa templului a văzut un alb voinic, adică pe Buttonhole, lovindu-l pe Ram Chand, doborîndu-l și aruncînd cadavrul în lac.
— Splendid, zise Singh.
— Nu sînt prea credincios, domnule, dar uite, simt că al treilea ochi al lui Shiva a ajutat la distrugerea răufăcătorilor. Buttonhole l-a ucis pe Ram Chand și pe Kaul, iar acum l-am prins. Comisarul tăcu, ezită o clipă și apoi întrebă
— Dar Swami, domnule ?
— El pare să fi fost victima unui accident. Asta mi-a încurcat cel mai tare socotelile și m-a dus pe căi greșite.
— Iar eu socotesc că l-a slujit bine pe Dumnezeu și că i-a sunat ceasul.
— Poate că ai dreptate, domnule comisar, zise colonelul. Domnule Singh, vrei să ne întoarcem la Akash ? Am putea pleca cu mașina cu care am adus prizonierii.
— Bună idee, domnule colonel !
Singh zîmbi și i se adresă comisarului
— Domnule comisar, fă tot posibilul ca domnii Buttonhole și Vijay să se simtă ca acasă. Cheamă doctorul să le îngrijească rănile.

— Bineînțeles, domnule.

— Și nu uita să-i dai drumul lui Eddie.

— O, domnule, cum să uit așa ceva ?

Colonelul Middlesex se așezase la volan și cînta în surdină o melodie.

Singh luă loc lîngă el.

— Ce cînți ? Nu cumva „Palide mîini iubit-am lîngă Shalimar ?"

Colonelul dădu din cap, zîmbind.